

YIDDISH BOOK CENTER NEWSPAPERS COLLECTION
NUMBER KC5780-185mfv08i44

GERECHTIGKEIT (YIDDISH JUSTICE)

Volume 8 Issue 44

October 1926

THE KHEEL CENTER FOR LABOR-MANAGEMENT
DOCUMENTATION AND ARCHIVES
CORNELL UNIVERSITY LIBRARY

YIDDISH BOOK CENTER

AMHERST, MASSACHUSETTS

This collection was made possible with the support of
Abby Joseph Cohen and David M. Cohen.

Gerechtigkeit (Vol. 8, Iss. 44)

Keywords

International Ladies' Garment Workers' Union, ILGWU, Gerechtigkeit, labor unions, clothing workers, textile workers, garment workers, garment industry, New York, United States, Yiddish, Jewish

Comments

Justice was the official publication of the International Ladies' Garment Workers' Union ILGWU from 1919 to 1995. Editions of *Justice* were published in English, Italian, Spanish, and Yiddish. When compared side by side, the content of some of these different editions of *Justice* shows significant differences.

Gerechtigkeit was the Yiddish-language edition of *Justice*.

הערעביט

בצדתי החוקתי
ולא ארפה.
(איו"ב ב"ו, 6)
10 מיון גערעכטונג
קייט השלם איך זיך
שפערק און וועל
איהר נים שפערקען.

ערבייטער פון שלע
לענדער, פארטאיר
נינט טייך, און די
וועלט וועט זיין
טייערען

אפיציעלער ארנאז פון דער אינטערנעשאנאל יידיש נארמענט ווארקערס יוניאן

Vol. VIII, No. 44

New York Friday, October 29, 1926

פרייטאג, 29טן אקטאבער, 1926

PRICE 3 CENTS

ווייט גודס ווארקערס יוניאן לאקאל 62 דופט וויכטיגע מיטל

פרייטאגס אינאם און איינגעלאדען
געווארען צו אדערסירען א גענעראל
מעמבער מיטלע פון ווייט גודס אדרייט
מער, דאנערשטאג דעם 28טן אקטא
בער, אין בעסעקס האל, גלייך נאך
דער ארבייט.
דיווער מיטלע ווערט געווען פאר א
דאפערטע צוועק: ערשטענס, וועגן שאר
פען שטיצע פאר דעם קלאוקמאכער
סטרייט; צווייטענס, אויפצונעמען די
פראגע וועגען דעם אנדערעם, וואס די
יוניאן האט מיט די באלעבאטס פונ'ם
טרייט, וועלכער וועט זיך ענדליך דעם
ערשטען פעברואר.
די ווייט גודס ווארקערס יוניאן,
וועלכע אין ארגאניזירט אין לאקאל 62
פון אונזער אינטערנעשאנאל, האט ביז
איצט געליטען פון א ביטערן סלעק וואס
האט געהערשט אין טרייט, אבער ווי
שלעכט עס איז געווען, האט די יוניאן
אלעס געטאן, סיי פאר איהרע אייגענע
מיטגלידער און סיי פאר אנדערע, אויך
למשל, האט די יוניאן געשאפען נאכ
היבשע סומע פריהער פאר דעם מיטלע
סטרייט, און שפעטער פאר דעם סטרייט
פון די מעקסיקא ארבייטער אין פאסעיק.
יעצט נעמט זיך די יוניאן צו שאפען
שטיצע פאר דעם קלאוקמאכער סטרייט.
די פראגע פון דעם אנדערעם און
וועגען ארגאניזאציעס קאמפין, וואס די
יוניאן פיהרט יעצט אן אין טרייט, זיינען
פון גרויס וויכטיגקייט פאר די אינטערעס
סען און לעבען פון די ארבייטער. דער
קאמפין האט שוין געהאט אן אפפאלאנג
אין די רייהען פון די ארבייטער פון דעם
פאך. עס זיינען אפגעהאלטען געווארען
וויכטיגע מיטלען פון דער ארגאניזאציע
אזאס קאמיטע, וואו די מעמבערס פון דער
קאמיטע האבען באריכטעט וועגען זייער
ער טעטיגקייט ארום די נייטיוויאן שע
פער. די באריכטען זיינען געווען זעהר
אפטייטשטשע. עס האבען זיך אויך אפ
גערופען אייגענע ארבייטער פון די
נייטיוויאן שעפער, וועלכע האבען באר
ריכטעט אז אין די שעפער איז מען זעהר
שטארק פאראינטערעסירט אין דעם פראג
נעם פון דעם קאמפין. דער מיטלע
וועט פארהאנדלען דיע פראגע און עס
איז זעהר וויכטיג, אז אלע מעמבערס פון
דער יוניאן זאלען קומען אין צייט.

קלאוק באלעבאטס ווילן פארהונדערן די סטרייקער און צוברעכען די יוניאן

יענעם פינסטערען טאג וועלען זיי קיין מאל נישט זעהן! — די גאנצע ארבייטער באוועגונג פון
אמעריקא שטעהט ביי די סטרייקער. — יוניאן מאכט אלע פארבארייטונגען צו סטרייקען
ביז דעם קומענדיגן סעזאן און ברעכען די עקשנות פון די באלעבאטס. — גענעראל סטרייק
קאמיטע ציהט צוריק די הנחות וואס זיינען פריהער געמאכט געווארען צום אינדוסטריעל
קאונסיל. — איצטער איז עס א קאמף פאר אלע אריגינעלע פאדערונגען א חוץ איין פונקט.

דוואבערס, וועלכע זיינען באמת מאנר
פעקטורערס, זיינען אין דעם קאמף פאר
איינעם מיט די „אינסידר“ מאנופעקט
טשורערס, וועלכע זיינען אין דער אמת'ען
אויך דוואבערס! א סימן האט איהר,
דאס די דאזיגע „אינסידר“ מאנופעקטשור
ערס האבען שטענדיג געזוכט צו פארקלע
נערען זייערע שעפער און ארויסשויקען
זייער ארבייט צו קאנטראקטארס און סאב
מאנופעקטשורערס, פונקט ווי די דוואב
בערס טוען דאס. און דאריבער קעמען

א טרייער ווארט פון אונזער אינטערנעשאנאל

צוגעשיקט צום דעם מעמאריעל מיטלע זונטאג בייטאג אין מעדיסאן
סקווער נארדען.

היינט, זונטאג בייטאג, דעם 24טן
אקטאבער, וועט די גרויסע מאסע אר
נאזירטע ארבייטער פון גרויס ניו יארק
פארוואלטען זיך אין מעדיסאן סקווער
נארדען אפצונעמען דעם לעצטען עה
רעזולטאט אונזער אומפארדעסלאכען פיה
רער, לעהרער און מאטריער, יודישין
ו.ו. דעם.

דושיאנט באאדדס פון טאדאנטא און מאנטרעאל דופען קאנפערענץ צו שאפען הילף פאר די קלאוק סטרייקער

בייטער ארגאניזאציעס, פאר'ן צוועק צו
שאפען הילף פאר די סטרייקערע קלאוק
מאכער פון ניו יארק.

ווייט-פערזענלעכע, מאסע אמדור, האט
ערקלעהט פאר דער קאנפערענץ די
סטרייקסיטאציע אין ניו יארק און אויפ
געפארטען די פארטרעטער פון די ארגא
ניזאציעס אויף דער קאנפערענץ, זיך צו
נעהמען שאפען פֿינאנציעלע הילף פאר
די ניו יארקער סטרייקער, און עס איז גע
שאפען געווארען א באוועגונג אין מאנט
רעאל, צו זאמלען שטיצע פאר'ן קלאוק
מאכער סטרייק. די טעג וועט דאס אויך
איינגערופען ווערען א קאנפערענץ פון די
ענגלישע יוניאנס.

קאנפערענץ צו שטיצען די קלאוקמאכער פארמירט אויך אין טאדאנטא

דער דושיאנט באאדד פון דער קלאוק
מאכערס יוניאן אין מאנטרעאל, קענעדע,
ארויסגעשיקט אן אויפגאב פאר א קאנ
פערענץ פון אלע ארבייטער ארגאניזאציעס
ציעס פון טאדאנטא פאר מיטוואך, דעם
20טן אקטאבער, צו ארגאניזירען א
קענעדע-שטאט צו שאפען שטיצע פאר
ניו יארקער קלאוק סטרייקער.
דער אויפגאב איז אונטערגעשריבען
געווארען פון ברודער סאל פאלאקאט,
דער פארשטעהער פון דער אינטערנאציאנאל
נאל אין טאדאנטא, און מענערשער פון
לאקאלע דושיאנט באאדד. צו דער קאנ
פערענץ זיינען געקומען פארטרעטער פון
טאדאנטא דושיאנט באאדד פון די אמאל
(שלוש אויף זייט 10)

אויסערנעוועהנליכער קאנפערענץ און פאדאמלונג פאר פרייען פון סטרייקערס

פראמינענטע רעדנער וועלען האלטען קורצע רעדעס וועגען דער לאגע פון
דעם קלאוקמאכער סטרייק.

היינטיגען שבת, דעם 30טן אקטא
בער, 2 אויגער בייטאג, וועט גענעבען
ווערען א קאנפערענץ פאר די פרייען פו
די סטרייקערע קלאוקמאכער אין האנטס
פאיינט פאלאס, 163טס סטריט און
סאטוהערן בולעווארד, בראנקס, די פאל
גענדע פראמינענטע קינסטלער וועלען זיך
באטייליגען אין פראגראם: שילערס
בענר, דושיימס פיליפס, באס, סעמינעל
סינאלסקי, טענא, אברהם בערנ ווייז
לאניס, לואי ווערמאנט, קאנטראלעט,
און אייניגע מיטגלידער פון דער איד
שער אקסאדען יוניאן. פראמינענטע
רעדנער וועלען האלטען קורצע רעדעס
וועגען דער לאגע פון דעם סטרייק.

דער עולם ווערט געבעטען צו קומען
פונקט צוויי אויגער, כדי מען זאל קענען
אנפאנגען דעם קאנפערענץ אין צייט. אזוי
ווי דיע אונטערגעהאנגע ווערט אראפ
ושייט פאר די פרייען פון די סטרייקערס,
בעט די קאמיטע, די מענער זאלען בלייבען
אין דער היים, און פאל עס זיינען דא
קליינע קינדער, אויף וועלכע מען מוז

אינהאלט פארצייכניס

- „גערעכטיגקייט“ נומער 44.
- זייט 2. סטרייק-נייעס.
- זייט 3. אויגערענע פון דער 6. פ. 11. 11. 11.
- קאנפערענץ — א.ב. סניידער. עדיוקיי-
שאנעל-דעפארטמענט.
- זייט 4. טרייט און ארגאניזאציעס-פראגען.
- דער קלאוקמאכער-סטרייק — א.ב. קארלין.
- זייט 5. דער ביזנעסמאן — אברהם רייזען.
- אין יוניאן סקווער פארק — ווילי גרייט
בער.
- זייט 6. עדיוקייטעלס.
- זייט 7. די וויכטיגסטע בשולוסען פון דער
א. 11. 11. 11. קאנפערענץ — ה. לאנג.
רעגען, רעגען... (געדריקט) — א.ב. 11. 11. 11.
- זייט 8. יודישין וויקטאר דעם. די לע
גענדע — 11. 11. 11.
- זייט 9. ליטעראטור-שמועסען — על-עם.
אומוועלטונג — 11. 11. 11. ענטפער
פון רעדאקציע.
- זייט 10. פארשידענעס.
- זייט 11. שלוסען און שטענדיג-ווערענעס.
- זייט 12. יוניאניזאציעס. שלוסען.

נייעס פון יוניאן העלטה צענטער

די טעטיגקייט פון דעם יוניאן העלטה צענטער האלט זיך אין איין אויסברייטערטע, און עס ווערט איצט געגעבן מעדיצינישע הילף אויך צו שרייטער פון שטארקע יוניאנס. 126 פערזענליכע אונטערזוכונגען און טריטמענטס זיינען געגעבן געווארען צו מיטגלידער פון דער אמיגאסטער קלאדינג וואירקערס יוניאן זינט אָנפֿאנג פון היינטיגען יאָהר. 43 אונטערזוכונגען זיינען געמאכט געווארען אויף מיטגלידער פון דער פֿאָר-יערס יוניאן, אויסער א ספעציעלע געזונטהייטסאונטערזוכונג, וועלכע איז געגעבן געווארען צו דריי הונדערט סטריי-קענדע פֿאָר-יערס יוניאן מיטגלידער פון דער לעצטער סטריי. מיטגלידער פון דער מוויקער יוניאן, בעקערס און אנדערע יוניאנס האָבען זיך באַזוכט מיט דער אויט געזונטהייטס מעדיצינישער הילף, וואָס ווערט געגעבן דורך אונזער העלטה צענטער. דער איינציגער יוניאן העלטה צענטער איבער גאנץ אמעריקע.

דער יוניאן העלטה צענטער האָט אונטערזוכט אלע נייע אפּליקאטען אין דער אינטערנעשאַנאַל ליידס גארמענט וואָר-קערס יוניאן. אלע ספעציעלע און אלגע-מיינע קליניקס ווערען זעהר גוט באַזוכט פון מיטגלידער פון דער יוניאן, נישט אַז טענדיג אויף דעם סטריי און די באַזוכ-דערע שוועריגקייטען פון דער סטריי-פערזאָנע.

ד. דזשארדזש מ. פרייס, דירעקטאר פון דעם יוניאן העלטה צענטער, האָט באַ-זוכט די אינטערנאַציאָנאַלע קאָנפֿערענץ וועלכע טובֿעקולאָזיס, וואָס איז אָפּע-האַלטען געוואָרען היינטיגען מאָנאַט אין וואַשינגטאָן. ער איז אויך געווען אַ דע-לעגאַט צום אמעריקען העלטה קאָנפֿערענץ אין באַפּאלאָ, נ. י., פון דעם 11טען ביז דעם 17טען אָקטאָבער.

רעדעס און דעבאַטעס ביי דער קאָנווענשאַן פון דער אמערי-קען פּעדערישאַן און לייבאַר

(שלוס פון זייט 8)

קאָמיטע איבער אינטערנאַציאָנאַלע באַ-ציהונגען מיט דער אַרבייטער-באַוועגונג פון אַנדערע לענדער האָט גוטגעוויסן די ביוראָקראַטישע האַנדלונג פון עקסעקוטיוו קאָנסיל און דעביי רעקאָמענדירט, אַז דער עקסעקוטיוו-קאָנסיל זאָל אונטערזוכן כּען און פֿאַרשטען די גאַנצע פּראָגע. די קאָנווענשאַן, ווי זי האָט אויפגענומען די רעקאָמענדאַציע פון דער קאָמיטע, פֿאַר-נעמט אַז זי שטעלט זיך אויפֿן זעלבן שטאַנדפּונקט. פּיטצפּאַטריק האָט אָבער צוגענויט אַ רעדע געגען, וועט ער דאָך נישט בלייבען מיט זיין רעדע — האָט ער אָנגעהויבען רידען; און אין קאָנווענ-שאַן-האַל איז געוואָרען אזוי שטיל, אַז אַ זשון פון אַ פּליג וואָלט מען געהערט. ווייל נישט געלויבט אין דעם, וואָס ער רעדט, צי ער איז געטראָכען אויף אַ וועג, אומבאַקאַנט פֿאַר איהם, צי עס האָט זיך איהם געוואָלט זיין עוונט-פּאַרטיי-דאָס און ער האָט נישט געוואוסט ווי אזוי — ער איז פֿאַרקלאַרען מיט פֿאַרלויבדישע אַנ-צוהערענישען אויפֿן עקסעקוטיוו-קאָנסיל סיל און מיט זינדלעדיגען אויף דער מע-ססיקאן פּעדערישאַן, און ער איז גע-פֿאַלען מיט אַ קנאַס.

דער צונג האָט זיך ביי איהם גע-פֿאַנגעט, די שטים איז אַרויסגעקומען היינערליך.

עס איז נישט געגאַנגען...

אין האָב שוין לאַנג גיט געזעהן אַ גענערשאַפט צו אַ רעדנער, ווי דיווען מאל צו פּיטצפּאַטריק'ען.

עס איז אפילו נישט געווען קיין „פּאַרטי-נעפּיהל בייים עולם — צו ווע-לען זעהן, אויב ער וועט „גוט דערלאַט-נען“ דעם עקסעקוטיוו-קאָנסיל אָדער מעקסיקאָ.

און נאָכדעם האָט ער ערשט געכאַפּט. פריהער פון מעשהיו וואָל; דאָן פון דאָנעל טאָבין, טרעשווער פון דער פֿע-דערישאַן; דאָן פון האַרדינג, דעלעגאַט פון דער אינטערנאַציאָנאַלע מייפֿאָרדאָפּ-קאל יוניאן; און דאָן אַ קורצען זאַך ליבען סטייטמענט פון פּרעזידענט גרין. מעשהיו וואָל האָט אין זיין ענטפּער-דעכאַפּט אַן אייגענעם רעדנער-וואָרט און פֿר האָט ערמינט די גאַנצע קאָנווענ-שאַן אַוועקגעטראָגען. דאָס איז געווען — „אין אליין בין פון זעלבן גלויבען (קאָטלישער), אָבער די אַרבייטער-באַ-וועגונג שטעהט ביי מיר העכער פון אלץ אין דער וועלט“...

פּיטצפּאַטריק אָבער איז געפֿאַלען — אַ רעגמנט געווען אויף אַ געפֿאַלע-נעם רעדנער...

פראַטעסט - דעמאָנסטראַציע אויף יוניאן סקווער רודערט אויף די עפענטליכע מיינונג

אַ סטייטמענט פון פרעזידענט זיגמאָן רופֿט אַרויס אַ גרויסען אפּלאַוז. — צעהנדליגער מויערענער אַרבייטער פיהרער אין דעם יוניאן סקווער און אין אלע דורכגאַנגען אין יוניאן סקווער פֿאַרק. — דעמאָנסטראַציען טראָגען אַ סך פּלאַטמען מיט כאַראַקטעריסטישע אויפֿשריפטען.

פיל, וועלכע האָט זיך נאָכדעם אָפּגעבֿי-כּען, האָט פרעזידענט זיגמאָן נישט גע-קענט קומען אדרעסירען די פֿאַרזאַמ-לונג. ער האָט דעריבער צוגעשיקט אַ סטייטמענט, וואָס האָט ענטהאַלטען דעם צעם פון דער רעדע וואָס ער האָט גע-זאָלט העלעטען, וואָס איז פֿאַרגעלעזען גע-וואָרען אויפֿן סקווער פון ברודער לעווין, דער אָרגאַניזירער פון די סאָבווי אַרביי-טער פון ניו יאָרק. דעם סטייטמענט, וואָס פרעזידענט זיגמאָן האָט צוגעשיקט וועלען די לעזער לעפֿענען געדרוקט אויף דער ערשטער זייט פון היינטיגען נומער „נערעכטיגקייט“.

אויף דער דעמאָנסטראַציע אין יוניאן סקווער האָט זיך באַזונדערס געוואָרען אין די אויגען די פילע אויפֿשריפטען, וואָס די סטרייקער האָבען געטראָגען, אויפֿשריפטען פון וועלכע עס האָט אַראָפּ-געקאָמען אַ העכטיגער פּראָטעסט. די אויפֿשריפטען זיינען געווען צופֿיל, מיר זאָלען זיי אלע קענען איבערגעבען אין דער צייטונג. מאַכט פון די אויפֿשריפ-טען האָבען געלויבט:

„אינדזשאַנסשאַנס מאַכען נישט קיין קלאָוס!“

„די באַסעס צווינגען אונז צו סטריי-קען, אָבער דער אינדזשאַנסשאַן וועט אונז נישט צווינגען צו סעכענען.“

„די באַסעס קעמפּען, ווייל זיי דורכשטען נאָך מיליאָנען. מיר קעמפּען, ווייל מיר ווילען האָבען ברויט מיט פוטער!“

דעמאָנסטראַציע אויפֿשריפטען פון דעם באַ-ראַסטער זיינען געווען אין די הונדער-טער.

די פֿאַרזאַמלונג האָט זיך פֿאַרענדירט רוחני און פֿיזיקלי. די דעמאָנסטראַציע האָבען נישט געגעבן קיין געלעגנהייט דער פּאָליציי אַרויסצואווייזען איהר ברייט-שאַפט. דער עולם איז זיך פֿאַנאַט-דערנעמאָנען, האָבענדיג אויסגעדרוקט אַ העכטיגען פּראָטעסט געגען דעם אינ-דזשאַנסשאַן. אזוי גוט ווי געגען דער ברוטאליטעט פון דער פּאָליציי.

דינג. זיי זיינען געשטאַנען גרויס, וואָר-טענדיג אויף דעם סינאַל אַרויסצולוי-פּען און אָנצופאַנגען אַ שלאַכט, אויב דאָס וועט זיין נויטיג.

אָבער די פּאָליציי האָט נישט באַקומען קיין געלעגנהייט אויף מאַכען אַ שטע-רונג. אַ גרויסע מאַסע פון די סטרייקערס, און אויך מיטגלידער פון אנדערע אָרגאַ-ניזאַציעס, האָבען זיך פֿאַרקליבען אויף יוניאן סקווער, ווי מיר האָבען שוין פֿרי-הער באַמערקט, און עס איז פֿאַרגעקומען איינע פון די איינדרוקספולע דעמאָ-סטראַציעס וואָס ניו יאָרק האָט ווען עס איז געווען. אויפֿן סקווער זיינען „אויס-געשטעלט געוואָרען איינע פלאַטפֿאָר-מען פון וועלכע פֿאַרשידענע רעדנער האָ-בען אויסגעדריקט אַ העכטיגען פּראָטעסט געווען דעם אינדזשאַנסשאַן אין קלאָוס-סטריי און געגען דער ברוטאליטעט פון דער פּאָליציי אויף דער פּיטעטליין.

די גרויסע פֿאַרזאַמלונג אויף יוניאן סקווער איז ערשטנס געוואָרען פון ברודער י. מ. בודיש, פון דעם קאָנפֿעראַנצ-פֿאַרבאָנד, און סעקרעטאַר פון טרייד יו-ניאָן קאָנפֿערענץ. נאָכדעם ווי ער האָט ערשטנס די פֿאַרזאַמלונג פון דער פּלאַט-פֿאַרמע וואָס איז געשטאַנען אין צענטער פון יוניאן סקווער, האָט מען אויך אָנגע-פאַנגען רעדען פון די אנדערע פלאַטפֿאָר-מען וואָס זיינען אויפגעשטעלט געוואָרען. צעהנדליגער רעדנער פון דער קלאָוס און דרעסמאַכער יוניאן, און אויך פון אנדערע אָרגאַניזאַציעס, האָבען אדרעכט דעם גרויסען עולם, וועלכער האָט אויסגענו-מען מיט באַנייטערונג די אלע „דעם-וואָס האָבען געקלונגען מיט אַ שאַפֿען פּראָטעסט געגען דעם אינדזשאַנסשאַן. פרעזידענט זיגמאָן האָט געזאָלט זיין איינער פון די רעדנער אויף דעם פּראַ-טעסט פֿאַרזאַמלונג אין יוניאן סקווער, אָבער אזוי ווי שבת נאָכמיטאָג איז פֿאַר-געקומען די לעצטע קאָנפֿערענץ צווישען די פֿאַרשטעהער פון דער יוניאן און פֿאַר-שטעהער פון דעם אינדזשאַנסשאַן קאָנ-צוועגונג!

דער איפרוף פון דער אמעריקאן פּעדע-שאַן און לייבאַר

צו די בעאטע און מיטגלידער פון דער אַרגאַניזירטער אַרבייטער-באַוועגונג!

דער גרויסער קאמף פון די סטרייקענדע קלאָקמאַכער איז פֿאַרגעבראַכט געוואָרען אויף דער קאָנווענשאַן פון דער אמעריקאן פּעדערישאַן און ליי-באַר, וועלכע האָט זיך אָנגעפאַנגען דעם 4טען אָקטאָבער, אין דעמאָנס-טראַציע און פֿאַרשטעהער פון דער אינטערנאַציאָנאַל ליידס גארמענט וואָר-קערס יוניאן האָבען אינפֿאַרמירט די דעלעגאַטען אויף דער קאָנווענשאַן אַז מער ווי 40 מויערעס סטרייקענדע קלאָקמאַכער קעמפּען אַז אַנהאַלטען מעגליכע לעבענס-באַדינגונגען. זיי קעמפּען געגען אַרבייטס-באַדינגונגען, וועלכע וואָלטען מיט דער צייט צוריקגעבראַכט דעם סוועט-שאַפּ און וואָלט פֿאַרזיכטעט זייער אַרגאַניזאַציע.

קיין טייל פון דער אַרגאַניזירטער אַרבייטערשאַפּט האָט נישט געקעמפּט מער העלדיש אום צו אַנהאַלטען יוניאן באַדינגונגען און סטענדערס און יוניאן אַנערקענונג ווי די סטרייקענדע קלאָקמאַכער פון דער אינטערנאַציאָנאַל נאל ליידס גארמענט וואָר-קערס יוניאן. די לאנגע וואַכען פון סטריי-קאמף האָבען נישט ווייניג אויסגעשעפּט די קאמפ פון דער יוניאן. זיי מווען האָבען פּינאַנציעלע שמיצע כדי די סטרייקערס און זייערע פאַמיליען זאָלען קענען באַקומען אַס ווייניגסטענס די סאַמע נויטיגסטע לעבענס מיטלען.

די קאָנווענשאַן פון דער אמעריקאן פּעדערישאַן און לייבאַר האָט פֿאַר-שטאַנען די אישום פון דעם סטריי-קאן זי האָט באַגריפֿען ווי שטאַרק די קלאָקמאַכער נויטיגען זיך אין הילף. זי האָט דערפֿאַר אינסטראוירט צו מאַ-כען אַן אפּיעל צו דער אַרבייטער באַוועגונג צו קומען צו הילף דער אינטער-נאַציאָנאַל ליידס גארמענט וואָר-קערס יוניאן. מיר אפּעלירען דאָרום צו דער מעמבערשיפּ פון דער אַרגאַניזירטער אַרבייטער באַוועגונג צו ביישטיי-ערען וויפיל געלט זיי קענען נאָר און מיט אלע כּוחות העלפען די קלאָקמאַכער פון ניו יאָרק ענדיגען זייער קאמף מיט ערפֿאַל.

קיין אינטערנאַציאָנאַל יוניאן אין דער אמעריקאן פּעדערישאַן און ליי-באַר האָט זיך נישט אָפּגערופֿען וואָרמען און שטעלער אויף די אפּילס פון שוועסטער אַרגאַניזאַציעס, וועלכע האָט זיך געפונען אין ניו יאָרק אינ-טערנאַציאָנאַל ליידס גארמענט וואָר-קערס יוניאן.

צוליב דער דרינגענדער נויט פון דער לאנגע און צוליב דער העלדישקייט וואָס די סטרייקערס פֿון דער אינטערנאַציאָנאַל וויזען ארויס אין זייער קאמף אַנצוהאַלטען יוניאן באַדינגונגען, פֿאַדערען מיר אַיך אויף צו מאַכען וואָס גרעסערע און וואָס שטעלערע צייטייערונגען.

די לאנגע איז זעהר אַן ערנסטע. די סטרייקענדע קלאָקמאַכער און זיי-ערע פאַמיליעס נויטיגען זיך אין אייער הילף און די הילף מוז קומען וואָס שטע-לער. לעגט נישט אַפּ אייער ענטפּער, האַנדעלען וואָס שטעלער. שיקט וויפיל געלט איהר קענט נאָר. דינע בראווע קלאָקמאַכער וועלען סטרייקען ביז זיי וועלען געווינען זייער גרויסען און פֿאַרבייטערטע קאמף, אויב די אַר-גאַניזירטע אַרבייטערשאַפּט וועט זיי העלפּען פּינאַנציעל און וועט זיי באַ-זאָרגען מיט גענוג געלט פֿאַר זייערע נויטלידענדע מעמבערס.

שיקט אלע ביישטייערונגען צו פרענק מאַריסאָ, סעקרעטאַר פון דער אמעריקאן פּעדערישאַן און לייבאַר, וואַשינגטאָן, ד. י. סי.

די פּראָטעסט-דעמאָנסטראַציע אויף יוניאן סקווער לעצטען שבת בייטאָג, אין פּראָטעסט געגען דעם אינדזשאַנסשאַן אין דעם קלאָקמאַכער סטריי, האָט געהאַט די געוויינטע ווירקונג. עס האָט אויפֿ-געווערעט די גאַנצע עפענטליכע מיינונג, און האָט געוואונען די קאָמיטאַליסטי-שע פרעסע צו שרייבען וועגען קלאָוס-מאַכער סטריי און צו דרוקען בילדער פון דער דעמאָנסטראַציע.

די פּראָטעסט - דעמאָנסטראַציע איז אַראַנזשירט געוואָרען פון דער טרייד יו-ניאָן קאָנפֿערענץ פון אלע טרייד-יוניאָנס אין ניו יאָרק.

לעצטע וואָך האָבען מיר געמערקט אין דער „נערעכטיגקייט“, דאָס די פּראַ-טעסט-דעמאָנסטראַציע געגען דעם אינ-דזשאַנסשאַן אין דעם קלאָוס-סטריי, און אויך אין פּראָטעסט געגען דער ברוטאלי-טעט פון דער פּאָליציי, וועלכע האָט זיך גאַנץ אָפּען אַוועקגעשטעלט אויף דער זייט פון די באַלעכאָטיס, — וועט פֿאַר-קומען אַרום סיטי האָל. אזוי איז געווען דער באַשלוס פון דער טרייד - יוניאָן קאָנפֿערענץ, און עס איז אויסגעאַרבייט געוואָרען אַ פּלאַן דאָס דער עולם זאָל זיך אויפֿשלייבען אויף יוניאן סקווער און פֿאַרשטעלען דעם סיטי האָל. דער פּלאַן איז אויך געווען, דאָס אַ קאָמיטע פון פֿאַרשטעהער פון יוניאָנס זאָל דער-שיינען פֿאַר מיינאַר וואָקער, און איהם איבערגעבען אַ פּראָטעסט געגען דער ברוטאליטעט פון דער פּאָליציי אין דעם איינציגען סטריי. די דעלעגאַציע האָט געצילט אָנווייזען דעם מיינאַר, דעם באַ-לעכאָט פון שטאָרט, ווי אזוי די פּאָליציי האַנדעלט אין דעם סטריי, ווי אזוי זי באַציהט זיך צו די סטרייקער; ווי אזוי די פּאָליסלייט מאַכען אַרעסטען אָהן אַ שום אורזאך, און מען שלעפּט אין די „פאַטרוול-וואָנעס“ הונדערטע סטרייקער יעדען טאָג, וועלכע ווערען באַשטראָפּט מיט געלטיגטראַפּען און מיט פּריזאָן-טערמינען.

אין קורצען, מען האָט געוואָלט ווייזען דעם מיינאַר מיט פאַסטען, ווי פֿאַרטיי-איש די פּאָליציי האַלט זיך און ווי גע-טריי זי דינט די אינטערעסען פון די באַ-לעכאָטיס.

האָט אָבער דער פּאָליציי - דעפּאַרט-מענט זיך אָפּגעזאָגט אַרויסצוגעבען אַ „פּעטיט“ פֿאַר דער פּראָטעסט-דעמאָנ-סטראַציע. די פּאָליציי האָט פשוט נישט געוואָלט דערגלויבען די סטרייקענדע קלאָקמאַכער און אויך אנדערע אַרביי-טער, וואָס וואָלטען זיך באַטייליגט אין דער דעמאָנסטראַציע, צו מאַרשירען אַר-בער די נאָמען און אַרונטערנעהן צום סי-טי האָל „באַדערען“ דעם מיינאַר. אָבער אזוי ווי שטענען אינאַנצען די פּראַ-טעסט-דעמאָנסטראַציע האָט מען נישט געקאָנט, ווייל דאָס וואָלט שוין געווען צופֿיל איבערגעכאַפּט די מאַס, האָט די פּאָליציי דערגלויבט אַפּצוהאַלטען אַ פֿאַר-זאַמלונג אויף יוניאן סקווער, אונטער'ן פּריזעל הימל.

ווי עס שיינט, איז די פּאָליציי נישט געווען גאָר זיכער, צי די סטרייקער און די סימפּאטיזער מיט די סטרייקער, ווע-לען זיך האַלטען אין דער מדרגה. די פּאָליציי האָט הפנים מורא געהאַט, טאָ-מער וועט זיך די מאַסע פון יוניאן סקווער אַ לאַז טאָן צום סיטי האָל אָהן אַ פֿער-מיט, און דעריבער איז דער גאַנצער יו-ניאָן סקווער געווען אַרומגערינגעלט פון, אזוי צו זאָגען, אַ לעבעדיגע קייט פון פּאָליסלייט, קעמפּענס, פּאָליס מיט פּערד און אָהן פּערד, און עס האָט אויסגעזעהן ווי אַן מלחמה צייטען. טאָמער איז נאָך דאָס געווען ווייניג, איז געשטאַנען אַנ-געגרייט אַ גאַנצער ספּאַרדאָן פּאָליסלייט מיט פּערד אין אַ זייטיגער נאָס אין דער 16טער סטריי אנטקענען דעם יוניאן סקווער אין אַ הויף פון אַן אלטער ביל-

דעמאָנציע פון א געסעמער-מען שאפּ.

מיר, די אַרבייטער פון דעם געסע-טעלען שאַפּ, לאָרען גאָט קאָמפּאַני, האָבען געקראָכען פון דעם באַלעכאָט 25 דאלאַר אויף א „טריי“ אָבער די אַרבייטער האָבען באַשלאָסען ביי אַ שאַפּ מיטגיט דאָס געלט אַוועקגעגעבען צו די סטרייקערס.

מיט ברידעריכען גרום, אַ מעקמאָן, דייוויד, ווייליזקי, פּראַפּ, און מינעל, שאַפּקאָמיט.

איניגע איינדרוקען פון דער א.פ.א. אויף קאנווענשאן אין דעטראיט

פון א.ב. סניידער.

(דערשטע צו דער קאנווענשאן פון דער
א.פ.א. ל. ג. ו. י.)

ביי דויער קאנווענשאן זיינען די אר-
בייטער פון יענער זייט ים פארטראפן
געווען דורך זייערע ארבייטער-
רע, וועלכע מיר רופען "פארטראפן"
דעלעגאטען. אויף דער פלאטפארמע זי-
צען אין א רייע אויסגעזעצטע דיע שעהנע
געסט. זיי פארדינען כשר דעם אויבער-
ן, לויט זייערע גרויסע וואס זיי האבען
אונז געבראכט. דיע דעלעגאטען זיינען
פאלגענדע: דזשעף סימאן, פון די
שך ארבייטער פון דייטשלאנד. צוזא-
מען מיט איהם זיינען אויך דא ראקסאר
מארגאדעס א. שטעק און מאטיוס לעקס.
נאך זיי קומען דזש. ס. בראונלי, פון דעם
מעטאל סטריקס פערדראציע פון גרויס
בריטאניע; מ. היקס, פון ענגלישען
סטרייטונגן קאנזערס, און דזש. בראמלי,
אויך א דעלעגאט פון ענגלישען סטריי-
קאנזערס, גענעראל סעקערעטער
פון די לאקאמאטיוו און פיערעמען און
א מעמבער אין ענגלישען פאליטעס.
עס זיינען אויך דא דיקטאטא טראוויני,
סעקערעטער פון דער מעקסיקאנער פער-
רייטאן און ליבער, און ריטשארד לינטש,
קאנזערס. אלע, פראטאקאל דעלעגא-
טען האבען גערעדט און דערזעהלט דער
קאנווענשאן וואס עס קומט פאר אין זייע-
רע לענדער. די עקספע, וואס די ארביי-
טער קומט אויס צו פיהרען מיט די אר-
בייטער. זייערע גרויסע זיינען אי-
בערגעגעבען מיט לעבעדיגע פארבען, און
מיר באקומען א פאלשעמערדיגע באגריף
וואס עס קומט פאר אין די אויבענדער-
גאנגע לענדער צווישען די ארבייטער
ארבייטער, סאי אויף דעם עקאנאמישען
און סאי אויף דעם פאליטישען געביט.
עס איז נאך א פארדורס, וואס עס איז
צוליב פארשידענע אורזאכען גיט מעגליך
איבערגעגעבען אלעס וואס דעלע-
גאטען האבען דערציילט. יעדענפאלס
וועלען זיי זייערע דעמס געפינען אין
די אפיציעלע רעקארדס פון דער קאנ-
ווענשאן.

די שטענצע, אינטערעסאנטסטע און
באלערענדסטע רעדעס זיינען אהן שום
צווייטעל געווען די וואס זיינען געהאל-
טען ווערן פון די ענגלישע דעלעגא-
טען היקס און בראמלי. דיע צוויי דע-
לעגאטען זיינען אויסער אונזערע גע-
פיהרער פון די ארבייטער אין ענגלאנד
אויך געווען פארבונדען מיט דעם לעצטען
גענעראל סטרייט אין ענגלאנד.
די לעזער וועלען זיכער געדענקען
דעם היסטארישען סטרייט און ווי אזוי
ער האט זיך גענענדיגט, און אויך ווי אזוי
מאנכע האבען פארשידענע דעם גענענדיג-
טען סטרייט אלס א פאראם, און יע-
דען פון די פיהרער אונזערע, פאדער-
טער, און, פאליטישע נשמות. מען
האט געדארפט אויסהערען די רעדעס פון
די צוויי דעלעגאטען היקס און בראמלי,
אום צו קענען באקומען אן אמת'ען בא-
גריף איבער דעם גענעראל סטרייט פון
ענגלאנד. דיע דעלעגאטען האבען אין
זייערע רעדעס זיך גיט באהאלטען מיט
קיינ זאך. זיי האבען דערזעהען מיט
אייגענלייטען אלע פאסירונגען פון דעם
סטרייט. קיינ זאך גיט באהאלטען! קיינ
פאסירונג, ווי גרויס ארדער ווי קליין, גיט
אויסגעלאזט.

זיי ווייזען אן, אז דער סטרייט, וועל-
כען זיי האבען גערופען און אויסגעגעבען,
איז געווען די גרעסטע דעמאנסטראציע
פון ארבייטער דיסציפלין און איינטיקייט.
בראמלי רופט אויס: "מיר זיינען גיט
אנטישט! מיר זיינען פול מיט האס
נונגען פאר דער צוקונפט. דער לעסט, וואס
מיר האבען פון דעם געלערנט, וועט
אונז גוט צוויי קומען. מיר זיינען נישט
מיט פארליינטע הענט, נאך מיר ארביי-
טער. מיר זיינען איבערזייגט, אז נישט
נאך וועלען מיר גוט מאכען די פארלוסט
פון אן געלד, ווייל מיר האבען געמוזט
אויסליידיגען אונזערע טרעווערס פאר
די מיין סטרייטערס, נאך אז אין פארלויף
פון די נעקסטע צווייירדיי יאָהר, ווען
איינער דעלעגאטען פון דער א.פ.א. ווי ל.

וועלען קומען צו אונזער קאנפערענץ,
וועלען זיי זיין די געסט פון דער רעני-
רענדער מאכט אין ענגלאנד, וועלכע וועט
זיין אין די הענט פון די ארגאניזירטע
ארבייטער."

אזוי ריידען קאנען נאך מענשען מיט
גרויסע אידעאלען. פארטראפער, וועלכע
קאנען, און צווייטעל, די ארבייטער עלע-
מענטען, וועלכע שטעלען צוזאמען זייערע
יוניאנס, און וועלכע זיינען צו יעדער
צייט פארטיג פיהרער צו שטיצען.

יעצט וויל איך צוקומען צו דער פא-
סירונג מיט דער איינלאדונג, וואס די
"יאנג מענס קריסטשען אסאסיאציע" האט
געשיקט צו פרעזידענט גרין און
דערנאך צו איינלאדונג צוריקערומען.
די דעלעגאטען האט ארויסגערופען א
שטורם פון דעבאטען אויף דעם פלאך פון
דער קאנווענשאן און האט פארנומען
באלד צוויי יאָונגען, אין וועלכע אלע
דעלעגאטען און געסט זיינען געווען
שטארק פאראינטערעסירט.

דעטראיט, ווי שוין פריהער געזאגט,
איז א גרויסע אנטוויקעלטע שטאָרט
אינדוסטריעל. די אויטאמאביל איז
דאס טיפישע אליוו באשעפטיגט הונדערטע,
טויזענטע ארבייטער, אויסער די אייביג
סער פון אנדערע אינדוסטריעס. צוזא-
מען שטעלען זיי פאר א ריזיגע ארמיי
פון פראדוצירער. יוניאנס זיינען דא
פארן, אבער גיט פיל און גיט זעהר
גרויסע, ספעציעל אין די אויטאמאביל
אינדוסטריע. דערפאר זיינען די באלע-
באסער גוט ארגאניזירט. מיט זייער
"אמעריקאן פלאן", וועלכעס איז בלויז
אן אנדער נאָמען פאר דעם סקעב שאפ,
איז זיי ביז יעצט געלונגען צו האלטען די
ארבייטער אין א צוריסטענע צושטאנד.

אין דעטראיט זיינען פאראן ברענ-
טשעס פון דער "יאנג מענס קריסטשען
אסאסיאציע". האט דיע סאסיעטי
געשיקט אן איינלאדונג צו פרעזידענט
גרין, אז ער זאל ארבעטירען זייערע א
מאסמיטינג דעם 10טען אקטאבער. פרע-
זידענט גרין האט אויף דיער איינלאדונג
גיט געענטפערט, און דעם 28טען סעפ-
טעמבער איז איהם אנגעקומען א צווייטע
איינלאדונג פון דעלעגאטען אינסטיטוציע.
די דעלעגאטען האט פרעזידענט גרין די איינ-
לאדונג אנגענומען און זיך פארבארייטעט
צו האלטען א רעדע. פלוצלונג איז אבער
ערשינען א שטיקעל נייעס אין דעטראי-
טער צייטונגען, אז דיע איינלאדונג איז
צוריקגעצויגען געווארען. אויף דעם צוויי-
טען טאג נאך דעם שטיקעל נייעס איז
געקומען דער טשערמאן און סעקערעטער
פון דער אויבענדערמאנטער אינסטיטוציע
ציע און פערזענליך אינפארמירט דעם
פרעזידענט, אז די באַשארד און דירעק-
טאָרס האבען באַטראכט די פראגע און
האבען באַשלאסען צוריקצורופען די
איינלאדונג אונטער דעם אויסריי, אז
דאס ריידען פון דעם פרעזידענט פון
אזא פלאטפארמע ווי די יאנג מענס
קריסטשען אסאסיאציע איז אין יעצטי-
גען מאַכענעם גיט ראטאם.

ווען די נייעס האט דערגרייכט די
דעלעגאטען, איז געוואָרען א שטורם. דער
ערשטער, וואס האט זיך געמאלדען צום
וואָרט, איז געווען פריי, פון דער אַהייף
סטייט פערדרייטאן און ליבער. ער האט
געפרעגט דעם פרעזידענט א פראגע, צי
איז די נייעס אמת, און דערביי געהאל-
טען א נאך לאנגע און אינטערעסאנטע
רעדע. ער האט אנגעוויזען, אז ביי דער
א.פ.א. ווי ל. איז דאס שוין אזא סאך
דיציע, אז אין דער שטאָרט וואו עס
ווערט אפגעהאלטען די קאנווענשאן, זאך
לען פילע דעלעגאטען האלטען רעדעס,
אין די טשורטשעס און אין די "יאנג
מענס קריסטשען אסאסיאציע" ברענ-
טשעס, און דא פלוצים אזא פאסט אין
פנים, אזא באליווינג פאר דער נאָכער
ארגאניזירטער ארבייטערשאפט.

עס האבען אויך גערעדט אנדערע דע-
לעגאטען, ווי פירוסעמטה, בערי, מעקולאו
און אנדערע. אלע האבען מיט ענטוירט
טונג אנגעוויזען אויף דער שטענדיכער
האנדלונג פון די נאָכט, וועלכע האבען
גענומען די אַרדערס פון די באַשארד און
דירעקטאָרען. מיר זיינען שוין דעביי

געוואָרען געוואָרען, אז די באַשארד און די
רעקטאָרען זיינען שליון רייכע בשלעכט-
טיט. אייניגע פון זיי זיינען אין דער
וועלט מלחמה געווען פון די "דאָלאר א
יאָהר מענשען", און אויף אייניגע פון
זיי איז נאך דער מלחמה געווען גאנץ
ערנסטע קלאנען, און די רעזירונג האט
זיי געדארפט "אונטערוועכען". דיע איי-
דעלע מענשען, וועלכע האלטען אויף די
אינסטיטוציע, האבען זיך שטארק דער-
שלאָסען, וויסענדיג זייער שטענדיכען
פארברעכען, וואס זיי באַזעהען גענען
זייערע ארבייטער, און וויסענדיג אז פיר
לע ארבייטער באַזוכען זונטאג די אַסאָ-
סיאציע, האבען זיי מורא געהאט אז
אויב פרעזידענט גרין וועט ריידען, קען
ער נאך זאָנען וואס ער דענקט פון דעם
נאָכגען צווייטעל, און ער קען נאך אַזוי
ווייזען, אז די ארבייטער אין דעטראיט
זיינען, נאך גיט אזוי "צופרידען" און
פיהלען זיך גיט אזוי "גליקליך" מיט דעם
"אפּען שאַפ" פלאן, וואס זייערע רייכע
באלעבאסעס האלטען אן.

עס האט זיך אין דער דיסקוסיע גע-
הערט שרעקליכע אפיקורסישע דיי. מען
האט ארונטערגעדריקט די "טשורטשען"
און געטראשעט דעם נאָכגען קריסטשען
טום.

ווער ווייסט ווי לאנג די דעבאטע
וואלט זיך נאך געקענט ציהען, ווען גיט
דזשיימס מייערס, סעקערעטער פון דער
"קאמיוניקאציע" פון טשורטשען און סאָשעל-
סיריוויס, דיער גוטער מענש האט גע-
ראטעוועט די לאנגע. נאָכדעם ווי ער האט
געהאלטען א פורעזער דערע, אין וועלכער
ער האט זיך ערקלערט אין סימפאטי און
אין אנקלאנג מיט די פרינציפען פון דער
א.פ.א. ווי ל. האט ער אנגאסירט, אז ער
פארזאגט דאס פרעזידענט גרין זאל
זונטאג יא האלטען א צוגענויטער רעדע
און דאס אין א טשורטשען, און נישט
נאך גרין אליין, נאך אויך אנדערע זאָנען
זעהענען פיהרער פון דעם עקסעקוטיוו
קאנסיל וועלען ריידען אין אנדערע
טשורטשעס. אַלזא, מיר האבען געזינגט...

עדיזשישאנאל דעפארטמענט

אריסצוגען פון דעם נייעם 32 פירדזש בולעטין פון עדיזשישאנאל
דעפארטמענט פאר 27-1926

דוסטריע גיט פארוואנדעלט אין קיינע
טראַנסט? וואס זיינען די פאקטען
בונגע שכירות, פראַטיטען, אינטערעסס,
רענט און סעקסעס אין דער פרויען גאָר
מענטאליטעט און אין אינדוסטריע
בכלל? קאן סעזאנאַרבייט קאנסראָלירט
ווערען?

פון אַזעלכע איינלייטונגען וועט דער
קורס פארטוועצען צו געבען אן אַלגעמיי-
נעם איבערבליק איבער דער עקאנאָמי-
שער לאַגע אין אמעריקא. אין פארלויף
פון דעם קורס וועלען גענומען ווערען
אין אמבאטראכט אונזערע נאטירליכע
רעסאָרסען, וואסער-קראַפט, און עקאנאָמי-
שע געאָגראַפיע - אין ערשטען פאל,
לויט דער ראַליע, וועלכע זיי שפילען אין
אונזער נאָדעל אינדוסטריע.

די עקאנאָמישע קלאַסען, וועלכע פונקט-
ציאָנירען אין דער עקאנאָמישער אַמערי-
קא, וועלען שטודירט ווערען. עס וועלען
באטראכט ווערען די מעטאָדען פון פראַ-
דוקציע און דיסטריבוציע. אומשפאַרזאָמ-
ט קייט אין דער אינדוסטריע, פּיאָנאַציעלער
קאָנסראָל, צוזאמענשטעלונג ("אינסער-
לאַמינג") און, אַכסענטי."

קורס נומ. 21 - די געוועלשאַפּטליכע
און עקאנאָמישע כוחות אין דער אַמע-
ריקאנער געשיכטע - א.ל. ווילבערט,
לעהרער.

אין דרען קורס וועט דיסקוסירט ווע-
רען די אַנטוויקלונג פון אונזער טראַנס-
פארטאציע סיסטעם און די פראַבלעמען.
וועלכע דער סיסטעם האט געשאפן פאר
דעם אַמעריקאנער פאָלק. עס וועט מיט
פיל אויפמערקזאמקייט שטודירט ווערען
אונזער אינטערנאַציאָנאַלער פארקער, די
אויסברייטערונג פון אויסלענדישע האַנד-
דעל. עס וועט אויך געשענען ווערען
אויפמערקזאמקייט צו אונזערע קרעדיט-
אַנטשטאַלמען און זייער פונקציע אין דער
אַמעריקאנער אינדוסטריע. די שטער-
בונג פון אַמעריקאנער פאָלק צו פאר-
בעסערען זיין צושטאנד, פון וועלכען די
ארבייטער באַזעהנען איז איינע פון די
בעסטע ביישפילען, וועט זיין איינע פון
די אינטערעסאנטסטע טעמען פון דיווען
קורס.

קורס נומ. 22 - ענגליש.

קלאסען פאר אַנפאנגער, קלאסען אין
אינטערמדיעט און אדווענסט ענגליש.
ענגליש ווערט געלערנט דריי אָווענטען
אין וואָך, אין אַלע אונזערע צענטערס,
מיט זעהר גוטע לעהרערס.

קורס נומ. 23 - פיזישע איבונגען.

וועכענמיליכע קלאסען אין גימנאַסטיק
אונטער דער אויפזיכט פון קאָמפּעטענטע
לעהרער.

לערענט זיך ענגליש אין אונזערע יוניטי צענטערען

קלאסען אין ענגליש פאר אַנפאנגער, ווי אויך פאר מעהר אדווענסטע
סטודענטען וועלען געזעהען ווערען אין די פאלגענדע יוניטי צענטערען:
איסט סייד - א.פ.א. 25, 5טע סטריט, צווישען 1טע און 2טע עוו.
הארלעם - א.פ.א. 74, לעקסינגטאן עווע. און 105טע סטריט.
לאוער בראַנקס - א.פ.א. 43, בראון פליס און 135טע סטריט.
בראָנקס - א.פ.א. 54, פרימאן סטריט און אינטערוויל עוועניו.
בראָנזוויל - א.פ.א. 150, קריסטאפער עוועניו און סעקסאן סטריט.
אין אייניגע וואָכען צייט וועט אונזער עדיזשישאנאל דעפארטמענט
אַנפאנגען די וועכענמיליכע לעקציעס אין עקאנאָמיע, די ארבייטער באווע-
גונג, א.א.וו. אין אונזערע יוניטי צענטערען.
ווען איהר רעגיסטרירט זיך, פארגעסט גיט צו דערמאנען, אז איהר ווייט
א מיטגליד פון דער א.פ.א. ל. ג. ו. י.

GERECHTIGKEIT
A Jewish Labor Weekly
Published every Friday by the International Ladies' Garment Workers' Union
Office: 3 West 16th St., New York, N. Y.
MORRIS SIGMAN, President.
L. FINKELSTEIN, Acting Editor.
Subscription price: paid in advance: \$1.00 per year.
Vol. VIII, No. 44 Friday, October 29, 1926
Entered as Second Class matter April 16, 1920, at the Post Office at New York, N. Y.
under the act of August 24, 1912.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103,
Act of October 3, 1917, authorized on January 25, 1919.

קלארק בארעכטיגט ווילען פארזונדערען די סטרייקער

מאל געהערט אין דעם סטרייק, אויב עס ווילען באזארגען נעווארען פארברעכענעס פון סטרייקער האט דער דיסטריקט אטאדעני גענוג מאכט צו באשטראפן זיי. דאס מיינט אבער נישט, אז די פאליס-לייט האבען א רעכט צו ארעסטירען פון קענס אין די הונדערטער פאר דעם איינ-ציגען פארברעכען וואס זיי שפאצירען אויפ'ן סטרייק. ער האט געזאגט ווערן אז ער אליין איז ארעסטירט נעווארען סטרייק, וויל ער איז געזאגטען אויף זי-בעטע עווענען אין א פיקעט דעמאנסטראציע. פאר ארומגען אויפ'ן סטרייק האט מען ארעסטירט די ארבייטער אין די טויענטער און אין קארט האט מען פון זיי פארשיקט אין דזשיל, און שום א פארשטאנדען און א פארשטאנדען אין א עהנליכע זין האבען אויך גע-רעדט היימאן און די אנדערע פארשטע-הער אויף דעם פארשטע-הער.

און דער מעיאר האט פארשפראכען, דאס ער וועט מאכען א גענויע אויפפאר-שונג, ווי דער וועט זעהן וואס עס דארף געטאן ווערען. לאמיר האפען, אז דאס וועט ברענגען גוטע רעזולטאטען. ערנער מאכען, קאן עס אוראדא נישט, ווארום ערנער זיך באנעה-מען, ווי די פאלליי האט זיך אין דעם סטרייק באנומען ביז איצט, קאן זי נישט.

קלאוקמאכער יוניאן שיקט ארויס אן אפיל צו די ארבייטער רינג ברענטשעס

די קלאוקמאכער יוניאן האט די וואך ארויסגעשיקט דעם פאלענדערען אפיל נאך הילף צו אלע ארבייטער רינג ברענטשעס: "שוין די 17טע וואך, אז די קלאוק-מאכער פיהרען אן א קאמפ אויף לעבען און טויט פאר דער מעגליכקייט צו מא-כען א מעגליכען לעבען."

די קלאוקמאכער שטערעס האבען געטאן אלץ צו צוברעכען די איינציגקייט פון די ארבייטער.

"טויענדער ארבייטער ווערען ארעס-טירט יעדע וואך, הונדערטער פון זיי ווע-רען געווארען אין געפגענגניש."

40, טויענטעס קלאוקמאכער זענען פאר-וויקעלט אין דעם דאזיגען סטרייק, וועל-כער צייכענט זיך אויס מיט דער אויסטער-געוועהנליכער אכזריות. די באלעבאטס באנוצען די פאלליי, די געריכטען און געזונגענע בויאנעס. הויז דעם איז ארויס-געגעבען געווארען אן אומגעווערער אינדזשאנקשאן, וועלכער נעמט צו ביי די ארבייטער אלע רעכט. דער דאזיגער אינ-דזשאנקשאן באצוועקט אינגאנצען צו צע-ברעכען אונזער יוניאן.

"די קלאוקמאכער שטעלען זיך נישט אפ פאר קיין זאך און זיי קעמפען קענען אלע שונאים מיט דעם גרעסטען מוס און אפ-פערווייליגקייט."

"אייר דארפט אבער נישט פארנעמען, פריינד, אז די קלאוקמאכער הונדערטער-שין עטליכע חרשים בעקאן דעם סטרייק איז קיין ארבייט נישט געווען, און סטרייק סטרייקערדער קלאוקמאכער האט שוין דאן נישט געהאט קיין שכירות פאר א משך פון 30 וואכען."

העלפט אונז אונז אין אונז-זער קאמפ! און העלפט אונז שניעל!

"מיר האפען און דערווארעם, אז איהר וועט די דאזיגע פראגע ארויסשטעלען אויף דער סאגארדונג און איהר וועט זעהן גלייך צו שאפען געלט-מיטלען און דאס גלייך צושטען."

"די קלאוקמאכער האבען זיך אלע מאל ווארעם אפגערופען אויף יעדען הילפס-רוף. די קלאוקמאכער-יוניאן איז אלע מאל געווען דער שטאלץ און דער רוקענדיגן פון דער ארבייטער-באוועגונג. און מיר האפען, אז איהר וועט טאן אלץ אין איי-רע כחות אונז צו העלפען."

געלעדער זאלען ארעסטירט ווערען צו: Mr. Joseph Fish, Sec'y-Treas., 130 E. 25th St., New York, N. Y. אינטערניישנאל ליידס נארמענט ווארשער יוניאן, מאריס ווינא, דזשיימס סטרייק קלאוק, סטרייק און דעם יוניאן, לואיז ווינא, טשערמאן גענעראל סטרייק קאמיטע.

רעזאציע פון די סטרייקער פון מאנהעטען לייטעסאום

די סטרייקער פון מאנהעטען לייטעסאום האבען אנגענומען די פאלענדערען רעזא-ציע: "געמענדיג אין אנבעטראכט דאס די באקאנטע מאכען פארשידענע סטרייקערס אין דער געלער פרעסע, ווי צום ביישפיל, אז אונזערע לידערס ווילען פארצייען דעם סטרייק פאר וויער אייגענעם בע-נעפיט."

דארום באשליסען מיר, די סטרייק קערס פון די מאנהעטען לייטעסאום צו פארדאמען די אלע געמיינע ליינערשע סטרייקערס פון די באקאנטע און פאר-פליכטען זיך צו שטען מיט אונזערע נעפיט.

אין די פרייטאגס, צעהנדליגע פון די סטרייק-קענער קלאוקמאכער זיינען פון פאליס אין געזונגענע שלענדער אטאקירט געווארען אויף דער פיקעט-ליין. די שטארט-פאר-מיניסטראציע טוט אלץ צו דינען די בא-לעבאטס אין דעם קאמפ געגען די סטרייק-קענער קלאוקמאכער.

ארבייטער-פרויען, איהר מוזט העלפען באשיצען די קלאוקמאכער און וויער יו-ניאן, דער יוניאן, וואס האט געהאלפען פארבעסערען דעם לעבען פון דעם קלאוק-מאכער און זיין פמאילע; דער יוניאן, פאר וועלכער דער קלאוקמאכער האט אין אזוי פיל קעמפע געבליטעט און מיט אזוי פיל אפפער אויפגעבויט.

לאמיר זיך פארמיינען אלע ארביי-טער-הויז-פרויען זייער העלפען די קלאוקמא-כער אין וויער קאמפ געגען וויערע באלע-באטס. לאמיר העלפען די קלאוקמאכער מיט אלץ, וואס אין אונזערע קרעפטען, צו געווינען וויער היליגען קמפ. די האר-לעכער ארבייטער-הויז-פרויען האבען אויף דעם רוף פון דער קלאוקמאכער יוניאן גע-מאכט דעם ערשטען שריט. ביי דעם לעצ-טען מיטינג פון די ארבייטער-הויז-פרויען האבען מיר זיך ארגאניזירט אין א קאמפ-טע צו העלפען די סטרייקערדע קלאוקמא-כער און מיר רופען יעדע ארבייטער-הויז-פרויען וועמען דער קלאוקמאכער-סטרייק איז טייער, זיך אנצושליסען אן דער בא-וועגונג. אונזערע הערשקאפערס זיינען אין דעם הארעמער אפס פון דער קלאוק-מאכער יוניאן, 165 איסט 21טע סטרייק, א קאמיטע וועט איר אויפגעהמען פון 7 אָווענט פון דער וואך, און איהר וועט דערקלערט ווערען מיט וואס איהר קאנט העלפען דעם קלאוקמאכער קאמפ.

קומט אין מאסען, און לאמיר העלפען די קלאוקמאכער געווינען וויער סטרייק די קאמיטע פון הארעמער ארבייטער-הויז-פרויען: ק. מאריסאנס, פ. פישלער, ע. מארס, דארע פרידבערג, ראזע ברענ-פיעלד, בעסי קיסלעק, ראזע גלא-זער, ל. סימאן, ל. לווי, ראזע קאטז, מ. אונעס, ר. טילבער-שטיין, מרס. שיפמאן, ס. קאהען, מ. דאבריס, מרס. שאפירא, ר. נרימאז, ס. שיפריי, א. קאהען.

וויכטיגע פאסירונגען איז דעם קלאוקמאכער סטרייק אין פארלויף פון דער וואך

און לייבאר פאנסיל פון גרויס ניו יארק; דזשאן קאנלין, סעקרעטער פון קאנלין; מאריס ווינא, סעקרעטער פון אינטערניישנאל. לואיס היימאן, סעקר-מאן פון דער גענעראל סטרייק קאמיטע אין ס. פינסטאן, סעקרעטער פון די פאר-איניטע אירישע געווערשאפטען, וועל-כער האט פארטראגען די עמיגרירשענס קאמפערענץ קאמיטע, וואס די ניויאזשער יוניאנס האבען לעצטענס געגרינדעט צו העלפען די סטרייקער. דער באווד בי-מעיאר וואקסער איז געמאכט געווארען אויף דער איניציאטיווע פון דער עמיר-דזשענסי קאמיטע פון וועלכער מ. בודיש פון די קאפעמאכער איז דער סעקרעטער.

די דעלעגאציע האט דער מעיאר דער-צעהלט וועגען די האלסייל ארעסטען, וואס ווערען געמאכט טאג מעגליך אויף די סטרייקערס וועלכע פיקעטען וויערע-שעפער. זיי האבען איהם דערשטערט, אז בעת די ארעסטען ווערען געמאכט אויפ'ן גרונט פון דעם אינדזשאנקשאן וואס די פיהרער פון דעם אינדזשאנקשאן קאמיטע האבען באקומען קענען דער יוניאן, ווע-רען זיי אבער באשטראפט אויף דער קלאגע פון שטערען די ארדנונג און עהנ-ליכע קלאגען.

די דעלעגאציע האט ביים מעיאר פאר-בראכט א לענגערע צייט און האט דעם מעיאר ערקלערט א סך אייגענעלייטען פון וועלכע, ווי עס שיינט, ער האט גרי-הער נישט געוואוסט. און ווען דער מעיאר האט זיך געזעט ארויסצודרייען, אז ער האט פון קיינעם דערווייל נישט באקומען קיינע קלאגעס געגען דער פאלליי. האט דזשאן קאנלין, דער שטערמאן פון דער דעלעגאציע, איהם ערקלערט, דאס אלס דער מעיאר פון שטארט, האט ער געדארפט גענוי אויספארשען די זאך און זעהן, אז די פאלליי זאל נישט בושעווען, און אירענער וועלכען רעכט דערצו, אין דעם, נארמענט צענטער, איז דינסט פון די קלאוקמאכער-באטס.

דער מעיאר האט דאן געזאגט, דאס ער באקומט קלאגעס געגען די סטרייקער אז זיי פיהרען זיך נישט אויף געזעצליך. אויף דעם האט איהם געזענטער פריי-וידענט זינמאן, לואיס היימאן און נאך אנדערע פון דער דעלעגאציע. פרויורדענט זינמאן האט ערקלערט, אז הייזע אלע טענות האט ער-פילע

לאנד שטעהט איצט מיט די קלאוקמאכער אין וויער קאמפ און האט זיי געבעטען ווייט און ברייט דאס באקאנט צו מאכען. היימאן און בודיש האבען קלאך גע-מאכט די אישוס אינ'ם איצטיגען סטרייק. ברודער היימאן האט געשילדערט, ווי אזוי די יוניאן האט שטענדיג צו פיהרען א קאמפ מיט די קלאוקמאכער-באטס, פאר מעגליכע ארבייטער-סטאנדארדס און ווי אזוי די באלעבאטס ווילען איצט צוריק-ברענגען דעם, "סוועט-שאפ" אין דער נאך-דעלאינוסמירע.

אייניגע פארשטעהער פון דער פרעסע האבען נאכדעם געשטעלט פראגען און אג-טייל גענומען אין אן אינטערעסאנטער דיסקוסיע. די צייטונגס-לייט האבען צו-געגעבען, אז דער קלאוקמאכער-פארדינט גרויס אויפמערקזאמקייט פון דער פרעסע און אז זיי וועלען טאן דאס בעסטע צו באקאנט מאכען די אישוס פונ'ם סטרייק פאן דעם גרויסען עולם, וואס לייגעט צו-טונגען.

ארבייטער הויז-פרויען פון הארעם ארגאניזירען זיך צו העלפען דעם קלאוקמאכער סטרייק

א קאמיטע פון ארבייטער-הויז-פרויען אין הארעם האט זיך ארגאניזירט צו העל-פען די קלאוקמאכער-סטרייקס און וויערע פרוי-ען און קינדער. דיעזע קאמיטע ווערעט זיך מיט א ספעציעלען אפיל צו פרויען צו העלפען אין דעם סטרייק. דער אפיל ליי-ענט זיך ווי פאלגט: ארבייטער-פרויען! קומט צו הילף די סטרייקערדע קלאוק-מאכער!

שוועסטער! צעהנדליגער טויענטער קלאוקמאכער שטעהען שוין 17 וואכען אין קאמפ מיט וויערע באלעבאטס פאר בע-סערע און מעגליכע ארבייטער-סטאנ-דונגען.

דורך די 17 וואכען האבען די באלע-באטס מיט דער הילף פון דער פאליס און קארט געפראוואט צו ברעכען דעם סטרייק. טויענטער פירדליכע פיקעטס זיינען אויף דעם ברוטאלסטען אופן גע-שלעפט געווארען אין די קארטס. צעהנ-דליגע פון זיי זיינען פארשיקט געווארען

וויכטיגע פאסירונגען איז דעם קלאוקמאכער סטרייק אין פארלויף פון דער וואך

צווישען איין נומער פון דער "נע-רעכטיגקייט" און א צווייטען קומען פאר געוויסע פאסירונגען, מאכען מעהר וויכ-טיג, מאכען ווייניגער, אבער וועלכע זיי-נען ווערען פארצייעכעט צו ווערען, כאטש מאכען קאנען מיינען, אז דאס איז שוין "אלטע נייעס". א מעגליכע צייטונג איז אין דער גליקליכער לאגע צו קאנען דער-צעהלען וועגען עפעס, באלד ווי דאס האט פאסירט. א וועגענטליכע צייטונג מוז זיך באנוגענען מיט'ן צונויפקלייבען שטיקלאך און ברעקלאך פון די אלע טעג אין דער וואך און סערווירען מיט אמאל ווען מאכען זאכען זיינען שוין אביכעל פארלענען און פארעלטערט.

די ארבייטער דעלעגאציע ביי מעיאר וואקסער

נעמט א שטייגער. אזא וויכטיגע גע-שעהניש, ווי דאס וואס אן ארבייטער-דעלעגאציע איז אוועק צו מעיאר וואקסער, דער אפיציעלער באלעבאט פון אינזער-שטארט ניו יארק, און איהם דערצעהלען, וואס עס טוט זיך אין באצוג דעם קלאוקמאכער סטרייק: ווי איז זיין פא-ליציי פארפאלגט די סטרייקער אין דינס-נעטריי די קלאוק באלעבאטס. דאס איז געווען א וויכטיגע געשעהניש.

און ווי? האט דאס פאסירט? נאדער-פאראכטאנען דאנערשטאג. פונקט ביים א טאג "שעטער" ווען דער פאליינער-נייער "געזעכטיגקייט" איז ארויס צו דרוק. אבער ווי לאזט מען אויס אזא פאסירונג און וועגען דעם נישט באריכטען אין אונ-זער צייטונג? פארנעמען מיר אז דאס איז שוין אלט אריבער א וואך און מיר דער-צעהלען עס, פונקט ווי עס וואלט פא-סירט ערשט געכטען.

אלץ, פאראכטאנען דאנערשטאג האט מעיאר וואקסער אויפגענומען אין סיטי האל א דעלעגאציע פון ארבייטער פאר-שטעהער און האט אויסגעהערט וויער פראטעסט קעגען דעם אופן ווי די פאל-לי ציי באציהט זיך צו די טויענדער קלאוק-מאכער, וועלכע פיהרען איצט א ביטערען קאמפ קעגען די ארגאניזירטע באלעבא-טיס אין דעם סטרייק.

אין דער דעלעגאציע האבען זיך געפ-נען דזשאן מ. סאליוואן, פרויורדענט פון דער ניוארק סטייט פערדיישאן; דזשאן רייאן, פרויורדענט פון סענטראל טרייד

(שליס פון זייט 1)
לען! זיי האבען שוין דאס אויך געוואלט נישט איינמאל פריהער. און פונקט ווי זיי האבען דעמאלט געמוזט, נעכט, בלייבען ביים וועלען, אזוי וועלען זיי אויך איצטער. דער פאקט איז, דאס די נאנצע ארביי-טער-באוועגונג פון אמעריקע און קענעדע האט זיך געשטעלט הינטער דער קלאוק-מאכער יוניאן צו העלפען איהר אין דעם קאמפ, צו העלפען איהר אין דער פאר-שווערונג פון די אלע קלאוקמאכער-באטס צו פארזונדערען די סטרייקער און צוצו-ברעכען די יוניאן.

נאך קוינמאל פריהער אין דער געשיכ-טע פון דער אירישער ארבייטער-באווע-גונג דא אין לאנד האט עס פאסירט, דאס די נאנצע אמעריקאנער ארבייטער-באווע-גונג זאל זיך שטעלען אזוי סאליד און אזוי אייניג און סטרייק, ווי דאס איז איצ-טער דער פאל אין דעם קלאוקמאכער סטרייק. און אזא מאכט וועלען די קלאוק-באלעבאטס נישט באזיגען, וועלכע אג-שטערענגונגען זיי זאלען נישט מאכען. די קאמיטעטער יוניאן מיט דער הילף פון דער ארגאניזירטער ארבייטער-באוועגונג פון לאנד וועלען געבען די באלע-באטס דעם נויטיגען ווידערשטאנד, ביז וויער עקשנות וועט געבראכען ווערען. די קלאוקמאכער יוניאן, וועלכע האט שטענ-דיג געהאלפען מיט א ברייטער ברידער-ליכער האנט די ארבייטער-ארגאניזאציעס, וואס זיינען אין קאמפ געשטאנען, וועט זיכער באקומען די מאטעריעלע הילף, אז די סטרייקער זאלען נישט פארהונגערט ווע-רען. און דאס וועט געבען א מעגליכקייט דער יוניאן צו פיהרען דעם קאמפ ווי לאנג דאס זאל נישט דארפען און מוזען נעהמען. דער פססטער באשלוס פון דער יוניאן איז צו פיהרען דעם קאמפ ביז צו א זינ-רייכען סאך. די פיהרערשאפט פון דעם סטרייק האט באשלאסען, דאס עס ווערען צוריקגעצויגען די הנחות, וואס זיינען גע-מאכט געווארען צו די הערען פון "אינא-סטיטעל קאנסיל". דער סטרייק ווערט איצט געפיהרט פאר אלע ארגיניעלע פא-דערונגען, וואס די יוניאן האט ארויסגע-שטעלט, פאר דער נאנצער יוניאן-פרא-גרופ, אויסער איין פונקט, די "סייט נא-רענט". דעם איינציגען פונקט נישט די יוניאן אויף, כדי זאל לייכטער זיין צו די קלאוקמאכער-שטערער צו סעטלען מיט דער יוניאן איינציגווייז. און עס איז קיין פראגע נישט, אז דאס, וואס די יוניאן נישט נאך דעם איין פונקט, וועט באוועגען נישט איין מאנפעסטשורער און דזשאכער, וועמען עס איז שוין דערשטען די צושטע-רונגס-ארבייט, וואס ווערט געמאן. אין דער קלאוקמאכער-סטרייק, פארטרייבענדיג די "בייערס" אין אנדערע מארקעטס, צי קומען צו וויער באזינגונג און וועלען איינ-ציגווייז סעטלען מיט דער יוניאן. און מאכען פון זיי טוען עס שוין.

אלץ, דער קאמפ וועט געפיהרט ווע-רען ביז ארונטער, ביז צו א זיגרייכען סוף. די אלע האפענונגען פון די מאהיבסענע רינערישע באלעבאטס, וואס איז רעכט ביי זיי צו פארלירען הונדערטע טויענ-טער דאלארס, אבי נישט נאכצוגעבען די גערעכטע פארערונגען פון די ארבייטער, וועלען גיך צערוגען ווערען. די העלדישע קלאוקמאכער האבען נאך קיין גענעראל-סטרייק נישט פארלאזען. זיי וועלען ברע-כען די ווילדע עקשנות פון די קוינערישע באלעבאטס און וועלען אויך דעם סטרייק געווינען.

טרייד יוניאן קאנפערענץ נישט א "לאנטש" פאר פארשטעהער פון דער פרעסע

די עקזעקוטיווע פון דער טרייד-יוניאן קאנפערענץ, וואס האט זיך ארגאניזירט אין ניו יארק צו העלפען דעם קלאוקמאכער סטרייק, האט דינסטאג בייטאג געגעבען א "לאנטש" פאר די פארשטעהער פון דער ניו יארקער פרעסע. עס זיינען דארטען געווען פארטערטער פון כמעט אלע ציי-טונגען אין ניו יארק. דער צוועק פון דעם "לאנטש" איז געווען צו ערקלערען פאר די פארשטעהער פון דער פרעסע, ווי ס'האלט מיט'ן סטרייק, און וואס זיינען די ווירס-ליכע אישוס, געגען וועלכע די קלאוק-באלעבאטס קעמפען אזוי פארביסען. דער "לאנטש" איז געגעבען געווארען אין "הא-סעל ברווארס".

זענליכע רעדעס אין באצוג דעם סטרייק זיינען געהאלטען געווארען פון דזשאן מ. סאליוואן, פרויורדענט פון דער סטייט פער-דריישאן און לייבאר; ל. היימאן, טשער-מאן דזשענעראל סטרייק קאמיטע, און י. מ. בודיש, סעקרעטער פון דער טרייד-יוניאן קאנפערענץ. דזשאן סאליוואן האט גערעדט אין נאמען פון דער סטייט פערדיישאן און לייבאר פון שטאט ניו יארק און אויך אין נאמען פון דער אמעריקען פערדיישאן און לייבאר. ער האט ערקלערט פאר די פארשטעהער פון דער פרעסע, אז די נאנצע ארגאניזירטע ארבייטער-באוועגונג פון

דער ניינעמא

(ערשטעלונג)

פון אברהם רייזען

אויסערלאך האט בערסקאן אין פאר
לויף פון די פילע יאָהרען, וואָס ער איז
אין לאַנד, זיך אינגאנצען אַפּערקאנען
זיין, ס'איז אים זייער מאַניערעל, ס'איז אים
אַרם פון ביזנעס פיהרען און ס'איז אים
זייער קליידער, וואָס אַמבאַסאַדערס
אַבער אינערלאך, איז ער געבליבען דער
זעלבער צאָרטיגלענדיגער און אפילו
סענטימענטאַלער מענטשעל, ווי אין דער
היים אין אַ רוסישער נובערנסקי שטאָט,
פון וואָנען ער איז אַהער געקומען צו
אַנטשען יאָהר.

אין אַפּיס, וואָס ער האָט געהאַלטען
אַלס פאַרשטעלער פון אַ גרויסער האַט
דעלס-אַנעסער, האָט ער זיך געפיהרט
מיט אַ געוויסער שטענדיגקייט. זייער
באַזוכער האָט ער אויפגענומען מיט דער
באַנענעטער עמקעט פון אַ געניסען
ביזנעסמאַן, נישט צוראָפּט געשטייבעלט,
נישט צוראָפּט אַנגעזעט. אַלץ איינס דער
נע, ווי עס איז איהם געלונגן איינס דער
דאָס און דער ניי. אַמאָל נאָך האָט ער
יך קליינט איינגעזעט נישט צו מאַכען
דאָס געשעפט. געוואָלט איהם ווייזען,
דעם קליינט, אַז ער, בערסקאן, איז אַ
ראַיעלער מענטש און יאָגט זיך נישט נאָך
איבעריגע פראָפּיטען.

מיט דער מיידעל, וואָס פלעגט ביי
איהם אַרבייטען אַלס סענעזאַרפּערין
און מאַשינ-רייבערין, פלעגט ער זיך
באַניין העפּלאך, אַבער אויך גענוג
שטרענג. איבערהויפּט דאָן, ווען זי איז
געווען באַזונדערש שעהן און צוציהער,
און זי האָט געוואוסט, אַז ער איז נאָך
אַ בחור און ער פאַרדינט שעהע סווי
גענוער יאָהרליך. איז אַבער צו איהם
אריינגעפאלען אין אַפּיס אַ מיפּרייטע
רין אַן עלטערע און מיט אַ נישט באַזונדער
דערס סימפּאטישער אויסערליכקייט,
האָט ער זיך שוין צו איהר באַצויגען מיט
אַ געוויסער פאַמערליכער באַציהונג,
כאַטש אויך שטרענג, אַבער שוין אַ מעהר
געקניסטעלטע שטרענגקייט. קיין איז
בעריגע געשטרעכען, אויסגעהאַלט די
ביזנעס, האָט ער אַבער מיט קיין איינציג
נער פון די דאָזיגע מיידלאך נישט גע-
פיהרט, מורא האָבענדיג, זי זאָלען זיך
אַן איהם נישט אַנטשעפּען אויף אַן אמת'ן
און שטעלען איהם געוויסע פאַדערונגען,
וואָס זאָל ביי איהם רויבען די פרייהייט
אויף אייביג.

ער האָט טעאָרעטיש ליב געהאַט דאָס
לעבען פון אַ „בעמטלער“, ווי ער האָט
זיך די לעצטע יאָהרען גערופען. אין
אמת'ען אַבער האָט ער געבענטשט נאָך
אַ חבּר'סע אין לעבען. ער האָט בלויז
מורא געהאַט אריינצופאַלען צו אַזעל-
כער, וועלכע וועט איהם נאָך די ערשטע
צערטליכקייטען נאָם ווערען און איז
בערהויפּט זיך פיהלען פרעמד מיט איהר.
דערצו האָט ער ליב געקראָנען, שוין
אויס געוואוינהייט, זיין קליינטע איינ-
זאַמען „פלעט“, וועלכע ער האָט שוין
אַן זייט ער האָט זיך אַרויסגעאַרבייט.
ער האָט ליב געהאַט, קומענדיג
אַהיים, ס'איז אין פריהען אָווענט נאָכ'ן
לייכטען סאַפּער, ס'איז אַמאָל אין שפּע-
טען אָווענט, קומענדיג פון דער אַפּערע,
אויסציהען זיך אין די קליידער אויף דער
אַפּעט מיט'ן קוואַדערדיגען סיגנאַר אין
מאָל און טראַכטען פון אַלעס פאַרנאָג-
גענע מען, אַדער, נאָך בעסער, ליגען זיך
אַזוי נאָך אַהן געראַנקען אין קאָפּ און
רוהען נאָך דעם טאָג פון שווערער אומ-
אינטערעסאַנטער אַרבייט און אַנטשטענ-
גונג.

אריינגעמען איינדיקע האָט ער זיך
ווי געפילט, ער האָט ליבער געהאַט די
איינדיקע, וואָס האָבען זיך ביי איהם
פאַר'ן טאָג אַנגעזאַמעלט, צוריק אַרויס-
טרייבען, און דאָס האָט זיך אַזוי לייכט
געטאָן מיט דער הילף פון דעם דיקען סיר
נאָר, וואָס האָט אַזוי העל געלויכטען
אויפ'ן שפיץ פון דעם גרויען אַש.
אין דער אַפּערע איז ער געווען אַן
אַפּטער באַזוכער. בילעטען פלעגט ער
אַנגריימען פאַר צוויי, עס האָט איהם
נישט געאַרט זיך איבעריגע פאַר דאָלאַר
פאַר אַ צווייטע פערזאָן מיטצונעמען
אַמאָל, אויב עס וועט זיך נאָך מאַכען.
עס האָט זיך אַבער קיינמאָל נישט געפּ-
נען די פאַסענדיג פערזאָן. ער האָט
שוין אַמאָל געוואָלט פאַרשלאָגען זיין
מיפּרייטערין, וועלכע איז נאָך געווען
איינע פון די שטילסטע, און ער איז גע-
ווען זיכער, אַז זי וועט דערנאָך פון איהם
גאַנטיש פאַדערען. ער האָט שוין שיער
שיער איהר נישט פאַרשלאָגען, אַבער
ווערנענדיג זיך צו איהר, מיט אַ זייט-
גער פראַגע, כּדי, נישט גלייך אַרויספאַר-
רען מיט זיין איינלאָדונג, האָט דאָס
שטילע מיידעל נישט פאַרשמוגען, וואָס
ער זאָגט. אויך האָט זיך געזאָגט, אַז
ער מיינט, אַז עס איז נאָך פאַר וועט
דעם זייער און זי האָט פאַרלעגן גע-
שטייבעלט.

— ניי, מיטער בערסקאן, שוין
ועסט...

— געוויס, געוויס. נישט דאָס האָב
איך געמיינט — האָט בערסקאן גע-
שטאַמעלט און עס האָט איהם אינערליך
שוין הנאה געטאָן, וואָס עס האָט זיך
געענדיגט בלויז מיט אַ מיספּאַרשטענדיג.
אַבער די אַפּערע אַליין האָט איהם
נישט צומירדענעשטעלט. צוליב איין
גוט שטיקעל מוויס, וואָס יעדע אַפּערע
האָט פאַרמאָגט, האָט ער געמוזט אויס-
הערען נאָצע שטיקער, וואָס האָבען צו
איהם נישט אַפּעלירט און האָבען איהם,
פאַרשטערט, שטאַרק געלאַנגווייליגט.
דערפאַר האָט ער פאַרמאָגט אַ ווייט-
ראָלאַ און געקליבענע רעקאָרדס, מיט
ניגונים וואָס האָבען זיך צוגעפאַסט פאַר
זייער שטימונגען און ער פלעגט אין די
איינזאַמע אָווענטען לאָזען זיך פון זיי
פאַרוויילען.

אַמאָל פלעגט איהם באַזוכען זיין על-
טערע שוועסטער, אַ פרוי אין די מיטעלע
יאָהרען, מיט אַ שעהן גרוינעוואַרענעם
קאָפּ, אַבער מיט שוואַרצע און יונגע
אויגען. די שוועסטער איז געווען שטענ-
דיג אַרײַם, אַבער אַז זי פלעגט זיך פאַר'ן
ברודער קיינמאָל נישט קלאָגען. פאַר-
קערט, זי האָט געהאַט אַ טבע איהם צו
באַדויערען און פון צייט צו צייט אַרויס-
מורמלען:

— אויך מיר אַ לעבען...
האָט ער געמיינט, אַז דאָס קלאָגט
זי זיך איהר איהר לעבען, און ער איז
געווען גרייט איהר צו העלפען, אַבער
זי האָט ערקלערט:

— איך מיינ טאָקע דיין לעבען...
וואָס האָסטו פאַר אַ הנאה פון דייער
פאַרדינסטען? האָב, ברודער, קיין
פאַרבייטעל נישט, די ביזס אפּער קליינער
פאַר מיר...

אַבער בערסקאן האָט נישט ליב געהאַט
צו הערען זיין שוועסטער'ס נאָטאָציעס,
כאַטש טיף אין האַרצען האָט ער געהאַל-
טען, אַז זי איז טאָקע געווען און פאַר-
שטעהט איהם גוט. און אפּער טאָקע
דערפאַר האָט עס איהם וועה געטאָן.
נאָך אַ קורצען געשפּרעך, וואָס
פלעגט צורישען זיי, פאַרקומען, פלעגט
די שוועסטער אָנהויבען איהם בעטען,
ער זאָל אַרויסקומען צו איהר.

— די דערפאַסט זיך מיט מיר נישט
שעמען. מילא, אפּער איך געפּעל דיר
נישט, אַן אַלטמאָדישע אידעע, אַבער
סיינע קינדער, נאָט צו ראַנקען — מענ-
סטו זיי אָנקומען...

און בערסקאן האָט זיך אַליין פאַר-
וואָרע געמאַכט, וואָס ער געהט אַזוי
עס איז אַ הייסע שטיקענדיג נאָכט.
דער הימעל איז טונקעל בלוי און גלאַנץ
ציג אויסגעשטערענט.

מיר געהן אין יונגן סקווער פאַרק.
קיין צווייגעלע פון די בוימער באַוועגט
זיך נישט.

היימלאָזע, עלענדע מענטשען, מיט
פאַר'ן חוש'טע פנימ'ער, אָפּגעריסענע,
איינגעוויקעלטע און שטאַמעס, זיצען זיי
אויף די האַרעטע בנעס מיט אַפּענע מיר-
לעך און שלאָפען.

אונטער'ן שוין פון די עלעקטרישע
באַליכטונגן באַמערקען מיר אויך פרוי-
ען מיט איינגעקניסטע פאַרדארטע גע-
זיכטער, אָנגעטאָן אין אַלטמאָדישע, לאַנג
גע צוריסענע קליידער. אויף די שפיץ
קעפּ וועלכע אָפּגעבליבענע אַפּעלעלשען,
און די קעפּ אַרונטערגעלאָזען אויף די
ברוסטען, כאַפּען זיי אַ דרימלע.

ס'איז אַרום 12 אַזוינער ביינאַכט.
איך געה מיט אַ גרופּע חברים פון אַ
פאַראַמלונג און מיר בלייבען שטעהן
פאַר אַ וויילע אין פאַרק, לעבען דע-
סאָבוויי.

פון דערווייטענס באַמערקען מיר אַ
הויכען, ריזיגען מאַן, געט געקליידעט.
זייער פנים בויגען זיך, ער געהט און וואָ-
קעלט זיך אַהין און צוריק.

זעלטען צו איהר. ביי איהר איז ווירט
ליך אַזוי פריילאך, פון אַלע ווינקעלאך
טראַגט זיך אַ וואַרימקייט און היימיש-
קייט. עס איז בלויז אַן אומגליק, וואָס
ער האָט נאָרנישט וואָס צו ריידען מיט
זיי אַלע. דער שוואַנער איז אַ וואויל
מענטשעל, נאָך אַזוי ווייט פון בערסקאן'ס
וועלט, אַז אויסער ווענען וועטער קאָן ער
קיין געשפּרעך מיט איהם נישט אונטער-
האַלטען.

וואָס אַמבאַטערעט די קינדער, זייען
זיי אַלע אַזוינע פריילאכע. די עלטערע
מיידעל בלייבט ווי אַ בלום. אין אַזא
אַרומיקייט, און דאָך ווי שעהן און גע-
זונט זי זעהט אויס. און דערמאָנענדיג
זיך אַן איהר, וויל ער טאָקע פרעגען ביי
דער שוועסטער, וואָס זי מאַכט. ער
הויבט אַבער אַן דיפּלאַמאַטיש פון די
קלענערע:

— וואָס מאַכען די קליינזאָרג?
זיי זייען אַלראַיט. העניגעלע
פנישע שוין באַרד די פאַבליק סקול...
וועט שוין אָנהויבען אַרבייטען...
— און וואָס מאַכט קייד'ן?
— אַ, קייד'ן, צעשטראַלט זיך
דער שוועסטער'ס פנים, קייד'ן איז
שוין אַ מויד, „געהט שוין אויס מיט
אַ באַי“...

— דאָס איז פיינ! — מורמעלט
אַרויס בערסקאן און באַמיהט זיך צו
באַהאַלטען זיין אינערליכע אויפגענוג,
כאַטש ער ווייסט נישט, וואָס אַרט עס
איהם אַזוי.

— קוב אַרויף אַמאָל! — בעט זיך
די שוועסטער ביים אָוועקנעהן, — וועסטו
מאַכען מיט אַ הונדערטער ווייניגער, —
ענדיגט זי מיט אַ ווייז, ווי איהר שטיינער
איז.

איינמאָל, נאָך אַ טאָג שווערער אַר-
בייט, האָט ער דערפיהלט אַ בענקשאפט
און אַ נאָהענטקייט צו זיין שוועסטער,
און איבערהויפּט צו איהרע קינדער. צו
וואָס זאָל ער לעבען אין אַזא איינזאַמע
וועלט, ווען ער קאָן האָבען לעבען. זיך
אַזא וואַרימען געסט. ער האָט געמאַכט
אַ פּלאַן, אַז ער וועט געהען אַ וואוינונג
צוזאַמען מיט איהר, און נאָך דעם אַפּיס,
ווען ער וועט קומען אַהיים, וועלכע צו
איהם אין צימער אַרשפליהען, ווי פויר
נעלאך, די קליינזאָרג. איינע וועט ער
געמען אויפ'ן שוויט, דער צווייטע וועט
ער האַלטען ביי דער האַנט און די דריטע
מע וועט ער גלעטען איבער'ן קעפּעל.

זי האָט זיי, קיין עין הרע נישט, גענוג.
וואָס אַמבאַטערעט קייד'ן, וועט ער
זי אַמאָל אויסגעמען, ווי עס פאַסט פאַר
אַ רייכען פעטער. אַט וועט ער זי גע-
פירטען.

איז יוניא סמוער פארק

פון ווילי גרינבערג, מעמבער לאָק. 9.

פרובירען, צי עס ווילען דאָ מענטשען אין
דער היינטיגער וועלט, — האָט ער שוין
געזאָגט אין אַ ווייכערען מאָן, — וואָס
זייען גרייט יענעס צו העלפען.
— ווער זייט איהר? — פרעגט ער
אונז.

— סטרייקערס, — ענטפערען מיר.
ער שלעפט ארויס פון בוועס קעשע-
נע אַ פּלאַט מיט בראַנפען.
— איהר ווילט אַ מרונג, באָיס? —
פרעגט ער אונז.

— ניי, — ענטפערען מיר.
— שעמט זיך נישט, מאַכט ער, —
פילייכט דאַרפן איהר געלד? נאָט איך
פינף דאָלאַר. איך האָב גענוג געלד!
מיר קוקען איהם אַן פאַרוואונדערט
און דאַנקען איהם פאַר זיין גוטען ווילען.
מיר אַנטזאגען זיך צו געמען די פינף
דאָלאַר.

ער דריקט אונז די הענט, ווינשט
אונז אַן ערפאַנגרייכען סטרייק און געהט
אַוועק.
— אַ מינוט שפעטער באַמערקען מיר,
וואָס אַן אָפּגעריסענער, איינגעדאַרטער
מאַן מיט אַ באַוואַקסענע מאַרדע און
פאַרלאָשענע אויגען, לויפט איהם נאָך.
— נאָט איך, נאָט איך! — שרייט
ער איהם נאָך.

יענער דרייט זיך אום און ענטפערט
שאַכענדיג מיט די הענט: — כ'האָב
שוין, איך דאַנק איהר, איך דאַנק איהר,
— און ווערט פאַרשוואונדען.
דער גומהאַרציגער מענטש, אַליין אַ
היימלאָזער, געמט די פינף פענים און
צוטיילט דאָס צווייט, צו די ביי וועלכע
ער האָט דאָס צונויפגעקליבען, און וועט
זיך אויף אַ באַנע כאַפּען אַ דרימלע, ביז
דער געזעצ-הייסער אין די בלויע קליידער
וועט איהם אַ שטורעם מאַן אין זייט און
איהם שיקען „אָהיים“ שלאָפען.
אַבער וואו איז זיין היים?

מען איז דער אַפּערע. זי איז דאָך דאָרט
אוראיי קיינמאָל נישט געווען. ווי זי וועט
דאָס זיין אַנטציקל! איהר וועט דאָך
אַלץ געפּעלען, נישט נאָך איינציגע שטע-
לען.

פון היינט אָן און ווייטער, וועט ער
שוין זיין לעבען איינגעדרענען לעבען זיי.
זיי זייען איהם די נאָהענטסטע און די
איבערגעבענסטע. ער וועט אַראָפּפירען
די מאַסעס, וואָס ער האָט יאָהרען לאַנג
געטראָנען, און וועט אריינקומען ווי אַ
ברודער און אַ אָנקעל... אַט ביי איהר
פאַר איהר ווי איהר שטעה און געה...
זייט נאָהענט מיט מיר און פאַרגעסט אָן
מיין אַפּיס, אָן מייער פאַרדינסטען און
אָן מיין כלומערשטער רייכקייט...

ער האָט געוואָלט שוין וואָס ניכער
זיין דאָרטען. ער וועט געמען אַן אור
טאָמאַביל! און האַרעט צו זיי. מיט'ן
זעלבען אויטאָמאָביל וועט ער טאָקע
פאַהרען מיט קייד'ן צו דער אַפּערע.

עס איז געווען אַ וואַרימער פאַר-
נאָכט, ווען בערסקאן איז אַרויס פון
אַפּיס. די זון האָט געהאַלטען ביים
פאַרגיין, אַבער האָט זיך נאָך געראַנג
געלט מיט די לעצטע כוחות און נישט גע-
וואָלט אונטערגעגען. בערסקאן האָט זיך
אריינגעזעצט אין דעם ערשטען אויטאָ-
מאָביל, וואָס איז געשטאַנען אין קאָרנער
פון סטריט, געזאָגט דייטליך דעם אַר-
דעם און באַרד איז ער שוין געפלווען
צו זייער נאָהענטע.

דער אויטאָמאָביל האָט זיך ענדליך
אַפּגעשטעלט האַרט געבען טראַטויר פון
אַ מענעמענט הויז. ביים נאָכט זייען
געזעסען מוסערס מיט קינדער אַרום זיי,
עס זייען געשטאַנען פאַרשידענע פאַר-
לאך און ס'האָט געווישט און געליאַרמט.
דאָס אָנקומען פון אויטאָמאָביל האָט
פאַרוואַכט אַן איבערקערעניש. די
קליינע קינדער האָבען זיך האַרט אַרומ-
געשטעלט אַרום אויטאָמאָביל און מיט
נייגעריגע קינדערשע בליקען באַטראַכט
זיין גרויס און גלאַנץ. די יונגע פאַר-
לאך האָבען געשטייבעלט איינע צו די
אַנדערע און זיך געשיקעט: ס'איז
קייד'ס אָנקעל... דער רייכער אָנקעל...

בערסקאן האָט זיך געפיהלט ווי
פאַרלאָרען צווישען אַזוי פיל נייגעריגע
בליקען און צווישען די אַלע קינדער,
צווישען וועלכע ער האָט אויך דערקענט
אַ פאַר פון זיין שוועסטער'ס. ער האָט
פאַרווירט באַצאָהלט דעם שפּאַפּער, פאַר-
געסען אין פאַרלעגענהייט צו געבען איהם
אַ טיף און זיך געלאָזט געהן אויף די
סרעפּ.

ביים אַרויפגאַנג האָט ער באַגענוגט
אַ באַקאַנט געזיכט פון אַ יונג מיידעל
מיט אַ יונגען פרעמדען באָי. ער האָט
זיך אָנגעשטרענגט צו דערמאָנען, וואו
ער האָט די מיידעל געזעהן, און באַרד
זיך דערמאָנט:

— העלאַן, קייד'ן! — האָט ער איהר
אויסגעצויגען די האַנט.

קייד'ן האָט געקוקט דאָ אויפ'ן רייכען
אויסגעפּרעגטען אָנקעל, דאָ אויפ'ן אוי-
טאָמאַביל, וועלכער איז נאָך געשטאַנען
ביים טראַטויר, און ווי פאַרשעמט פאַר
איהר באָי, וועלכער האָט ווי מיט שרעק
געקוקט אויף איהר אָנקעל, האָט זי רויט
ווערנענדיג געענטפערט:

— העלאַן, אָנקעל! — און באַרד
צוגעגעבען ווי געצוואונגען, אַזוי לאַנג
נישט געווען.

— יא... לאַנג... — האָט בערסקאן
גערעדט ווי אַ שולדיגער און זיך פאַר-
האַלטען, וועלכענדיג וואָס צו זאָגען דער
דאָזיגער פרעמדער מיידעל, וועלכע איז
געשטאַנען מיט אַ נאָך פרעמדערען באָי.
— קומט אַרויף! — האָט זי ענר-
ליך געפונען פאַר נויטיג צו זאָגען כאַטש
עפעס, דער רייכער אָנקעל זאָל זי נישט
האַלטען פאַר אַ גאַר.

— יעס... איך וועל אַרויפגעהן, אַבער
נישט אויף לאַנג... איך מוז באַרד פאַה-
רען ערנעץ.

און זעהנענדיג, אַז דער אויטאָמאָביל
שטעהט נאָך, האָט ער זיך געווענדערט
צום שאַפּער:

— וואָרט ביי אַ צעהן מינוט, איך
וועל באַרד צוריק פאַהרען...
ער איז אַרויף אויף די סרעפּ און
זיך אָפּגעשטעלט ביים דריטען פלאַך.
— העכער! — האָט קייד'ן געשטיי-
כעלט. — מיר וואוינען אויפ'ן פערטען...
— יע, איך געדענק! — און זיך
געלאָזט העכער.

די שוועסטער, וואָס האָט זיין קומען
נאָך באַמערקט דורכ'ן פענסטער, האָט
איהם באַגענוגט פאַרווירט און צוטר-
מעלט. זי האָט זיך ווי געשעמט צו
קוקען איהם אין די אויגען און נישט גע-
וואוסט וואָס צו זאָגען.

— וואו זייענען די קינדער? — האָט
בערסקאן סתם אַ פרעג געטאָן.
— אַט, זיי האָבען זיך אַרומגעהאַנג
גען אַן דעם אויטאָמאָביל. אַ קלייניג-
קייט! ביי זיי אַן אויטאָמאָביל! —
„טייערער ווי דער אָנקעל!“ — האָט
בערסקאן געוואָלט אין אַ וויציגען אופן
(שלוש אויף זייט 10)

לובלינער א. ר. ברענטש העלפט די סטרייקערס.

ווערטער רעדאקטאר :
ביטע צו מעלדען אין די קלאומא-
כער סטרייק נייעס, דאס ברענטש 392
א. ר. צאָהלט 5 דאלאר אַ וואָך סטרייק
בענעמט צו די סטרייקערס קלאומא-
כער, מעמבערס פון דעם ברענטש. מען
לאָרף זיך נאָר מעלדען צו פריינד דר.
דיימאנד, 257 צווייטע סטרייק, און צוויי
נען די סטרייקינג קארד, כאַקומט מען
דיווע בענעמט.
מיר האָבען אויך נעשיקט 25 דאלאר
צו דער דזשענעראל סטרייק קאָמיטע.
מיט דאָס,
ע. ס. קלענבאָגען, סעק.
562 וועסט 164טע סט., ניו יאָרק.

אנערקענונג פאר גוטער אר- בייט פון שאפ טשערמאן.

מיר, די ארבייטער פון 5. סאוואדיניקס
שאפ, 250 וועסט 389טע סטרייק, פערזא-
מעלט ביי א מיטינג אין אָפּיס פון
דזשאַינט באָרד, אָקטאָבער דעם 20טען
1926, פרעזענטירען אונזער שאפ-טשער-
מאן, ברודער ד. קאן מיט א נאָלדער
נער וואַטש און טשיין, פאר זיין גוטער
ארבייט אלס יוניאן מאן און אלס שאפ
טשערמאן, און מיר ווינטשען איהם, ער
זאל דאָס טראָגען געזונד, און פאַרזעצן
זיין גוטע ארבייט וועלכע זאל זיין א
מוסטער פאר אנדערע.
רעזאָלוציאָנס קאָמיטע :
ה. פּעדער
א. פלער
דזשיי. וואַלאַוויץ.

פרעזענטירען דעם שאפ טשערמאן.

מיר, די ארבייטער פון „שארקע ענד
דאָמער“, פארוואַלט ביי א שאפ
מיטינג, אין אָפּיס פון אונזער יוניאן,
שבת, דעם 25טען סעפטעמבער, פרע-
זענטירען אונזער שאפ טשערמאן און
עקזעקוטיוו באָרד מעמבער, ברודער
סאָול אימערמאן, מיט א נאָלדער
וואַטש און טשיין, פאר זיין גוטער אר-
בייט פאר דעם שאפ, און מיר ווינטשען
איהם ער זאל עס נוצען געזונט.
מיר האָפען אויך, דאָס ער וועט
אויף ווייטער טאָן גוטע ארבייט פאר
דעם שאפ פּערס און פאר דער יוניאן
בכלל.
די קאָמיטע
נ. קארפ, א. באַס, ש. ליפּמאן,
טש. לאַוויט, טש. שאָהר.

דרעסמאכער, איפמערקזאם!

דרעסמאכער וועלכע האָבען זיך רע-
דזשיסטרירט פאר די אינשורענס און האָ-
בען זיי נאָך ניט דערהאלטען, האָ-
בען צייט צו קאָמפּליינען ניט שפּעטער
ווי-ביו שבת דעם 6טען נאָוועמבער אין
דעם דזשאַינט באָרד אָפּיס 130 איסט
25טע סטרייק פלאַך, רום 64. נאָך
דעם אויבען דערמאָנטען טאָן וועלען קיי-
נע קאָמפּליינען ניט אויפגענומען ווערען.
טש. דזשיי קאָבאָס און, מענער.

מרייד און ארגאניזאציע פראגע

א בריוועל אין רעדאקציע.

פריינד פינעלשטיין :
איך שיק איך צוויי לידער, אין
איינס פון די ביינע : האָבען זיי אין זיך
א שטיקל לעבען, וועט איהר מאַכען א
שטיקל אָפּעראַציע און זיי וועלען באַ-
קומען דעם רוח חיים. אָבער אויב זיי
האָבען אין זיך נאָר קיין לעבען נישט,
שיקט זיי אין מאָרג (כ'מין) אין ווייט
בעסקעט).

איך דאָס איך פאר דער פארטיי
טשונג, אין די ענטפערס פון רעדאקציע,
אז אין אַ ענטפער ליד דאָרף זיין כאַטש
עפעס פאָעזיע.

עס דערמאָנט מיר אַן דער צייט ווען
איך האָב זיך אָנגעפאנגען לערנען אלס
אפּרייטאר.

זאָגט צו מיר דער אפּערייטאָר וואָס
האָט מיר געלערענט : „שטעט גלייך“ !
קלער איך זיך, ווי שטעפט מען דאָס
גלייך ? איך האָלט, דאָכט זיך, די שטיק
ארבייט אין די הענט ריכטיג, גלייך מיט
אַלעמען, און דאָך קומט ארויס גיט גלייך
געשטעפט. אפּשר, טראַכט איך, איז דאָס
גיט מיין שולד ?

אָבער יעצט, נאָך 23 יאָהר שטעפען,
וואָלט איהר זעהן, ווי גלייך עס קומט
ארויס דאָס שטעפּאָכ ?

אַניס, מינט איהר, ווייס איך גיט,
אז אין אַ ליד דאָרף זיין פאָעזיע אָבער
איך לערען זיך ערשט די מלאכה... אפּשר
וועט די מוזע זיך דאָך צו מיר ענטפלע-
קען און דעמאָלט וועט שוין זיין פאָעזיע.
מיט פריינדליכען גרויס,
נ. ב. לאַקאל 2.

פון רעדאקציע : — איהר וועט גע-
פינען אַן ענטפער אויף זייט 9, אין די
„ענטפערס פון רעדאקציע“.

א פארשעטיגטע רעזאָלוציע.

די פאָלגענדע רעזאָלוציע איז אָנגע-
נומען געוואָרען אויף אַ רעגולערען שאפ
מיטינג פון די ארבייטער פון בען גער-
שעל, 49 זיבעטע עוועניו, מאַנטאָק, דעם
18טען אָקטאָבער, 1926, אין מאַנהעטען
לייסקאָם, נאָכדעם ווי די קאָנפּענענצען
מיט'ן אינדאָסטריאַל קאָנסיל זיינען
אָפּגעבראָכען געוואָרען.
„באַשלאָסען, דאָס מיר דריקען אויס
פולען צוטרויען צו אונזערע סטרייק פיהר-
ער אין זייער איצטיגען קאמפּ מיט די
באַלעבאָטיס“.

רעזאָלוציאָנס-קאָמיטע :
ה. גראַבער, שאפ טשערמאן.
מ. וואַסערמאן, סעקרעטער.
דזש. מ'קול, ס. ברעסער, ס. לע-
וויץ, י. ראַבלין, ה. וואַלבערג,
לואי קאץ, ס. פארסאן.
דיווע רעזאָלוציע איז אויך אָנגע-
נומען געוואָרען אויף דעם שאפ טשערמאן
מיטינג אין מאַנהעטען לייסקאָם, מאַנ-
טאָק, דעם 18טען אָקטאָבער, 1926.
ס. קופּער, האַל שערמאן,
נ. ווינערמאן, האַל סעקרעטער.

זיך ערשט אַן מיין קלערען. יעדע וויילע
קומט צו מיר אַן אנדער געדאַנק אין
קאָפּ, און מיר דוכט, אז איינער איז בע-
סער פאר דעם צווייטען...

אָבער אַט איז שוין 5 אַזויגער. עס
גיט אַ סטאַפּ אָפּ די עלעקטריק און עס
גיט מיר אַ טיפּאָכע אין האַרצען, וועל
איך ווירקליך דירען היינט, וואָס איך
האָב די גאַנצע צייט געקלערט צו ריידן
עס נעמט גיט לאַנג און מ'עפענט
דעם מיטינג. עס מעלדען זיך צום קוואַרט
דער ברודער. יענער ברודער און... איך
זיין און שווייג...

איך גיב מיר אליין אַ פרעג : נו,
פאר וואָס רעדסטו מיט אַן איך ענט-
שולדיג זיך פאר מיט'ן אליין ? אַט, זאָל
דער אָפּריידען, וועל איך זיך אַוועקשטע-
לען ריידען.

נאָר אַט האָבען שוין אַלע אָפּגערעדט.
גיט מיר דער יוניאן באַשאַמטער אַ פרעג :
„און דו, ברודערקע, האָסט גאָרניט וואָס
צו זאָגען ?“ און גיט געטראַכטערהייט
ענטפער איך : „גיין ! זיי האָבען שוין
געדעט פאר מיר“, און עס ווערט מיר
לייכטער אויפ'ן האַרצען וואָס איך האָב
שוין אָפּגערעדט מיין עטליכע ווערטער.

און אַט האָב איך אַ יוניאן מיטינג.
איך זען זיך אַוועק גיט ווייט פון פלאַט-
פאָרס און איך שלינג יעדען וואָרט וואָס
דער אָדער יענער רעדער רעדט. און איך
קלער ווייטער, וואָס פאר אַ קראַפט די
רעדנער האָבען אין זייערע מיילער ! ווי
שעהן עס געהט ארויס יעדער וואָרט פון
זייערע מיילער, ווי קאלטבלוטיג זיי
שטעלען זיך דאָס אַוועק רעדען. זיי פאָר-
נען, דאָכט זיך, גאָר אַ מיט אַ וויי, מיט
אַ שפּאַס, און עס געהט אַוועק אַ גאַנג
ביי זיי. און איך טראַכט : איך מוז זיך
איינ קאָל אָפּשעמען און ביי דעם נעט-
כטען מיטינג, „נעמען אַ וואָרט“. איך
הער זיך גוט איין צו יעדען וואָרט וואָס
זיי רעדען ארויס און יעדע באוועגונג
זייערע קוס איך נאָך, און איך קום צום
שלוס, אז עס איז נאָר ניט שווער-אַוועק
צושטעלען זיך ריידען, — מ'דאָרף זיך
נאָר גיט שטעמען.

און אַט אזוי קלער איך נאָך ביו
היינט צו טאָג וואָס צו ריידען, און איך
האָב נאָך אַלץ גיט גערעדט... יעדען מאָל
וואָס איך געהט ארויס פון אַ מיטינג בין
איך ברוגז אויף דער גאַנצער וועלט, ווייל
וואָלט איך מעהר געערדט און ווייניגער
געקלערט, וואָלטען מיר אַלע געקענט,
וואָלט מען מיר רעספעקטירט, וואָלט דער
אָדער יענער געוואָלט, אז איך זאל ריי-
דען פאר איהם, זאָגען אַ גוט וואָרט.
אזוי, אז איך זיך ביי אַ מיטינג, קומט
זיך קיינער גיט אום אויף מיר. קיינער
רופט מיר אַן בייס נאָמען, איך איך
טערעסיר קיינעם גיט און איך קלער וויי-
טער, אז איך וואָלט געקענט גוט רעדען,
ווען איך וואָלט אזוי פיל גיט געקלערט...
יע, ווערטער רעדאקטאר ! געהערדיג
צום מיטינג-קלער איך וואָס צו רעדען,
און געהערדיג פון מיטינג קלער איך פאר
וואָס איך האָב גיט גערעדט. אלוא, גיט
אן עצה, ווי לערענט מען זיך פאָרט אויס
צו רעדען ?
ז. ס. ס. א. ר. לאַקאל 2.

א שטימע פון די זייטע וועכט.

טייערער רעדאקטאר פון דער „נע-
רעכטיקייט“ :
איהר מוזט זיך געוויס וואונדערען,
ווארום עס קומט אייך אַן די לעצטע
צייט בריף פון דער ווייטער וועכט. עס
איז צו פאָרדאָנען שוועסטער מאַלי
פרידמאַן'ס באַזוך אין די וועכט.
אונזער לאַקאל 28, פון סאַטעל, וואָ-
שינגטאָן, האָט געהאַט אַ מיטינג מיט
שוועסטער מאַלי פרידמאַן, און מיר האָ-
בען זיך גאָרניט געריכט, אז די רעזול-
טאַטען זאָלען זיין אזוינע גוטע.

עס איז ווירקליך גיט געווען ארויס-
געוואָרפֿען די ארבייט. זי האָט אָנוו אַ
ביסלעל אונטערגעשטראָכט און דאָס האָט
פיל געהאַלפֿען. מיר האָבען זינט איהר
באַזוך אביסלעל אָפּגעלעבט, מיר האָבען
פאָרדעסערט אונזער מעמבערשיפ און
מיר האָבען געשאַפֿען 100 דאלאר פאר
דעם סטרייק פון אונזערע בראווע קעמ-
פער אין ניו יאָרק און מיר האָפען אין
ניכען ווידער שיקען געלט.

מיר האָבען דאָ זעהר אַ קליינע פעלד
פאר אָרגאַניזאַציע אַרבייט. עס איז דאָ
זעהר ווייניג קלאַס שפּעצער. די פאָר-
וואָס זיינען דאָ, זיינען הונדערט פראָ-
צענט אָרגאַניזירט. מיר האָבען דאָ אויך
אַ פאָר, קאָרפּאָראַציע, שפּעצער, און מיר
קענען גאָרנישט טאָן מיט זיי. מיר האָ-
בען אָבער אַ שטאַנע, פאַרשלאַנד, אָרענאָן,
וואָס האָט אַ גרויסע קלאַס אינדוסטריע.
עס אַרבייטען דאָרט אַרום אַ טויזענט אר-
בייטער. קיין יוניאן איז דאָרט נישט. עס
זיינען דאָרטען דאָ אזוינע שפּעצער וואָס
באַשעפטיגען 200 מילדאָל מיט איין
מאָל-אפּערייטאָר.

עס וואָלט זעהר ווייניגעס ווערט גע-
ווען, אז דער גענעראל עקזעקוטיוו באַ-
רד זאל זיך אריינמאכען ווענען דעם.
די אינדוסטריע פון קלאַסס וואַקס
זעהר שנעל אין פאַרמאָג און אַ יוניאן
איז זעהר נויטיג דאָרט.

איך גלויב, אז מען וועט מוזען שיקען
אָהין אַן אָרגאַניזירט און טאַקע נאָך אין
ניכען, צו אָרגאַניזירען די מילדאָל פון
די קלאַס שפּעצער.
לאַמיר האָפען, אז פון איצט אָן און
ווייטער וועלען מיר זיך לאָזען אָפּטער
הערען, פאַרברייטער, און
מ'אָרעל יס.
פראַטאַקאָל סעק, לאַק. 28, א.ל.ג.וו.י.
סייטעל, וואַשינגטאָן.

ער וויל ריידען און קאן גיט.

(פון איינעם, וואָס שניידט זיך אויף אַ רעדנער)

ווערטער רעדאקטאר :
איך לערען זיך ריידען, ד. ה. איך
קלער אַלעמאָל וואָס צו ריידען ביי דעם
אָדער יענעם מיטינג. ביי אַ מיטינג פון
דער יוניאן, ביי אַ מיטינג פון ארבייטער
רינג, אָדער אפילו ביי אַ שאפ מיטינג
פון מיין אייגענעם שאפ.

זאָגט מען מיר אָן, אז מאָרגען געהן
מיר האָבען אַ שאפ מיטינג, גיט אין מיר
אַ טאַג די האַרץ פאר פריינד, און איך
נעם קלערען וואָס איך וועל רעדען ביי
דעם מיטינג.

אייגענפֿליך, דאָרף מען דען טראַכטען
וואָס צו ריידען ? עס האָט זיך אזוי פיל
אָנגעקליבען פאר דער לעצטער צייט !
פון באַס, פון פאַרמאן, פון דעם אָדער
יענעם ארבייטער. און ביינאכט, ווען איך
לייג זיך אויף ווייט געלענע, פאָנג איך
אָן צו קלערען מיין און וועל מאָרגען
ריידען ביי אונזער שאפ מיטינג, ווי
אזוי איך וועל אָנפאנגען און ווי אזוי איך
וועל ענדיגען. איך וועל באַנייטערט פון
זיך אליין, און איך קלער, אז דאָס מאָל
וועל איך ווירקליך ארויסבריינגען אַלעס
וואָס איך האָב געהאַט אויף מיין האַר-
צען.

אין דער פריה שטעה איך אויף אַבי-
סעל אויסגעשטערט... די חלומות האָ-
בען מיר „געבאָרעט“ פון מיין רעדע,
וואָס איך האָב צוזאַמענגעשטעלט אין
מיין געדאַנקען, און פאַהרענדיג צו דער
אָרבייט, פאַרגעס איך אויך גיט פון
צייט צו צייט אַ קלער צו טאָן פון מיר
מינג, וואָס מיר געהען האָבען, און ווען
איך זיך שוין ביי דער ארבייט, פאָנגט

דעם 19טען נאָוועמבער
די ערשטענונג פון אונזער דיוויזיע
נאָל סיוון וועט געוועזען ווערען דורך
אַ גרויספֿאַרטיגטע קאָנגרעס און טאָג
פרייטאָג דעם 19טען נאָוועמבער אין
וואַשינגטאָן אוריווינג הוי סקול.

דער קלאומאכער קאמפ

(א וועג געשריבן פון אַ סטרייקער)

אין אַן אנדער פּוץ, אין אַן אנדער פאַר-
און אין אַן אנדער מאָדער. דאָס איז די
קלייד, דער מאַנטעל, וואָס פאַרפּוּצט איר
פיגור. און פאַרכאַפט אונזער אויג און
אונזער האַרץ. אַן די קליידער, זאָגט מען,
קאָל מען דערקענען די מילדקייט, די
שיינקייט, דעם גלאַנץ און דעם צוויכער
פון דער פרוי.
אַלע ווייסען און פילען, אז אזוי איז
דאָס און אזוי דאָרף עס זיין, נאָך קיי-
נער קימערט זיך גיט ווענען דעם שיק-
זאָל פון די פרויען-קליידער ארבייטער.
קיינער גיט, אפילו גיט די וואָס האַנדלען
מיט אונזער פאַרצע, מיט אונזער קראַפט
און מיט אונזער ארבייט. זיי קימערט
גיט דער פאַרפּינסטערטער אפּערייטאָר,
דער אומגלייכער שניידער, פּרעסער
און קאַסער.

עס זיינען דאָ בענק-הייגער, וואָס גי-
בען פּרעדיקט, געלט אויף קויען רויע
מאַטעריאַלען פאר דעם געברויך פון גע-
שעפט. אַלע מאַטעריאַלען ווערען געהיט,
זיי זאָלען גיט פאַלען, זאָלען גיט פאַרליר-
ען דאָס ווערט.
אָבער קיינער קומט זיך גיט אום אויף
אונז, בלוטלע, לעבעדיגע באַשעפטיגטע.
נאָך אויף אונז איז גיט קיין איינזעהן,
אויף אונז וויל מען שטענדיג אָנזאָגען אַ

גיט אויסגעטראַכט, גיט אויסגעקלערט,
נאָך אזוי האָט עס פאַסירט.
הייסע זוניקע שטראַלען האָבען זיך
געצויגען פון ווייטע לענדער דורך ים'ען
און מבר'ס אין דער שטאָרט ניו יאָרק.
אומעטום אַ שטראַל, אומעטום אַ
גלאַנץ, אומעטום אַ פייער ! עס האָט
געברענט אויף די שטיינערנע נאָסען, איר
בער דעכער ; עס האָט געברענט אין די
שפּעצער, אין די פאַבריקען, אין די היי-
זער און אין די הערצער פון דיר וואָס
שאַפען...

דעם שטאַרקסטען ברי פון דעם פלאַם
— דעם ברען פון דעם פייער, האָבען
דאָס מאָל באַקומען די קלאַומאכער.
זייער לעבען איז געוואָרען ענג, שטי-
קעדיג און אָומעגלעך.
און ווי פון אַ וואַלקאנישען אויס-
ברוך האָט זיך אַ פייער-שטורם, אַ
סטרייק ארויסגעשטויסען... אַ קלאַומאכער
כער סטרייק ! אַ סטרייק ביי פרויען מאַנ-
טעלאַן און קליידעלאַך. די קליידער פאַר
דעם שטענען געשענעם, פאַר דעם שפּיר
מענט האָט איך די שיינקייט און שפּיר
לעוודיקייט אין אונזער לעבען. די בלוט
וואָס בלייבט אין אַלע צייטען פון יאָר
אין פּרילינג, ווי אין וואַסער ; אין ווינטער
ווי אין הערעכט. שטענדיג בייס זי זיך

שרעק, די מורא פאַר'ן אויסשפּיי פון
שאפ, פון דעם אָרט וואָס גיט אונז די
אָר-און-ווי מעגליכקייט צו אַקעמען.
אונז דריקט די גוים, די אַרעמקייט, דער
דלות און דער הונגער ! דאָס לאַנגע, „נאָ-
טירליכע“ סלעק.

וואונדערט מיר גיט אויף די באַסעס,
אויף אונזערע שקלאפּען טרייבער. פאַר
אַ פעני מעהר פּראָפּיטען קענען זיי אומ-
בריינגען לעבענס פון וויער מיין ; פאַר
אַ פעני מעהר פּראָפּיט זוכט מען ווענען
און שטילען ווי איינפֿיהרען צוריק דאָס
טרויעריג באַרימטע „סוועט-שאפ“ סייט
סעס. אויף זיי אַרט מיר גיט, מיט זיי
קען מען קעמפּען, גענען זיי קען מען
סטרייקען.

אָבער דער שטאַט, די רעגירונג, די
מענשען וואָס דארפֿען אויסטיילען גע-
רעכטיגקייט צו אַלע בירגער גלייך, די
מענשען וואָס דארפֿען פאַרווערען צו בור-
ען הייזער האָן פּענסטער און אָהן טירען
און אָהן „פייער עסקיפּס“.

אַט אויף דיווע מענשען פאַדריקט
מיר. זיי האָבען זיך געשטעלט אויף דער
ווייט פון שקלאפּעריי, זיי האָבען ארויס
געגעבען אַן „אינדזשאַנסשאַן“ גענען דעם
אומגלייכקייט, פאַרזוויימלעטען קלאַס
מאַכער, אַוועקצונעמען פון איהם דאָס
איינציגע מיטעל פון פּראָטעסט — דער
סטרייק !

און שווער איז דער קאמפ, אָבער זי
נען וועלען מיר די קלאַומאכער מיט
זייער אויסדריק קראַפט וועלען באַזיגען
אַלע שונאים.

די וויכטיגסטע באשליסע פון דער א. מ. א. או. ל. קאנווענשאן אין דעמראט

אין אן ארטיקל פאר דער קאנווענשאן פון דער א. מ. א. או. ל. האבן איר געזען דעם וועגן די איינציקע פראבלעמען אין דער אמעריקאנער ארבייטער באוועגונג, און אונזערע וועגן, אז דער הויפט פראבלעם איז — דאס ווייטערע וואס מען פון דער א. מ. א. או. ל. אייגענטליך, דאס ווייטערע וואס מען פון די אייגענע ווייטערע.

אין אנדערע ווערטער: מעהרער און נאכאנאנד אים אינדוסטריעלע לעבען פון לאנד; ארגאניזאציען, אייגענע ארגאניזאציען, און דער ארבייטער באוועגונג, און באזעצט מיט'ן גייסט פון דער ארבייטער באוועגונג.

איר האבן אוועקגעשטעלט דעם פונקט „קאמפאני יוניאנס“.

דאס נעמט אריין די פראגע פון ארגאניזאציען די נישט-ארגאניזירטע; דאס נעמט אריין אריין די פראגע פון אריינ-דרינגען מיט'ן טרייד יוניאנס סיסטעם אין די אינדוסטריע; און ארום דעם ווייטערע דאס די פראגע פון איינציקע איינער ליכען לעבען פון דער אמעריקאנער טרייד יוניאן באוועגונג.

דזשורדיקשאן סכסוכים אין די טריידס;

פארצוטיילטע, אדער אינדוסטריעלע ארגאניזאציעס-פארמען;

מעטאדען פון ארגאניזאציעס-קאמפאניס;

פיינס; מעטאדען פון פארהאנדלונגען מיט ארבייטערע;

און נאך, און נאך.

די קאנווענשאן האט דאס געהאט פאר זיך אין א טעאָרעטישער פארם, און געזעט וועגן דעם דורך דעקלעראציעס, און אויך אין א פראקטישער פארם, און דערביי גלייך באשלאסען, וואס עס איז צו טאן אין איינציקע מאמענטע.

פראקטיש האט די קאנווענשאן וועגן דעם געזעט דורך א באשלוס פאר דער אויטאמאביל אינדוסטריע.

די אויטאמאביל אינדוסטריע איז נישט ארגאניזירט. אין דער אויטאמאביל אינדוסטריע וועגן דא „קאמפאני יוניאנס“ צו ארגאניזירען די אויטאמאביל אינדוסטריע וואלטען זיך פארשטעלען גאנצע רייע אינטערנעשאנאל יוניאנס, אלע אינטערנעשאנאל יוניאנס פון די מע-טאל טריידס, און אויך מאכע אינטערנעשאנאל יוניאנס פון די בילדינג טריידס. איז ענליך דא דער נומער וואונדער די דע אינטערנעשאנאל יוניאנס, אבער יעדע אינטערנעשאנאל יוניאן האט זיך איהרע געזעצט, איהרע מעטאדען, איהרע נע-שיכטע, איהרע טראדיציעס, און עס איז שווער זיך צו באפרייען פון אלץ אויף איין מאל, און אזוי מאכען איין ארגאניזאציעס צענטער פון אלעמען. א חוץ דעם, וואלט אזא שטייגער אויך נישט גע-בראכט די געוויינטלעכע רעזולטאטען.

„קאמפאני יוניאנס“ וועגן גאנצע פאב-ריק ארגאניזאציעס, אויף וויפיל זיי זיך גע-אונטער דער השגחה און איינפלוס פון די באלעבאטס איז אן אנדער פראגע. אויף וויפיל אבער זיי וועגן „ארגאניזאציעס“ געהערען צו זיי אלע ארביי-טער פון דער פאבריק, אפגעזעהן פון דער ארבייט, וואס די ארבייטער טוען אין די פאבריקען. ווען די אינטערנעשאנאל יוניאנס פון די מעטאל טריידס וואלט אלץ שוין געמינשאפטליך אנהערען אן אר-גאניזאציעס דרייט, און די ארבייטער, לאמיר זאגען, וואלטען זיך שוין אפגע-רופען, וואלט אויסגעקומען, אז מען זאל די ארבייטער פון איין און דערנאכער פאבריק צוברענגען — צוטיילען זיי אין די פארשידענע יוניאנס, וואס האבען דזשורדיקשאן-רעכט אויף זייערע פא-כען. עס וואלט זיך גלייך ארויסגעוויזען די אכטאליטע אונטערגלייכקייט דערפון, און יעדער אונטערנומענער ארגאניזאציעס-קאמפאני וואלט זיך געענדיגט מיט א פ-אסקא.

אזעלכע ארגאניזאציעס-קאמפאניס וואלטען אויך געהאט אין זיך קאמיו-נען וואלט געקענט לאכען אין די הויפטעס.

ווען מען רעדט צו די נישט ארגאניזיר-טע ארבייטער, צו איין נאנצען צושפריי-טע, קען מען זיי אנצויבערן מיט'ן גע-דאנק פון ארגאניזאציען — וויפיל מאכט זיי קענען האבען דורך ארגאניזאציען.

וואס עס פיינט פאר דער ארבייטער באוועגונג דער בשלום, אז אינטערנע-שאנאלע וואלטען זייער „דזשור-דיקשאן“ רעכט אויף דער ארבייטער-בילאנדאטורע. — די געמיינטע ענדע-רונגען אין דער קאנווענשאן פון דער א. מ. א. או. ל. — א פאר באשליסע וועגן עדיקאציען.

פון ה. לאנג

אבער קומען צו ארבייטער, וועלכע גע-הערען צו פאבריק-ארגאניזאציעס, און וועלען זיי באגייסטערען מיט'ן ראטען ווי זיך צו צוטיילען — דאס וואלט דאך געווען אן אכסורד!

מאכען „קאמפאני יוניאנס“ פאר אויס-באקטשע ארגאניזאציעס, און פאר אמת'ע ארבייטער ארגאניזאציעס — דאס קען מען די ארבייטער פון די „קאמפאני יוניאנס“ געבען צו פארשטעהן. זאגען זיי, אז ביים איבערגעהן צו אמת'ע ארבייטער ארגאניזאציעס, מווען זיי זיך צוטיילען צו א צענדליג ארגאניזאציעס — דאס קען נאך וואנען א נאך.

און די ארבייטער באוועגונג ווערט נאך דערוויל פון נאכער נישט גערודערט! ווי אזוי וועט קומען מען צו די „קאמפאני יוניאנס“? ווער זאל זיך נע-מען ארגאניזירען די אויטאמאביל אינ-דוסטריע?

עס איז אריינגעטראגען געווארען א רעזאלוציע פון דזשיימס קאמפאני, פונ'ם מעטאל טריידס דעפארטמענט, אז די אינטערנעשאנאלע, וועלכע קענען האבען דזשורדיקשאן אויף די אויטא-מאביל אינדוסטריע וואלטען זייער דזשורדיקשאן רעכט אפלאזען, און די א. מ. א. או. ל. זאל קענען די אויטא-מאביל אינדוסטריע ארגאניזירען אלס א בא-זונדער אינדוסטריע, די רעזאלוציע איז פון דער ארגאניזאציעס-קאמיו-נעט פון דער קאנווענשאן נאך אויסגעבעסערט געווארען, און די קאנווענשאן האט זי אפגענומען, איינשטימיג אפגענומען.

ס'הייסט, אז די פאראייניגטער אינטערנעשאנאלע האבען זייער „דזשור-דיקשאן קלעיס“ אפגעווארפען; און עס הייסט, אז די א. מ. א. או. ל. וועט די אויטאמאביל פאבריקען ארגאניזירען אין „פערדעראל לאקאלס“, צו וועלכע אלע ארבייטער פון א פאבריק וועלען קענען געהערען; און עס הייסט, אז די אויטא-מאביל אינדוסטריע וועט ארגאניזירט ווערען אויף אינדוסטריעלע ליניעס. די רעזאלוציע לויטעט אפילו, אז דער רעזולוציע לויטען די אינטערנע-שאנאלע אפ זייער „דזשורדיקשאן קלעיס“, אבער דער „דזשורדיקשאן קלעיס“ פארזעהן ווערען. זאל מען נאך די אוי-טאמאביל אינדוסטריע ארגאניזירען וועט שוין די ארגאניזאציעס פארמע בלייבען, ווי די אומשטענדע וועלען דיסטאנ-ציע פון מיר איז ווייט דער דעראס צו ווע-לען חושד זיין יוניאנס, אדער מילען פון דער ארבייטער באוועגונג, אז זיי האבען אימפעריאליסטישע שטרעבונגען צו באהערשען טריידס אדער ארגאניזא-ציעס. אויב די אויטאמאביל אינדוסטרי-ע וועט ווערען ארגאניזירט דורך פערדע-ראל אינדוסטריעלע לאקאלס, וועלען די אינטערנעשאנאלע פון די מעטאלטריידס

נישט וועלען, אז מען זאל די נייט ארגאני-זאציעס פונדערלאזען, און די ארביי-טער ענשיקען אין באזונדערע ארגאניזא-ציעס. די א. מ. א. או. ל. איז איינע איבער-הויפט אין א נייט פערזאנע פון שטענ-און ווירקען. די נייט שטענארגאניזאציע פון דער אינדוסטריע פיהרען די א. מ. א. או. ל. צו א נייט רעכטונג, אין דעם איז די נא-ציע באדייטונג פון באשלוס וועגן אויפ-געבען דזשורדיקשאן אין דער אויטא-מאביל אינדוסטריע, מיט'ן באשלוס האט די א. מ. א. או. ל. קאנווענשאן געוויזען, אז די אמעריקאנער יוניאן-פיהרער זעהן ארום מיט אפגען אויגען, דאס וואס עס איז אין דער אויטאמאביל אינדוסטריע, איז אויך אין אנדערע נישט-ארגאניזירטע אינדוסטריען, וואו „קאמפאני יוניאנס“ ווערען איינגעשטעלט, אדער שטעלען זיך אליין זיין. און דאס וואס עס גילט פאר דער אויטאמאביל אינדוסטריע קען אויך גילטען פאר אנדערע. דער באשלוס פון דער אויטאמאביל אינדוסטריע מינט פראקטיש איינפיהרען די אינדוסטריעלע ארגאניזאציעס-פארמע, און עס מינט שוין מילא אויספרייטען טרייד יוניאן אויפנאכען.

אז מיט דעם איז אפגעהאמט געווא-רען א שטענארגאניזאציע וועגן צוצוק-רען צו די „קאמפאני יוניאנס“, איז א זיכערע זאך.

און אויסגערעט צו מאכען דעם ארגא-ניזאציעס-וועגן צו די „קאמפאני יוניאנס“, און די נישט-ארגאניזירטע אר-בייטער, בכלל, האט די קאנווענשאן גע-מאכט א רייע ענדערונגען אין דער קא-נווענשאן פון דער א. מ. א. או. ל. וועגן א סיסטעם פאר עפטיא פון די ארגאניזאציע-סענע יוניאנס, און וועגן ארויסלענען אסעסמענט פאר א נעמען אריי-קונפט אין דער א. מ. א. או. ל.

די רעזאלוציע וועגן דעם וועגן פארגעשלאגען געווארען פון די פאקט-ענגריווערס דעלעגאטען מיט מעטהיו וואל און דער שפייע. די קאנווענשאן האט די רעזאלוציעס אפגענומען מיט באגלייטערע דעקלעראציעס, אז טאקע וועגן דעם האנדעלט זיך דאס.

וועגן אנהערען ארגאניזאציעס-קאמפאניס אויף נאציאנאלע ליניעס דורך דעם נאציאנאלע אפיס פון דער א. מ. א. או. ל.

וועגן אוועקשטעלען די ארגאניזא-ציעס-קאמפאניס, אזוי, אז עס זאל זיין אין איינפאלגן מיט די לעצטע שטאמ-גען אין אינדוסטריעלע לעבען פון לאנד.

און די קאנווענשאן איז נאך ווייטער געגאנגען, נאך ברייטער די נאנצע פראגע ארוםגענומען.

מעהרער ווי אלע מאל האט די קאנ-ווענשאן געגעבען אויפגעקלאמטע דאס, וואס איז בעקאנט אין דער ארביי-טער באוועגונג — דערנענטערען איינע צו די אנדערע די ארבייטער און די מע-נערוסמענט פון די פאבריקען.

דאס וואלט אפילו געדארפט בעהא-רען דעם ווערען אין א באזונדערע ארטי-קעל. אין קורצען קען וועגען דעם געזאגט ווערען, אז די אמעריקאנער אינדוסטריען וועגן געקומען צו א פונקט, וואו מען הערט אין נאנצען אויף צו באנענענע דעם באשטימטען באס פון א פאבריק. אלץ איז אין די הענט פון קארפארי-שאנס. די פאבריקען ווערען געפיהרט פון

געזונגענע מענשען, זייער לויז אין טאקע נאכע, אונטערנעמער, אזוי, אז אפילו אלע געזונגענע וועגן זיי פון א פא-טאליטעט-קלאס, אבער די פאטע איז גענוג געזונט פון די פאבריקען וועגן זיי נישט, און עס קענען פראקטיש קריגען מעהר ארבייטערען אין די פאבריקען, אזוי פאר די ארבייטער און אויפנאכע צו לאזען פיהלען זייער מאכט אין פאבריק, און אין דער וועלכער זייט אנערקענען דעם כח פון דעם מענערשטענע-עלע-מיענט, אין מאכע פאבריקען קען ווערען נויטאג, אז די ארבייטער-פראגען פון פאבריק, אנטשטאט זיי וואלטען בעהאנדעלט ווערען אויסער דער פאבריק, וואלטען זיי בעהאנדעלט ווערען אין דער פאבריק נוסא, מיט איין ווארט, עס זאל זיין א מאשינערי צווישען די ארבייטער און די מענערשטענע אויף געמינשאפטליך צו ענטישטעלען איבער אלע פראגען און פא-סירונגען אין פאבריקלעבען, דאס מינט גאנץ מעהר אויסגעברייטעט די מאשינע-רי פון קאלעקטיווע ארבייטערע, אבער דאס מינט פראקטישער אונטערנע דעם טרייד יוניאנס; און פאר די נוסע פאר-ריק-ארגאניזאציעס, וועלכע מען דענסט, אז די „קאמפאני יוניאנס“ וועלען ווערען אונטער איינפלוס פון דער ארבייטער באוועגונג, איז דאס א נוסע-עלעמער מעטהאד.

די פראגע האט נאך און נאך ווייטען און שטריכען.

אין דעם איז דא די פראגע פון דער פרייוויליגקייט פון ארבייטער צו זיין אר-גאניזירט, אדער פון געוואונגענע פאר-איינגעגען, ווי דער דעסערט טהייל פון די „קאמפאני יוניאנס“ וועגן, אין דעם איז אויך דא די נאנצע טהעארי פון אינ-דוסטרי אלס א בעזונדערע ארגאניזיר-טען כח און דאס אריינבריינגען מעהרער דעמאקראטי אין דעם גאנצען אינדוסטרי-עלע נעבן.

די קאנווענשאן איז מיט דעם פארטיג געווארען דורך אלעליי ערקלעהרונגען און אויסטייטשונגען, וואס וועט זיין א ריכטיגער פאר די טהעטיגקייט פון יונ-גאנס און דעם נאנצען גאנצן פון דער אמעריקאנער ארבייטער באוועגונג.

אין דעם פרט פון ארגאניזאציען איז די קאנווענשאן געווען א מערסוויידיג אויספיהרענדע.

א פיל בעסערען באגריף פון דער קאנ-ווענשאן וועט מען האבען ווען איר וועל איבערגעבען די רעזאלוציעס, און די האנדלונגען פון דער קאנווענשאן איבער זיי, לויט די רעפארטס פון די קאנווענשאן קאמיטעס, וועגען די אנדערע קאמיטעס וועל איך רעדען אין נעכסטען און לעצטען ארטיקל. דא וועל איך איבערגעבען אין קורצען די באשליסע פון דער קאנווענשאן לויט דעם רעפארט פון דער „קאמפאני-עדיקאציע“.

דער עדיקאציע-קאמפאניאל דעפארטמענט פון דער א. מ. א. או. ל. זוכט צו ווירקען, אז די מעקסט-ביכער איבער סאציאלע וויסענ-שאפט וואלטען איבערגעבען די צילען פון דער ארבייטער באוועגונג ווי זיי וועגן, און דער „ריסורט דעפארטמענט“ פון דער לעהרע-ארגאניזאציע וויל ווירקען, אז די מעקסט-ביכער אין די פאבליק סקוהלס וואלטען זיין בעסערע, און מעהר צוגעפאסט צו דער מאדערנער צייט. די קאנווענשאן האט באשלאסען זיי צו העלפען.

א באשלוס, אז באוועגונגען פאר בע-סערע פארווילונגען פאר קינדער אין סקוהלס וואלטען געשטיצט ווערען, און די סקוהל-עריצהונג זאל בכלל זיין א בע-סערע.

א באשלוס, אז דער עקזעקוטיוו קאנ-סיל פון דער א. מ. א. או. ל. זאל מאכען א ספעציעלען שטודיום פונ'ם געזונט צו-שטאנד אין אלע אינדוסטריען.

די „וואקערס עדיקאציע“ בירא-מיט אלע איהרע פארשידענע טהעטיג-קייטען זאל געשטיצט ווערען. יוניאנס וואלטען זיך אנשליסען אן דער בירא, און איהר פינאנסירען, אז זיי זאלען ענען איהר טהעטיגקייט פארנעמען.

מען זאל ארויסגעבען מעהרער ביכער און פאמפלעטען איבער ענינים אין דער ארבייטער באוועגונג.

די לייבאך קאלעדזשעס און סקוהלס זאל מען מאכען וואס פאפולערער.

א ספעציעלער אויפגעהוונע-קאמ-פיינ וועגען און געגען קינדער ארבייט זאל געפיהרט ווערען.

יוניאנס וואלטען זיך וואס א ברייטע-שלוס אויף זיי (11)

רעגען, רעגען...

פון א. מ. דילאן.

רעגען, רעגען שטארקער גיס, שווענק אראפ פון ד'ערד דעם שמויב. מיד איז די וועלט, קראנק איז די וועלט. שווענק אראפ פון ד'ערד דעם שמויב.

און בליץ, דו בליץ, פלאקער אויף, באגיס די וועלט מיט ליכט און שייץ. מיד איז די וועלט, קראנק איז די וועלט. באגיס די וועלט מיט ליכט און שייץ.

איהם איז עס געווען דאס נאנצע לעבען. דאס איז גע-ווען פאר איהם דאס איינציגע, פארוואס ס'איז ווער-ט צו לעבען און קעמפען! ער האט געלעבט מיט דער אר-בייטער-באוועגונג, שטענדיג זוכענדיג ווי אומגעסטען איהר צו העלפען וואסעס, און איז געשטארבען א שטענע-דיג איהר צו דינסט, אלס לעהרער, פיהרער און קעמפער. מיט געבוירענע קעס און טיפען טרייער, לעבען מיר אונזער הארציגען בלומען-פראגע אויף זיין פרישען קבר. עהרע זיין ליכטיגען אנדענק!

ווייטער אינטערעסען קאלעקטיוו. און העכער פון אלץ איז דעריבער געווען ביי איהם די אייניגקייט פון אר-בייטער קלאס. און ער האט זיך אפגעהאלטען פון ברע-כען די ארבייטער באוועגונג, אפילו דעמאלט, ווען ער איז נישט איינשטימיג געווען מיט מאכען פיהרונגען אין דער ארבייטער-באוועגונג.

די נאנצע ארבייטער-באוועגונג, מיט אלע איהרע מעלות און חסרונות איז געווען ביי איהם ליב און שייץ; זי איז געווען א טייל פון זיין „איד“, פאר

נעמאן קיין צושטערונג און פארניכטונג-ארבייט אין דער ארבייטער-באוועגונג. ער האט שטענדיג נאך גע-האלטען בויען, קיין מאל נישט צושטערען!

אלס ארגאניזאטאר און בויער פון דער טרייד-ריי-ניאן באוועגונג, האט ער נישט געקאנט די מענשליכע נאטור, און ער האט גוט געוואוסט, וויפיל שוועריגקייטען מען מוז אויסקומען, איידער די ארבייטער-באווע-גען מענער און פרויען, ווערען אויף אזוי פיל ציל-באוואוסט, זיי וואלטען וועלען זיך פאראייניגען, צו פארטיידיגען

GERECHTIGKEIT

A JEWISH LABOR WEEKLY
Published every Friday by the
International Ladies' Garment Workers' Union

Office: 3 West 16th Street, New York, N. Y.

MORRIS SIGMAN, President
ABRAHAM BAROFF, Secretary-Treasurer
L. FINKELSTEIN, Acting Editor

Subscription price paid in advance: \$1.00 per year.

Vol. VIII. No. 44.

Friday, October 29, 1926

Entered as Second Class matter April 16, 1920, at the Post Office at New York, N. Y., under the act of August 24, 1912.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Sec. 1103, Act of Oct. 3, 1917, Authorized Jan. 25, 1919.

ווער פון ווי זאגט דעם אמת?

מר. מאקסוועל קאפעלאוו איז א נאנץ פראמינענטער פערזאן צווישן די קלאק דזשאבערס פון ניו יארק. ער איז געווען א באמער פון ווער ארגאניזאציע און א חוץ דעם איז ער איצטער דער פרעזידענט פון דער "נע-שאנאל האלסייל וואמענס ווער אסאסיאציע", א גרופע וואס פארטרעט די אינטערעסן פון די דזשאבערס אין דער ליידס גארמענט אינדוסטריע אין אמעריקא. מר. קאפעלאוו האט אויך נישט פיינט קיין "פובליסיטי" און זיינע "סטייטמענטס" באצירען אפט די שפאלטען פון דער טריידינג פערעס.

און אזא פערזאן איז אויך מר. דזשאזעף ענגעל, איינער פון די אלטע קלאק-דזשאבער-באלעבאסטיס, איצטער דער פרעזידענט פון די "מאניטענינג ליידס גארמענט אסאסיאציע", די ארגאניזאציע פון די דזשאבערס, וועלכע האט זיט די לעצטע פיר חדשים געמאכט א ווידערשטאנד געגען די באמיהונגען פון די צעהנדליכער טויזענטער קלאקמאכער, וואס קעממען צו כאטשן די דזשאבער פארמאגטליך פאר די ארבייטס באדינגונגען אין די שפער פון די סאבימאנופעסטורע.

מיט עטליכע טעג צוריק האט מר. קאפעלאוו גע-מאכט א ספעציעלען סטייטמענט אין דער טריידינג פערעס, אין וועלכען ער זאגט, דאס לויט זיין מיינונג, איז עס שוין העכסט צייט, אז די "פראדוצירער אין קלאק-מארקעט" זאלען נעהמען שטענען מעהר אויפערקומט קייט צו די אויפגעמאכטע גארמענטס. ער דענקט, דאס די דזשאבער און די קלאק מאנופעסטורער דארפען בע-כער אויפפאסען אויף דער קוואליטעט פון די גארמענטס וואס ווערען פראדוצירט; אז די קוואליטעט פון די גארמענטס דארף פארבעסערט ווערען. אויב נישט, זאגט ער, וועלען די פירמעס וואס לאזען ארויס די פארבאטשטע גארמענטס עס שטארק באדויערען.

צווישן אנדערעס האט מר. קאפעלאוו געזאגט: "דער מארקעט ארבייט שוין באלד נאכמאל. די וואס פראדוצירען גארמענטס דארפען זיין מעהר אויסקלייבערש..."

עס איז נאך דא פלאץ דעם פאל סיוואן פאר מעהר גארמענטס, אבער... די וואס פראדוצירען זיי דארפען זעהן, אז די גארמענטס זאלען זיין בעסער אין קוואליטעט."

אין פליינד דיבורים מיינט עס, דאס מר. קאפעלאוו אפערירט צו די קלאק-מאנופעסטורער, דאס ווי זאלען זיך ליבערשט בעסער צוקוקען צו דעם סאָרט גארמענטס וואס מען מאכט איצט ביי זיי, אז נישט וועלען זיי האבען "פלענטי" צרות, מען וועט קענסלען די אָרדערס. ער נישט אלץ צו, דאס די גארמענטס וואס זיי שטעלען איצט צו דעם מארקעט זיינען, צרה'דיגע, און דאס די "בייערס" וועלען מווען רעוואלטירען געגען אזא סחורה. ער כמראשעט די מאנופעסטורער, דאס די "בייערס" ווע-לען אויפהערען מיט זיי צו קאָאָפּערירען, און די קאָאָפּע-ראציע, זאגט ער, איז דאך, אזוי נויטיג, צו ברעכען דעם סטרייט פון די קלאקמאכער!

מר. קאפעלאוו'ס ראזעווע באשרייבונג, אז דער צו-שטאנד אין קלאק מארקעט פון ניו יארק איז שוין געהענט פון נאכמאל, האט אבער באקומען א שטארקען בוכטש אין זייט, און פון איינעם וואס מען האט עס גארנישט געקאנט דערווארטען.

נאך איידער עס האט זיך אויסגעטריקענט, די מיט פון מר. קאפעלאוו'ס סטייטמענט, ווענען דער קלאק-סימאציע, האט זיך אין דער טריידינג פערעס באוויזען א צווייטער סטייטמענט און נישט פון קיין אנדערע ווי מר. ענגעל, דער פרעזידענט פון דער דזשאבערס אסס'ן, און עס פארשטעהט זיך, דאס ער רעדט מיט נישט ווייניגער אויטאריטעט אין באצונג די ניו יארקער דזשאבערס, ווי דער מר. קאפעלאוו.

מר. ענגעלס סטייטמענט איז מעהר פון אלץ אן עצה צו די דזשאבערס, זיי זאלען למען השם זיך געגענטשטעלען די פארזוכען פון די ריטילערס צו "קענסלען אָרדערס". דאס ווידערשטרעכט אינגאנצען מר. קאפעלאוו'ס בא-הויפטונג, אז אין דער קלאק אינדוסטריע האלט עס שוין געהענט פון נאכמאל, און אז די איינציגע דאגה וואס איז נאך פארבליבען, איז בלויז צו זעהן, אז די קוואלי-טעט פון די גארמענטס זאל פארבעסערט ווערען. זאגט מר. ענגעלס: —

אונזער אסאסיאציע שטעהט אין נאעהענער פארבאנד מיט אונזער מעמבערש און מיר הא-בען באקומען באריכטען פון זיי ס'זיך שוועריגקיי-טען אין דער אינדוסטריע וואס זיי האבען אויסצו-שטעלען. די לעצטע באריכטען וואס מיר האבען די וואך באקומען זאגען, דאס דער "סטאק" וואס זיי האבען, און די גארמענטס וואס זיינען נאך אין דער ארבייט, איז נישט ס'זיך 25

פראצענט פון דעם "סטאק" וואס זיי האבען געהאט לעצטען יאָהר אין דער לעצטער צייט... און עס זעהט זיך נישט, דאס די לאגע אין דער פרא-דוקציע זאל קאָנען בעסער ווערען."

און מר. ענגעלס נישט נאך עצות זיינע מעמבערס, דאס ווי האבען נישט וואס מורא צו האבען אז די פרייזען פון די גארמענטס זאלען אָרונטער פאלען צוליב דעם וואס די פראדוקציע זאל זיך פארגרעסערען. אין אנדערע ווערטער מיינט עס, דאס ער הייסט זיי אָנהאלטען די הויכע פרייזען אויף דאס ביסעל סקעב-גארמענטס, די פארבאטשטע זשופיצעס, וואס עס געלינגט זיי פון ערנע-צו באקומען. און ער נישט זיי צו מוט צו ווארטען, פאר א לאנגען פראמיטאבעלען סיוואן, וואס וועט זיי פאר אלץ פארניימען.

ווער פון אט די צוויי פיהרער פון די דזשאבערס זאגט דעם אמת?

ווי מען קאן עס זעהן, זיינען ביידע סטייטמענטס געמאכט געווארען נאך לשם פראפאגאנדא און זיינען ביי ביידען ארויסגערופען געווארען פון איין און דעם זעלבען מאטיוו: אויפצוהאלטען דעם געפאלענען מוט פון מאנכע דזשאבערס און מאנופעסטורער, וועלכע פארשטעהען, אז דער פארצוויגענער סטרייט וועט ברענגען פאר זיי אומגליק און רואינע. אבער א קערנעדל אמת איז פאראן אין יעדען פון אט די סטייטמענטס.

מר. קאפעלאוו רעדט, נאטירליך, הוילע נאריש-קייט, ווען ער זאגט, אז דער קלאק-מארקעט איז "געהענט פון נאכמאל", אז מען קאן באקומען גענוג בארטיגע גארמענטס, וואס דער מארקעט פארדערט. דאס איז אזוי ווייט פון אמת, ווי מורח פון מעריב! עס איז אבער נאנץ ריכטיג, וואס ער זאגט, אז די גארמענטס וואס זיינען דא אין דעם ניו יארק מארקעט, זיינען נאנץ שלעכט אויפגעמאכט. און זיין שרעק, אז די "בייערס" מווען אנפאנגען רעוואלטירען און צוריקשיר-קען צו די דזשאבערס און מאנופעסטורער די צרה'דיגע סקעב-ארבייט, איז געוויס גוט באגרינדעט.

זיידער, וואס אמבאלאנגט מר. ענגעלס סטייט-כענט, אז די פראדוקציע אין דעם קלאק מארקעט פון ניו יארק איז 75 פראצענט וועניגער ווי עס באדארף צו זיין, איז אויך נאנץ ריכטיג! דאס ווייזט, אז ער ווייסט די ריכטיגע לאגע אין דעם איצטיגען מאמענט. און דאס איז דאך, וואס די פארשטעהער פון דער ווינא-האבען געזאגט די גאנצע צייט זינט דער סטרייט געהט אן. מר. ענגעלס סטייטמענט האט, אלץ, באשטעטיגט, וואס די פיהרערשאפט פון סטרייט האט שוין פריהער געזאגט, נעמליך, דאס די פראדוקציע פון קלאקס אין דער סטרייט מעריטאריע, האט קיין באטרעף נישט, און דאס די ריטילערס פון איבער'ן גאנצען לאנד ווארטען מיט אומגעדולד צו באקומען א ריכטיגעמאכטען גארמענט.

דאס אינטערעסאנטסטע אין מר. ענגעלס סטייט-מענט איז, אפשר, די ברומאלע אָפּענהערציגקייט, מיט וועלכער דער פיהרער פון די דזשאבער רעדט צו זיינע חברים.

ער זאגט צו די דזשאבערס אומגעפעהר אזוי: זאל אייך נישט אַרען דער פאקט, דאס איהר קאנט באקומען בלויז א נאנץ קליינעם פראצענט גארמענטס אין וועלכע דער מארקעט נויטיגט זיך. עס זאל אייך אויך נישט אַרען דער פאקט, וואס דאס ביסעל גארמענטס וואס איהר באקומט, מיט גרויסע קאסטען און שוועריגקייטען, איז נאנץ פאסערונג אויפגעמאכט. און ער זאגט זיי אויך, זיי זאלען נישט נעהמען אין אַכט, וואס מאנכע האבען מורא, דאס דער סטרייט זאל געסעטעלט ווערען און די פרייזען אויף די גארמענטס וועלען אָרונטערפאלען. נישקשה, טרייסט ער זיי, די קאסטעמער זיינען נישט קראנק צו באצאהלען! רייסט א פאס פאר דאס ביסעל גארמענטס וואס איהר האט און... איהר וועט האבען א גוטען סיוואן, סטרייט אָדער נישט סטרייט!

דאס איז, אין גרונט גענומען, וואס עס ענטהאלטען ביידע סטייטמענטס, פון קאפעלאוו און ענגעל. דאס איז נאנץ באראקטעריסטיש פאר די "פיהרער" פון דער קלאק אינדוסטריע. דאס ווייזט, ווי וועניג עס געהט זיי באמת אן די אינטערעסען פון אירענער וועמען אין דער אינדוסטריע, א חוץ זייער אייגענע. דאס איז נאך א באווייז פון דער אומפאראנטווארטליכקייט וואס אט דער נייער סאָרט באלעבאסטיס האבען אריינגעבראכט אין דער קלאק אינדוסטריע, געגען וועלכען די סטריי-קענער קלאקמאכער קעממען שוין זיבעצעהן וואכען.

יודישן וויקטאָר דעבס

פאר די יעניגע וואס זיינען אין דעם לעצטען פער-טעל יאָהר הונדערט געווען פארבונדען מיט דער ארביי-טער, יאָהר סאָציאליסטישער באוועגונג אין אמעריקא, איז עס זעהר שווער צו דענקען, דאס דער העלדישער, אומערשאַנקענער פרייהייטס קעמפער, יודישן וויקטאָר דעבס, איז טויט. דאס דער גרויזאמער טויט האט פאר אייביג איהם אַוועקגעריסען פון די קעמפערנע רייען פון די אמעריקאנער ארבייטער.

יודישן דעבס איז פאר די לעצטע דרייסיג יאָהר נישט געווען בלויז אן אַסטיאָר קעמפער פאר'ן ארביי-טערקלאס. ער איז אויך געווען א קוואל פון אידעאלאזיעס און באנייטערונג! ער איז געווען א מערמורירדיגער, ליבענסוויידיגער מענטש און האט בעאיינפלוסט צום גוטען אלע די וואס זיינען געקומען מיט איהם אין נאעהענער באריהרונג.

אין די לעצטע עטליכע טעג, איז א סך געזאגט און געשריבען געווארען ביי דעם פרישען קבר פון גענאסעט

דעבס. מען האט דערזעהלט פון זיינע וואונדערבארע פעהיגקייטען; פון זיין גרויסקייט און נאָבעלקייט; פון זיין ווארימע, אמת מענשליכע שרץ און זיין שרפי-זין, — וואס ער האט שלץ געשטעלט און דינסט פאר דער ארבייטער זאך, אין קאמף פאר די אונטערדרוקטע און פארשלאפעטע מענשען-קינדער.

דאך שיינט אונז, אז וויפיל מען האט ווענען דעם גערעדט און געשריבען, איז נאך שלץ נאך נישט, אין פאר-גלייך מיט דעם, וואס ער איז געווען פאר די אַרנשני-זירטע ארבייטער פון אמעריקא, פאר דער טריידינג-אין באוועגונג אין לאנד.

יודישן וויקטאָר דעבס איז נישט געקומען צו דער ארבייטער-באוועגונג דורך א צופאל. ער איז נישט גע-קומען אהין פון א קאלעדזש, שלס איינער פון דער-איי-טעליגענציע, וואס איז צוגעצויגען געווארען צו די ארבייטער און די רעוואלוציאנערע באוועגונג. דעבס איז א קינד פון פאלק אין פולען זין פון וואָרט. ער איז געבאָרען געוואָרען ביי אַרימע עלטערען און ערצויגען געוואָרען אין אַרעמקייט. נישט אין זיין פריהערער יו-גענט, און נישט שפעטער האט אַר פארזוכט דעם טעם פון לוקסוס.

ווען ער איז אלט געווען 14 יאָהר, האט ער שוין אָנגעפאנגען ארבייטען אין א "ריילוויי-שאפ". צו 16 יאָהר איז ער שוין געווען, א "פולוויי פייערמען" און געארבייט אויף דער אייזענבאן. ער האט אָבער קיין מאָל נישט אויפגעהערט צו לערנען. ווען ער האט שוין געארבייט האט ער אָבער נישט אויפגעהערט צו נעהן אין סקול אין זיין פרייע צייט, האט געקויפט ביכער מיט זיינע קליינע פארדינסטען און האט מיט גרויס התמדה געלערענט און זיך אנטוויקעלט. און מיט זיינע געניאלע פעהיגקייטען האט ער זיך אָנגעאייגענט א וועלט מיט אינפארמאציע, איז געוואָרען באלעזען און געלערענט.

דעבס איז אריינגעקומען אין דער ארבייטער-בא-וועגונג אלס א טריידינג-אויסטיסט. און א הייסער, אי-בערגעגעבענער טריידינג-אויסטיסט איז ער פארבליבען זיין גאנצען לעבען. די טריידינג-אויסטיסט באוועגונג איז ביי איהם שטענדיג געווען דאס סאמע וויכטיגסטע, אין דעם גרויסען קאמף פאר דעם ארבייטער'ס בא-פרייאונג. זיין רעקארד אלס א טריידינג-אויסטיסט, אלס ארגאניזאטאר פון ארבייטער און אלס א סטרייק-פיה-רער וועט פארנעמען דעם אויב-אָר-אין דער געשיכ-טע פון דער ארבייטער באוועגונג אין אמעריקא.

מען קאן זאגען, דאס אין יענע פריהע טעג פון זיין לעבען, אין יענער צייט, ווען ער איז געווען אין א דירעקטער פארבאנדונג מיט די ארבייטער-מאסען, ווען ער איז געוואָרען א טריידינג-אויסטיסט, האט זיך אויסגעבלינדעט זיין רעוואלוציאנערער פייסט, וואס האט איהם באזעלט דאס גאנצע לעבען. דעמאלט האט זיך קריסטאליזירט זיין גייסט, זיין וועלט-אני-שוואונג. דעמאלט איז פאר איהם אויפגעגאנגען דאס ליכט וואס האט באלוינטען דעם וועג פון זיין גאנ-צען נאכאלען לעבען, אלס מעמפער פון ארבייטער קלאס און פאר אלע מענשליכע רעכטען אין אלגעמיין. און אזוי איז ער געוואָרען דער ליבלינג פון די ארביי-טער-מאסען איבער דער וועלט.

זיין קאמפס-גייסט האט זיך אויסגעשמידט אין די צוויי סטרייטס וואס ער האט געפיהרט פון די אייזענבאן-ארבייטער, אין יאָהר 1894. איין סטרייק, אין מאָנאט אפּריל, האט ער אנגעפיהרט געגען די "גאָרטהערן ריילוויי קאמפאני" און דער צווייטער, "סאָפּאָרט-סטרייק", געגען די "פּולמאן קאמפאני", אין מאָנאט דזשון פון זעלבען יאָהר. דער צווייטער סטרייק איז ברוטאל אונטערדרוקט געווארען פון די פערדעראלע מיליטער, וואס פרעזידענט קליולאנד האט ארויסגעשיקט געגען די סטרייקערס. דאס האט אויס-געשמידט זיין אייזערנעם ווילען און דעם מערקוויר-דיגען גייסט אין פארלוירן פון זיין גאנצען לעבען.

אלס ארבייטער-פיהרער און טריידינג-אויסטיסט, איז יודישן דעבס נאָכ'ן פולמאן סטרייק אוועק אין פרי-זאן, פאר נישט אויספאלגען א סטרייק-אינדזשאנק-שאַפ. דאס איז געווען איינער פון די גאר ערשטע אינדזשאנקשאַנס וואס א קארט האט ארויסגעגעבען אין צייט פון אן ארבייטער-קאמף. דאס איינשפארען דעבס'ען אין פרויזאן פאר נישט אויספאלגען א סטרייק-אינדזשאנקשאַפ, איז אפשר געווען דער ערשטער פאר-זיך פון דעם אמעריקאנער געריכט צו שטערען די טריידינג-אויסטיסט באוועגונג דורך זיין אריינמישען זיך אין ארבייטער קאמפער. און פון דעמאלט אן האט זיך אט די טעטיגקייט פון די קארטס צובליהט און דער אינדזשאנקשאַפ באווייזט זיך כמעט אין יעדען ערנסטען קאמף צווישען ארבייט און קאפיטאל אין דעם לאנד.

יודישן דעבס, באוועגנדיג אן אמת פראָטעסטירשען גייסט, האט נאך מיט 32 יאָהר צוריק ארויסגעקליבען ליבערשט צו נעהן אין פרויזאן, איידער זיך אונטער-צוואווארפען אן אינדזשאנקשאַפ. און דער מעטאָד, ווי אזוי ער האט באקעמפט דעם אינדזשאנקשאַפ, ווערט נאך היינט אנערקענט אין די גאנצע ארבייטער-באווע-גונג, אלס דער בעסטער מעטאָד. דאס איז נאך היינט אנערקענט פאר'ן בעסטען מעטאָד צו פראָטעסטירען געגען די פארלעצונג פון די קאנסטיטוציאנעלע רעכטען פון די ארבייטער דורך די קאָרטס.

דעבס איז זיין גאנצען לעבען געווען ענג צונויף געקניפט מיט דער ארבייטער באוועגונג. ער האט שטענדיג געפיהלט די נויטען פון די ארבייטער און עס איז פאר איהם קלאָר געווען זייערע האַפנונגען. און ביי זיין לעצטען אַטעמזונג איז ער פארבליבען זייער פריינט און באנייטערער. קיין מאָל, קיין מאָל האט ער נישט

ליטערארישע שמועסען

(נאכגעזען פון
א ווערטהאפטער)

פון על עס

ענטפערס פון רעדאקציע

מאיר גארעליק, לאקאל 28, סאטמער.
וועט מען איהר האט אונז געוואלט זיין שטעלע
בריוועל? עס האט אונז געוואלט אונזערע
ענטפערס פון שוין. שוין שטעלט אונז נישט
די אייגענע, לויט ווי מיר הערען, וואו
ווייניגערענע מענטשן פארשטיין אונזערע
און נישט פאר דער ווייניג, מיט איהר. שוין
און די ווייניג מקומות, האלט שוין
פארשטעלען און לויט אונז אונז ווייניג, וועט
עס שוין זיין ביי שוין גוט און ביי שוין
נאכגעטע שטעלע, די חילוק וועט איהר שוין
די שטעלע פארשטעלען, לויט שוין
באשרענקטע מיטלע, און געוויינטלעך
וועט דאס באווייזן, אז אונז קלאקמאכער
פארשטעלען מיט דעם צווייטע, ווי ווייניג
נישט זיין איינער פון שטעלע, שוין
וועט פארשטעלען און דעם נומער.

נייטען ב. לאקאל 2. — די צוויי לידער
וועט איהר האט אונז געוואלט אונזערע
מוזען געבן, ווי איהר זענט, "געטן אין
מארג", מיר זיינען געווען גרויס צו מאכען
איהר זיין "שטעלע פארשטעלען" מיר האט
איהר שוין געוואלט, און נישט נאך מיר.
שוין איהר שוין זיין אונז נישט העלפן.
איהר דאס האט אונז געוואלט, וועט איהר
האט אונז צוגעשיקט פריער, וועט איהר
פארשטעלען ווערען. איהר נאך איהר קל
מענער נומער, מיר פארשטעלען שוין
בריוועל, כאטש איהר האט עס זיכער נישט
פארשטעלען. עס געט אונז דער גוטמיינער
שוין. צו איהר וועט זיך אונזערע שרייבער
גוט לידער, ווי איהר האט זיך אויסגעלערענט
"שטעלע גלייך", קאנען מיר שוין נישט
פארשטעלען. ערשטענס דארט איהר נישט
פארשטעלען, דאס "שטעלע" האט איהר געזען
מען לערען מיט 23 יאהר צוריק, און לידער
שרייבען געט איהר זיך אויסגעלערענט. וועט
איהר וועט עס געווען מאכען פארשטעלען, דאס
הייסט, וועט איהר וועט אונזערע שרייבער
לידער מיט 23 יאהר צוריק און איצט זיך
לערען "שטעלע", וועט עס וועט אונז געזען
וועט שטעלע, וועט איהר איצט פארשטעלען
געווען א דעמאלט, מיט אן אויסזעהן צו ווערען
"שטעלע", כדי עס מאכען א לעבען.
וואו, עס זיינען דא ביי אונז געזען וועט
דיכער, וועט קאנען, "מאכען א לעבען" בלויז
פון דיכער. אונז, פארשטעלען דארט איהר
נישט. "שטעלע" ווייטער צוגענומען איהר
אויב די מוט באשטעל שוין מאכט, שוין.
איהר שלעפט נישט די שרייבער, וועט צו שוין
איהר געוואלט, וועט ביי זי וועט אלעין
קומען צו שוין.

אברהם הערשקאוויטש, לאקאל 82. —
שויער גראסען וויינען פארשטעלען נישט דרוקבאר,
כאטש איהר מענטש עס מיינען ווי גוט. איהר
האט אונז פארשטעלען אונזערע, אז איהר האט
נישט, "קין פארשטעלען שרייבער". דאס
איז צו זעהן פון די ערשטע פארשטעלען פון
שויער גראסען. און אז איהר זענט, ווי איהר
שרייבער אין שויער בריוועל, "א לידערדער
שרייבער", געווען מיר שוין. וועלכער שוין
ביווער לידערדער דען נישט אין דער היינטיגער
געזעלשאפט? דאס מיינט איהר נישט, אז ווייל
איהר זענט א לידערדער שרייבער, דארט מען
דרוקען שויער, שורות אין גראסען, כאטש
ס'איז נישט דארטען קיין זין, כאטש עס איז
געשריבען שטעלע. עס איז זעהן פארשטעלען,
זי וועט מיר זעלען פארשטעלען און פארשטעלען
שויער גראסען פון אן שטעלע, וועט איהר
אלעין פארשטעלען, אלעמא מיר דרוקען אין
אונזער צייטונג און קומעט. איהר איז צו
זעהן פון שויער בריוועל, אז איהר האט אלעין
געזעהן, אז שויער גראסען קאנען נישט
אויסגעטען, ווייל איהר באוואוסט זיך שוין
פריער, און זענט: "אין ווייניג נישט צו
אונזער הער רעדאקטאר וועט זיך רעדען
מיט מיר פארשטעלען, ווייל עס קומט נישט פון
הויכע מקומות". דאס איז איהר דאס
אלעמא מיר רעדען זיך מיט'ן מאנאקריפט,
נישט באשענדיג פון וועלכע מקומות עס קומט.
עס איז איהר נאך זיכער, דאס פון די "הויכע
מקומות" קאנען שויער גראסען בשום אופן
נישט קומען. מיר האבען זיך איהר איהר
צופיל פארשטעלען איהר דעם ענין, איהר די
לעזער וועלען אונז מוחל זיין. עס איז זעהן
פארשטעלען וועט מען באשטעל אין רעדאקציע
עפעס וועט איהר לחלוטין אומדרוקבאר, לכל
הדעות, און דער מחבר דערפון זענט שוין.
זי וועט עס מסתאמ נישט דרוקען, ווייל עס
קומט פון "א לידערדער שרייבער". דאס
איז נישט אמת! וועט א לידערדער, צו אלע
נישט קיין לידערדער שרייבער, שוין אונז צו
עפעס וועט קאן געדוקט ווערען. דרוקען מיר
עס מיט פארשטעלען. און מען קאן דאס זעהן
אין יעדע נומער, "געזעלשאפט" געדוקט
זענען, וועט קומען נישט פון די "הויכע
מקומות", וועט ווערען געשריבען פון שרייב-
ער, פון מיטלדער פון אונזערע לאקאל.

י. ב. לאקאל 2. — די דריי לידער וועט
איהר האט צוגעשיקט, "ש דאסער", דער
אינדאסטראליק" און "די זון האט מיר
פיינט", זיינען נישט דרוקבאר. לשמיר האט
זי דאס וועט נישט ווייניג איהר שוין צו
בייזען די גוט מיינונג וועט אונז, וועט
איהר דאס איהר איהר איינער בריוועל.

און איך פארברענג א פאר שעה, שטאמל
בעסער שטאמל ערנער.

נאך שלעכט ווערט מיר ווען נאך די
לידער און נאך די אונזערע הויכע
זיך אן די ליטערארישע שמועסען... דאס
האלט איך נישט אויס, הויב זיך אויף און
אנטלויף.

איהר דארפט וויסען, אז צווישען
מיינע באקאנטע נישטליטעראטען זיינען
פאראן גאנץ קלוגע מענטשען וועלכע פאר-
שטעלען יעדערען אין זיין עסק איהר אין
זיין מלאכה.

און דאך קאנען זיי נישט באגרייפן
אזא קליינעקייט, אז ליטערארישע שמוע-
סען קאן איך נישט פארשטאנען.

פארוואס?
ערשטענס, ווייל איך בין זאט מיט
ליטעראטור פון א גאנצע וואך. האט דאך
שוין שלמה המלך לאנג געזאגט: אויך
האט טאך מען צופיל נישט עסען.

צווייטענס, קאן קיין נורדערע זיך
נישט געבען, ווי ווען א פראסאן נעמט זיך
צו רעדען. וועט עס ענין, וועט עס האט
דערפון קיין שום השגה נישט. איין גאט
איז מיר ערוה, אז עס קאמט מיר נישט
ווייניג מיט, אום נישט צו לאכען, הערענ-
דיג אפס די ליטערארישע שמועסען.

נאך איינמאל ווען א יונגער מאן, א
"אינטעליגענט", האט זיך בריוועל צו
רעדט וועט ליטעראטור און קונסט, האט
איך נישט אויסגעהאלטען און איהם גע-
פרענט:

**זייט מוחל, יונגערמאן, וואס איז
איינער באשעפטיגט?**

— איך האב א שוין-סטאר — האט
ער מיר געענטפערט, נישט איהר שטאלץ,
עס הייסט: איך בין נישט קיין ארעמער
שרייבער.

— פון וואנען-זשע זייט איהר אזא
מבין אויף ליטעראטור?

— וואס הייסט? — האט ער פאר-
וואנדערט מיר אונגעקוקט — איך לען
דען נישט קיין ביכער?

— און איך טראג שיד פון סינדרויין
אן, דאך בין איך נישט קיין מבין אויף
שיד...

איהר איך מוז זאגען דעם אמת, אז
איך האב פיינט ליטערארישע שמועסען
נישט בלויז צווישען פראסאנען, נאך אויך
צווישען געלירעטע מענטשען, וואס פאר-
שטעלען יא וואס זיי רעדען.

און דא קום איך צום עיקר, צום
פונקט.

די ליטעראטור איז א ביי מיר א צו
ערנסט, א צו מיערע זאך, אז איך
זאל קאנען גלייכנאכט צוקומען און צו
הערען, ווי מענטשן מאכען פון דעם א
מיטעל אויף צו פאר'ן זייער צייט, מיט
וועלכער זיי ווייסען נישט וואס צו טאן.

אלע מיינע גוטע פריינד, אלע גוטע
אירישע לעזער, וואלט איך ראטען צו
אנטלויפען פון ליטערארישע שמועסען.
אנטשטאט די אלע מיטעל און פלאכע
חסירות וועט עס ליטעראטור, זאלען זיי
בעסער שליסען באקאנטשאפט מיט דער
ליטעראטור אליין.

"די ליכע לידער, ווען מען רעדט צו
פיל וועט איהר" — זאגט א פראנצויז-
זיכער שפריכצאמער.

די ליטעראטור לייט דערפון אויך,
נישט וועט.

נאך, פארשטעלען זיך, אז דאס קען
איך בלויז טראכטען אין הארצען, איהר
נישט ארויסבריינגען פון מויל.

אלעמא מיר איך זעען און לאנגוויילען
זיך, אויסהערענדיג א שעה נאכאנאנד
באזאלע פראזעס וועטען קונסט און קינ-
סטלער.

אפס אנטלויף איך צו א געזעלשאפט
פון פראסע אירען, וואס האבען קיין
מאל אין לעבען נישט געהאט קיין מענ-
עס וואס ליטעראטור, וואס ווייסען
אפילו נישט דעם נאמען "ליטעראטור".
נאך אויך דא פארשטאנען מיך מיר
אונגלייכע פראפעסער.

אזוי נאך ווי מיינע באקאנטע אירען
דערזעהן מיר, לאזען זיי זיך גלייך אריין
אין חסירות וועטען הימלשע זאכען און
איך ווער פארוואנדעלען מיט פראזעס ווע-
טען, "אלע שבע חכמות", ווארום איך בין
דאך א "שרייבער" און איך מוז אלץ
ווייסען...

און איך ווייס און איך פיהל, אז די
דאזיגע נאטורעלע אירען בריינגען דאס
אלס קרבן פון מיר כבוד וועטען, ד. ה.,
אז צוליב מיר האבען זיי אונגעקלענט
אן א זיט זייערע אייגענע שמועסען און
מכבד געווען מיך מיט מיינע שמוע-
סען...

נישט ווילענדיג קומט ארויף דער אנדער-
דאס מיט יענעם גרויסשטעטישען, וועל-
כער אנטלויפט אויף א פאר טעג אין
דארף, אום צו איבערבייטען אביסל דאס
ארט לעבען. נאך דער ישובניק, דער
דארפסמאן, האבענדיג ביי זיך א גאט
פון דער גרויסער שטאדט, איז זיכער,
אז איהם וועט נישט שמעקען זיינע "מיל-
כינס" און ער פארהט אין שטאדט צו
בריינגען פאר אים, "פליישיגע מאכלים".
צווישען מיינע באקאנטע פון דער
נישט-שרייבערישער משפחה, צו וועלכע
איך קום מאכען מיינע שבת'דיגע ווייז-
טען, זיינען פאראן אזעלכע, וואס א גאט
צע וואך זיינען זיי פארנומען מיט זייערע
וואכענדיגע, קליינע און גרויסע זארגען
וועטען פרנסה און האבען קיין פרייע מיר
נישט צו טראכטען וועטען עפעס אן
דערש, בלויז שבת ווארפען זיי אראפ פון
זיך די "דאנאט פרנסה" און זיי זיינען
נערן אריבערצוגעהן אויף א וויילע אין
אן אנדער וועלט.

קלייבט מען זיך צונויף ביי א חבר אין
שטוב, זיננט מען לידער, טאנצט מען,
שפילט מען, דערזעהט מען אנדערשטן,
פונקט.

די ליטעראטור איז א ביי מיר א צו
ערנסט, א צו מיערע זאך, אז איך
זאל קאנען גלייכנאכט צוקומען און צו
הערען, ווי מענטשן מאכען פון דעם א
מיטעל אויף צו פאר'ן זייער צייט, מיט
וועלכער זיי ווייסען נישט וואס צו טאן.

אלע מיינע גוטע פריינד, אלע גוטע
אירישע לעזער, וואלט איך ראטען צו
אנטלויפען פון ליטערארישע שמועסען.
אנטשטאט די אלע מיטעל און פלאכע
חסירות וועט עס ליטעראטור, זאלען זיי
בעסער שליסען באקאנטשאפט מיט דער
ליטעראטור אליין.

"די ליכע לידער, ווען מען רעדט צו
פיל וועט איהר" — זאגט א פראנצויז-
זיכער שפריכצאמער.

די ליטעראטור לייט דערפון אויך,
נישט וועט.

נישט ווילענדיג קומט ארויף דער אנדער-
דאס מיט יענעם גרויסשטעטישען, וועל-
כער אנטלויפט אויף א פאר טעג אין
דארף, אום צו איבערבייטען אביסל דאס
ארט לעבען. נאך דער ישובניק, דער
דארפסמאן, האבענדיג ביי זיך א גאט
פון דער גרויסער שטאדט, איז זיכער,
אז איהם וועט נישט שמעקען זיינע "מיל-
כינס" און ער פארהט אין שטאדט צו
בריינגען פאר אים, "פליישיגע מאכלים".
צווישען מיינע באקאנטע פון דער
נישט-שרייבערישער משפחה, צו וועלכע
איך קום מאכען מיינע שבת'דיגע ווייז-
טען, זיינען פאראן אזעלכע, וואס א גאט
צע וואך זיינען זיי פארנומען מיט זייערע
וואכענדיגע, קליינע און גרויסע זארגען
וועטען פרנסה און האבען קיין פרייע מיר
נישט צו טראכטען וועטען עפעס אן
דערש, בלויז שבת ווארפען זיי אראפ פון
זיך די "דאנאט פרנסה" און זיי זיינען
נערן אריבערצוגעהן אויף א וויילע אין
אן אנדער וועלט.

קלייבט מען זיך צונויף ביי א חבר אין
שטוב, זיננט מען לידער, טאנצט מען,
שפילט מען, דערזעהט מען אנדערשטן,
פונקט.

די ליטעראטור איז א ביי מיר א צו
ערנסט, א צו מיערע זאך, אז איך
זאל קאנען גלייכנאכט צוקומען און צו
הערען, ווי מענטשן מאכען פון דעם א
מיטעל אויף צו פאר'ן זייער צייט, מיט
וועלכער זיי ווייסען נישט וואס צו טאן.

אלע מיינע גוטע פריינד, אלע גוטע
אירישע לעזער, וואלט איך ראטען צו
אנטלויפען פון ליטערארישע שמועסען.
אנטשטאט די אלע מיטעל און פלאכע
חסירות וועט עס ליטעראטור, זאלען זיי
בעסער שליסען באקאנטשאפט מיט דער
ליטעראטור אליין.

"די ליכע לידער, ווען מען רעדט צו
פיל וועט איהר" — זאגט א פראנצויז-
זיכער שפריכצאמער.

די ליטעראטור לייט דערפון אויך,
נישט וועט.

נישט ווילענדיג קומט ארויף דער אנדער-
דאס מיט יענעם גרויסשטעטישען, וועל-
כער אנטלויפט אויף א פאר טעג אין
דארף, אום צו איבערבייטען אביסל דאס
ארט לעבען. נאך דער ישובניק, דער
דארפסמאן, האבענדיג ביי זיך א גאט
פון דער גרויסער שטאדט, איז זיכער,
אז איהם וועט נישט שמעקען זיינע "מיל-
כינס" און ער פארהט אין שטאדט צו
בריינגען פאר אים, "פליישיגע מאכלים".
צווישען מיינע באקאנטע פון דער
נישט-שרייבערישער משפחה, צו וועלכע
איך קום מאכען מיינע שבת'דיגע ווייז-
טען, זיינען פאראן אזעלכע, וואס א גאט
צע וואך זיינען זיי פארנומען מיט זייערע
וואכענדיגע, קליינע און גרויסע זארגען
וועטען פרנסה און האבען קיין פרייע מיר
נישט צו טראכטען וועטען עפעס אן
דערש, בלויז שבת ווארפען זיי אראפ פון
זיך די "דאנאט פרנסה" און זיי זיינען
נערן אריבערצוגעהן אויף א וויילע אין
אן אנדער וועלט.

קלייבט מען זיך צונויף ביי א חבר אין
שטוב, זיננט מען לידער, טאנצט מען,
שפילט מען, דערזעהט מען אנדערשטן,
פונקט.

די ליטעראטור איז א ביי מיר א צו
ערנסט, א צו מיערע זאך, אז איך
זאל קאנען גלייכנאכט צוקומען און צו
הערען, ווי מענטשן מאכען פון דעם א
מיטעל אויף צו פאר'ן זייער צייט, מיט
וועלכער זיי ווייסען נישט וואס צו טאן.

אלע מיינע גוטע פריינד, אלע גוטע
אירישע לעזער, וואלט איך ראטען צו
אנטלויפען פון ליטערארישע שמועסען.
אנטשטאט די אלע מיטעל און פלאכע
חסירות וועט עס ליטעראטור, זאלען זיי
בעסער שליסען באקאנטשאפט מיט דער
ליטעראטור אליין.

"די ליכע לידער, ווען מען רעדט צו
פיל וועט איהר" — זאגט א פראנצויז-
זיכער שפריכצאמער.

די ליטעראטור לייט דערפון אויך,
נישט וועט.

א גאנצע וואך געפן איך זיך, צוליב
מיר פראפעסער, אין דער וועלט פון ביי-
כער, בראשורען, זשורנאלן, צייטונגען—
קורץ, אין דער פאפירדענער וועלט.

קומט איהר שבת, מיר רוח'טאג,
(ווייל איך וואוין אין ארץ ישראל), פאר-
שליס איך אלע ביכער אין שראנק און
אלע פאפירען אין דעסק און איך וויל זיי
נישט אנטקען ביי זונטאג פריה.

גענוג! איין טאג אין וואך וויל איך
זיין פריי פון די זארגען וועטען דער וועלט
פאליטיק, אויסהערען צו טראכטען אי-
בער די וועלט-פראבלעמען, נישט האבען
צו טאן מיט קונסט און קינסטלער.

איין טאג אין וואך וויל איך אראפ-
ווארפען פון זיך דעם ליטערארישען מאט-
טעל און אנטאן אן איינפאכען בוך, געהן
מאכען ווייטען מיינע גוטע באקאנטע,
נישט פון דער שרייבערישער משפחה און
אויסהערען זייערע לידער און פריידען
פון דעם טאג-טעגליכען לעבען.

מיינט איהר אפשר, אז דאס נישט זיך
מיר איין לייכט? — האט איהר, זייט
מוחל, א גרויסע טעות.

א היבשער טייל פון מיינע באקאנטע
(באזונדערס דאמער) געפיינען פאר נייטיג-
אין מיר געגענווארט צו רעדען דוקא אי-
בער "הויכע ענינים", ווי ליטעראטור און
קונסט.

די דאמער האלטען אין רעכטען מיר
מען שמועס וועטען "היינטיגע דינסטען",
איהר וועטען נישט קליידער, איהר וועטען
אנדערע היימישע זאכען. דער שמועס
איז העבענדיג, לייכט, אינטים, נאך ווען
איך קום אריין און די בעל הבית'טע
שטעלט מיר פאר פאר איהרע נעכט, אזוי
ווערען זיי ערנסט און אין א וויילע ארום
הויבט זיך אן א "ליטערארישער שמועס"
בעט איך זיך ביי דער בעל הבית'טע:
— פאר וואס האט איהר איבער-
ריסען איינער פריהרדיגע שמועס?

ענטפערט זי מיר האלט ערנסט, און
האלט שפאס:

— וואס קאן אזא מענטשען ווי איך
אינטערעסירען אונזערע ווייבערשע
ענינים, מ'שטייגט געזאגט...

מיר ווילט זיך איהר פארזיכערען, אז
איהרע היימישע ענינים, וועלכע זי פאר-
שטעלט נישט און זיי זיינען איהר נאכהענט
צום הארצען, קאנען א מענטשען אינטער-
עסירען פיל מעהר ווי איהרע מיינונגען
וועטען ביכער און שרייבער, וואס געהן
איהר אן ווי דער פאראיאהריגער שנעל.

ערעפנונגס-פייערונג פון עדיקיישאנעל סיואן, פרייטאג, דעם 19טען נאוועמבער

אלע אראנדזשמענטס ווערען פאר-
פערטיגט פאר דער ערעפנונגס-פייערונג
פון אונזער עדיקיישאנעל סיואן, וועל-
כער וועט פארקומען פרייטאג אווענט,
דעם 19טען נאוועמבער, אין דעם
פראכטפולע אוידיטאריום פון וואשינג-
טאן אויטווינג האט סקול. צו דער געלד-
גענהייט איז פארבארייטעט געווארען
זעהר א רייכע מוזיקאלישע פראגראם,
אין וועלכער עס וועלען זיך באטייליגען
באריהמטע ארטיסטען, וועלכע זיינען
זעהר גוט באקאנט אין דער מוזיקאלי-
שער וועלט. דער קאנצערט וועט נאכער-
פאלגט ווערען פון א טאג, און פאר
דעם צוועק האבען מיר באשטעלט דעם
דזשימנאזיום און א בענד מוזיק.
איינמאל צו דער אונטערנעמענע
וועט זיין דורך סיסטעם, וועלכע וועלען

עדיקיישאנעל מעטינקייט אין די בראנקס.

אויף דעם פארלאנג פון א צאהל פון
אונזערע מיטגלידער, האט אונזער עדיק-
קיישאנעל דעפארטמענט באשלאסען צו
אראנזשירען ספעציעלע עדיקיישאנעל
מעטינקייטען פאר אונזערע מיטגלידער
אין בראנקס. עס וועלען געגעבען ווע-
רען פארשידענע קורסען, איהר, נאטיר-
ליך, נישט דיזעלע וועלכע זיינען אגאנ-
סירט געווארען פאר דער ארכיטעק-
אויטערסיטעט. דער דעמאלטער פרא-
גראם וועט אנטהאלטן ווערען אין דער
קומענדיגער אויסגאבע. מיטגלידער, וועל-
כע וואוינען אין בראנקס, קאנען זיך
ווערען נאך אינפארמאציע צו אונזער
עדיקיישאנעל דעפארטמענט, 3 וועסט
16טע סטריט.

סקעדיוול עדיקיישאנעל מע-טינקייט פארמיט קומענדיג וואך

א דעמאלטע סקעדיוול פון קורסען
און לעקציעס אראנזשירט פון אונזער
עדיקיישאנעל דעפארטמענט, וועט זיין
פארמיט צווייטלעך צו ווערען קומענדיג
וואך.

אומזעלצונג

פון פיליפ וויינמאן (מעמבער לאקאל 6)

זי האט געוואלט דאס פייער זיין,
און ער, — דער פייער מאט.
ער האט געזוכט ליכט און שוין —
באגעגענט האט ער: שפאט.

נאך גענומען האט נישט לאנג,
זי האט איהם גיך דערקענט.
ס'האט אין דער מיידעל'ס הארץ,
א ליכט-פלאם צוברענט!

עס שלאגט פון דארט א ליכט קוואל;
בעקעלעך ברענען, אויגען גליהען,
מיט אלע פיכערען פון איהר הארץ
ווייל זי נאך צו איהם זיך ציהען...

און ער, פארשכורט פון זיין זיג,
זיצט שטאלץ און זיכער ווי א גאט.
ווייל יעצט איז

יודישין וויקטאר דעבס

פאר דעבס'ן, דעבס'עס פיהרערשאפט איז יענעס סטרויט איז איינע פון די גלענצענדסטע קאפילאך אין דער נע שייכטע פון אמעריקאנער ארבייטער קאמף.

אויף דער זעקסטער וואך פון יענעם היסטארישען סטרויט האט דושיעסס דוש, הילל, דער דאמאלדיגער „אייזענ" ברויטעניג" איינגעלאדען דעבס'ען צו קומען צו איהם און פארשטעלען וועלען די פארענדונגען פון די סטרויטער.

דעבס איז נישט געקומען צו הילל'ן, כאטש הילל איז געווען איינער פון די מעכטיגסטע מאנאטען אין אמעריקא, „אויב הילל דארף זאל ער קומען צו אונז, אין אונזערע הערשטערס, און מיר וועלען מיט אים רידען", — האט דעבס ערקלערט.

און דער „אייזענברוקעניג" איז געקומען צו דעבס'ן, נישט דעבס צו איהם. דער דאמאלדיגער סטרויט האט זיך געענדיגט מיט א גרויסען זיג פאר דער אמעריקאן רעילראד וואיקערס יוניאן — מיט א היסטארישען זיג פאר דעבס' פיהרערשאפט.

ווען דעבס איז נאכ'ן סטרויט געקומען אהיים, אין זיין געבורטס-שטאט, טערא האט, איז איהם די נאנצע שטאט אנטקעגען געקומען און איהם געגעבען אז ענטוואקסטישע אויפנאמע, וואס קיין אמעריקאנער האט נאך נישט געקראנען. דאן איז געקומען דער היסטארישער „פולמאן סטרויט", וואס דעבס האט אים געפיהרט.

די וואשינגטאנער רעגירונג, מיט'ן דאמאלדיגען פרעזידענט גראווער קליור לאנד, האט זיך אויפ'ן פרעכסטען שטייגער געשטעלט געגען די ארבייטער און אויפ'ן זייט פון די אייזענברוקעניג-מאנאטען.

קליוולאנד האט געשיקט גרויסע אפ-טיילונגען מיליטער געגען די סטרויטער. די באדראכטע האבען געזענדען קארס, גערייטע די סטרויטערע ארבייטער צו באנעהן געוואלטסטאטען. נאנצע באנדעס פראוואקאטאָרען, געשיקט פון דער דאמאלדיגער רעגירונג און פון די אייזענברוקעניג-מאנאטען, זיינען געווען מעסיג צווישען די סטרויטער.

דער הויפט-צוועק פון די ארבייטער שונאים איז דאן געווען אפצוראמען פון ווען דעבס'ן זיין האבען אינדיבידועל דעבס'ן אויף א קלאנע, אז ער האט געמאכט א פארשווערונג צו מאַרדען, און ער איז אויף דער קלאנע גע'שטעלט געווארען פאר א דושרי.

אויפ'ן טיילעל האט דעבס מיט דער גרעסטער איבערצייגענדסטער קלארטייט באזויגען, אז אלע געוואלטסטאטען אין סטרויט זיינען פראוואקאטאָרען געווארען פון די סאלדאטען, און אז די קלאנע וועלען א מאַרד-פארשווערונג פון זיין זייט, איז נישט מעהר ווי א לעבערליכער בלבל.

צו קיין אורטייל איז אין דער קעס נישט געקומען. איינער פון די דושרי-לייט איז ברויט און אויף א געהיימניש פולען שטייגער קראנט געווארן און ברויט היינטיגען סאג איז יענער דושרימען נישט געווען געווארען.

די ארבייטער-שונאים האבען אבער דעבס'ן נישט אפגעלאזען. ס'איז פאר פיהרט געווארען געגען איהם א צווייטער פראצעס. א דושרי האט דעבס'ן געשיקט צו אן אינדעקאטאָר, וואס האט פאר באשטען דעבס'ן צו צאָהלען „בענעפיט" צו די סטרויטער. דאס איז געווען איינע (שלוס אויף זייט 12).

טען, אבער די יוניאן טעטיגקייט האט ער אויף איין סאג נישט פארנאכגעלייגט. אין יאָהר 1880 איז ער ערוויילט געווארן דען גרענע סעקרעטער פארשווער פון דער „בראדערהעד און לאקאמאטיוו פיערמען" און איז געווען אויף דעם אמס 12 יאָהר צייט. אין דעזעלבער צייט איז ער אויך געווען דעראקטאר און מענעדרשער פון דער יוניאן'ס יאָהרנאל, „פיערמען מענעזיין". אין יאָהר 1885 איז ער אויפ'ן דעמאקראטישן טיקעט ערוויילט געווארען פאר א מיטגליד פון דער אינדיאנא לעדזשיסלייטשור.

דער יונגער דעבס איז געווען פיער-דיג פארמאן אין אלעליי ארבייטער, אבער טאָן דעם האט ער אין 10 יאָהר צייט נישט פארפעהלט קיין איין מיטינג פון זיין יוניאן לאקאל אין טערא האט. אין אַרנאטיווען די אייזענברוקעניג יוניאן האט דעבס געשפילט די גרעסטע טע ראלע. ער ווערט מיט רעכט באטראכט פאר דעם אמת'ען גרינדער, פאר דעם „פאטער" פון די אייזענברוקעניג יוניאן אין אמעריקא.

אין יאָהר 1884 האט דעבס אַרנאטיוו זיט די יוניאן פון „רעילראד ברויט" מיט'ן און אין 1885 — די יוניאן פון די רעילראד קאנדאקטארס און אויך פון די סוויטשען.

די דעמאקראטישע פארטיי פון זיין סטויט האט איהם אין יענע יאָהרען פארגעשלאגען צו לויפען (אן טאקע וועלען) אלס קאנדעסמאן, אבער ער האט זיך אנמאכט אפגעזעהען די נאמינירשאַן. ער האט בעסער געוואלט אפגעבען זיין גאנצע געזונט, זיין סאלאנט און קראפט צו דער יוניאן טעטיגקייט.

שוין דאן האט זיך ארויסגעוועזען דער גרויסער איבערצייגענדער כאראקטער און די אפפערווייליגקייט פון זיין דושיין וו. דעבס.

נאכדעם ווי דעבס האט אפגעארבייט מעהר ווי 15 יאָהר פאר דער יוניאן פון לאקאמאטיוו פיערמען, האט איהם די יוניאן אָנגעבאטען 4 טויזענט דאלאר א יאָהר ער זאל בלייבען אויף זיין דושרי. אין יענער צייט איז 4 טויזענט דאלאר געווען ווי היינט 40 טויזענט דאלאר. אבער דעבס האט זיך אפגעזאגט פון דעם גרויסען געהאלט. ער האט זיך שוין גע'האט געשטעלט אן אויפנאמע צו אַרנאטיוו זינען איין גרויסע יוניאן פון אלע אייזענברוקעניג ארבייטער. פארטראכט און זיך באלד גענומען צו דער גרויסער ארבייטער האט זיך גענומען אַרנאטיווען די „אמעריקאן רעילווי וואיקערס יוניאן". ער האט אויסגעבויטען א שטעלע פון 4 טויזענט דאלאר א יאָהר אויף אן אר-בייט, וואס איז געווען הונדערטער מאל שווערער און געפערליכער און פאר א געהאלט פון 9 הונדערט דאלאר א יאָהר, פאר 18 דאלאר א וואך.

אין יאָהר 1894 איז פארגעקומען דער ערשטער גרויסער אייזענברוקעניג סטרויט אין אמעריקא, מיט דעבס'ן אלס פיהרער. דער סטרויט האט זיך געענדיגט מיט א גרויסען זיג פאר דער יוניאן און נאכדעם ווי דעבס האט אפגעארבייט מעהר ווי 15 יאָהר פאר דער יוניאן פון לאקאמאטיוו פיערמען, האט איהם די יוניאן אָנגעבאטען 4 טויזענט דאלאר א יאָהר ער זאל בלייבען אויף זיין דושרי. אין יענער צייט איז 4 טויזענט דאלאר געווען ווי היינט 40 טויזענט דאלאר. אבער דעבס האט זיך אפגעזאגט פון דעם גרויסען געהאלט. ער האט זיך שוין גע'האט געשטעלט אן אויפנאמע צו אַרנאטיוו זינען איין גרויסע יוניאן פון אלע אייזענברוקעניג ארבייטער. פארטראכט און זיך באלד גענומען צו דער גרויסער ארבייטער האט זיך גענומען אַרנאטיווען די „אמעריקאן רעילווי וואיקערס יוניאן". ער האט אויסגעבויטען א שטעלע פון 4 טויזענט דאלאר א יאָהר אויף אן אר-בייט, וואס איז געווען הונדערטער מאל שווערער און געפערליכער און פאר א געהאלט פון 9 הונדערט דאלאר א יאָהר, פאר 18 דאלאר א וואך.

אין יאָהר 1894 איז פארגעקומען דער ערשטער גרויסער אייזענברוקעניג סטרויט אין אמעריקא, מיט דעבס'ן אלס פיהרער. דער סטרויט האט זיך געענדיגט מיט א גרויסען זיג פאר דער יוניאן און נאכדעם ווי דעבס האט אפגעארבייט מעהר ווי 15 יאָהר פאר דער יוניאן פון לאקאמאטיוו פיערמען, האט איהם די יוניאן אָנגעבאטען 4 טויזענט דאלאר א יאָהר ער זאל בלייבען אויף זיין דושרי. אין יענער צייט איז 4 טויזענט דאלאר געווען ווי היינט 40 טויזענט דאלאר. אבער דעבס האט זיך אפגעזאגט פון דעם גרויסען געהאלט. ער האט זיך שוין גע'האט געשטעלט אן אויפנאמע צו אַרנאטיוו זינען איין גרויסע יוניאן פון אלע אייזענברוקעניג ארבייטער. פארטראכט און זיך באלד גענומען צו דער גרויסער ארבייטער האט זיך גענומען אַרנאטיווען די „אמעריקאן רעילווי וואיקערס יוניאן". ער האט אויסגעבויטען א שטעלע פון 4 טויזענט דאלאר א יאָהר אויף אן אר-בייט, וואס איז געווען הונדערטער מאל שווערער און געפערליכער און פאר א געהאלט פון 9 הונדערט דאלאר א יאָהר, פאר 18 דאלאר א וואך.

אין יאָהר 1894 איז פארגעקומען דער ערשטער גרויסער אייזענברוקעניג סטרויט אין אמעריקא, מיט דעבס'ן אלס פיהרער. דער סטרויט האט זיך געענדיגט מיט א גרויסען זיג פאר דער יוניאן און נאכדעם ווי דעבס האט אפגעארבייט מעהר ווי 15 יאָהר פאר דער יוניאן פון לאקאמאטיוו פיערמען, האט איהם די יוניאן אָנגעבאטען 4 טויזענט דאלאר א יאָהר ער זאל בלייבען אויף זיין דושרי. אין יענער צייט איז 4 טויזענט דאלאר געווען ווי היינט 40 טויזענט דאלאר. אבער דעבס האט זיך אפגעזאגט פון דעם גרויסען געהאלט. ער האט זיך שוין גע'האט געשטעלט אן אויפנאמע צו אַרנאטיוו זינען איין גרויסע יוניאן פון אלע אייזענברוקעניג ארבייטער. פארטראכט און זיך באלד גענומען צו דער גרויסער ארבייטער האט זיך גענומען אַרנאטיווען די „אמעריקאן רעילווי וואיקערס יוניאן". ער האט אויסגעבויטען א שטעלע פון 4 טויזענט דאלאר א יאָהר אויף אן אר-בייט, וואס איז געווען הונדערטער מאל שווערער און געפערליכער און פאר א געהאלט פון 9 הונדערט דאלאר א יאָהר, פאר 18 דאלאר א וואך.

אין יאָהר 1894 איז פארגעקומען דער ערשטער גרויסער אייזענברוקעניג סטרויט אין אמעריקא, מיט דעבס'ן אלס פיהרער. דער סטרויט האט זיך געענדיגט מיט א גרויסען זיג פאר דער יוניאן און נאכדעם ווי דעבס האט אפגעארבייט מעהר ווי 15 יאָהר פאר דער יוניאן פון לאקאמאטיוו פיערמען, האט איהם די יוניאן אָנגעבאטען 4 טויזענט דאלאר א יאָהר ער זאל בלייבען אויף זיין דושרי. אין יענער צייט איז 4 טויזענט דאלאר געווען ווי היינט 40 טויזענט דאלאר. אבער דעבס האט זיך אפגעזאגט פון דעם גרויסען געהאלט. ער האט זיך שוין גע'האט געשטעלט אן אויפנאמע צו אַרנאטיוו זינען איין גרויסע יוניאן פון אלע אייזענברוקעניג ארבייטער. פארטראכט און זיך באלד גענומען צו דער גרויסער ארבייטער האט זיך גענומען אַרנאטיווען די „אמעריקאן רעילווי וואיקערס יוניאן". ער האט אויסגעבויטען א שטעלע פון 4 טויזענט דאלאר א יאָהר אויף אן אר-בייט, וואס איז געווען הונדערטער מאל שווערער און געפערליכער און פאר א געהאלט פון 9 הונדערט דאלאר א יאָהר, פאר 18 דאלאר א וואך.

וויין לעבען און סעטינגקייט אין סאציאליסטישער און ארבייטער באוועגונג.

דעבס האט קיינמאל נישט געקאמ קיין וואוילמאן און קיין לוקסוס, דער פאר איז ער אבער פון זיין ווינעל אן געוואקסען אין א סאמאספערע פון דער הארציגסטער מענשליכער איידעלקייט און ליבשאפט. די עלטערן פון יודישין וו. דעבס זיינען געווען ליבע איידעלע מענשען, עהרליך און גוט צו זייערע מיט מענשען און אומגעהויער איבערגעבען צו זייערע קינדער.

אין אזא א סאמאספערע איז אויסגעוואקסען געווארען די נשמה פון יודישין אין זיינע צאטסטע יאָהרען. יודישין'ס עלטערען האבען איהם אבער נישט געקענט האלטען לאנג אין סקוהל. זיי האבען איהם קיין הויכע בילדונג נישט געקענט געבען. יודישין איז ארויס פון סקוהל ווען ער איז אלט געווען אינגאנצען 14 יאָהר און איז באלד געקומען ארבייטען.

דער 14-יאָהריגער יודישין איז געווארען אן ארבייטער אין א פיינט שאפ פון אן אייזענברוקעניג קאמפאני. צו 16 יאָהר איז ער געווארען א פיערמאן, א לאקאמאטיוו הייצער אויף דער אייזענברוקעניג פון ארבייטען ביי דער ארבייט איבער דריי יאָהר צייט.

די ארבייט פון אן אייזענברוקעניג-פיערמאן איז געווען א גיהנם פאר דעם צאטען יונגען איינעל. זיין געטרייע אר-בערגעבענע מאמע האט שטארק געליטען דערפון, וואס איהר „דושיין" מוז טאן אזא שווערע ארבייט, און ווען ער האט אין עלטער פון 19 יאָהר געקראנען א קלויק שטעלע אין א האלטייל גראסערי סטאר, האט די מוטער זיינע געהאט גרויס נחת דערפון.

אויף דער שטעלע איז דעבס פאר בלייבען 5 יאָהר צייט. ער איז אבער נישט געווארען קיין ביזנעס אָנגעשטעלטער פון דעם טיפ ווי עס ווערען טויזענדער אכט דערע, ווען זיי קריגען אזעלכע שטעלעס. ער איז מיט זיין גאנצען ענטוואקסטישען הארצען געווען איבערגעבען די אייזענברוקעניג ארבייטער, מיט וועלכע ער האט דריי יאָהר צייט געליטען. כאטש ער האט שוין נישט געארבייט אויף דער אייזענברוקעניג, איז ער דאך אין עלטער פון 20 יאָהר, אין יאָהר 1876, געווארען א מיטגליד פון דער יוניאן פון די לאקאמאטיוו הייצערס און איז באלד ערוויילט געווארען פאר סעקרעטער פון דעם טערא האט'ער יוניאן לאקאל.

אין יאָהר 1879, אין עלטער פון 24 יאָהר, איז דעבס ערוויילט געווארען פאר סיטי קלויק פון טערא האט. דאן האט ער אויפגעגעבען זיין שטעלע אין דער האלטייל גראסערי פירמע, אבער זיין ארבייט פאר דער יוניאן פון לאקאמאטיוו פיערמען האט ער נישט אויפגעגעבען. צוויי מערמינען, 4 יאָהר, איז דער יונגער דעבס געווען סיטי קלויק, האט געהאט נאך א סך אנדערע ארבייט

יודישין וו. דעבס, דער ארבייטער פיהרער, סאציאליסטישער קעמפער און מארטירער, איז געווען איינער פון די וואונדערליכסטע פערזענליכקייטען וואס אמעריקא האט ארויסגעגעבען. די נע שייכטע פון זיין לעבען איז די נעשיכטע פון דער אמעריקאנער ארבייטער באוועגונג פאר מעהר ווי 50 יאָהר צייט. זיין לעבען פאר די לעצטע 30 יאָהר איז די נעשיכטע פון דער סאציאליסטישער באוועגונג אין אמעריקא.

מיט זיין גלענצענדען סאלאנט אלס רעדער, מיט זיין גרויסען פערזענליכען צויבער אלס פיהרער און מיט זיין גרויסען סע פעהיגקייט אלס אַרנאטיואטאָר, האט יודישין וו. דעבס געקענט מאכען די גרעסטע פאליטישע קאריערע, וואס אן אמעריקאנער קען זיך נאר ווינשען.

דעבס האט אבער נישט געזוכט צו מאכען פאר זיך א קאריערע. ער האט נישט געוואלט דינען דעם הערשענדען קלאס, כאטש יענער קלאס קען גוט באדלוינען.

ער איז געבאָרען געוואָרען ביי אַרר מע עלטערען, אַבער רייכטום האָט פאַר איהם נאָרניש געמיינט. ער איז ער צוויגען געוואָרען אויפ'ן אידעאליזם פון יענע קעמפער, וואָס האָבען זייערע לעבענעס-פאַר דער אָפּשאַפונג פון גענעראַל-שקלאַפּעריי. און ער איז גע'גאנגען פילע ווייטער פון זיי. ער האָט געווינדעט זיין גאַנצע קראַפּט, זיין קאַפּ, זיין נשמה, זיין גאַנצע לעבען דער אָפּשאַפונג פון אינדוסטריעלער שקלאַפּעריי. נאָך איינער דעבס איז געוואָרען א סאַציאליסט איז ער שוין געווען א קעגן פער פאר די סאציאליסטישע אידעאליען. דעבס איז אלע זיינע יאָהרען גע'ווען א דאָרף אין אַינג פון דעם הערשענדיגן קלאַס און א ליכטיגער ברעגענדיגער פאָקל, א ווערדזיגער פאר דעם אַמעריקאנער ארבייטער-קלאַס. מיט דעם צויבער פון זיין פערזענליכקייט און מיט זיין אונגערליכער גאָט צו אלע ליידענדיגער און אונגערדריקטער, האָט ער זיך איינגעבאָקען אין האַרצען ביי די מיליאָן ניגע פאָלקס-מאַסען אין אמעריקא.

א האַלבען יאָהר גענערט האָט די קאָפיטאליסטישע פרעסע געהאַלטען אין איהן העצען געגען דעבס'ען, און דאָך איז ער אין די אויגען פון פאָלק געוואקסען און איז געשעצט, געאכטעט און געליבט געוואָרען פון פראַסטען פאָלק מעהר ווי יעדער אנדערער אמעריקאנער.

דעבס'עס איינפלוס אויפ'ן אמעריקאנער פאָלק און אויף דעם אמעריקאנער געזעץ ענדיגט זיך נישט איצט. זיין איינפלוס אים מענטש און אלס סאציאליסט וועט זיין ייכען די קומענדיגע דורות און וועט זיין א קוואל פון באנייסטערונג און מוט פאר די קומענדיגע קעמפער. יודישין וו. דעבס איז געווען א וואן פון פאָלק אין יעדען זין פון דעם באדנריק. ער איז געבאָרען געוואָרען ביי אַרימע עלטערען אין דעם שטעטלעכע טערא האט, אינדיאנא, דעם 5טען נאוועמבער, 1856. זיין פאטער האט ערנעהרט די פאמיליע פון א גראסערי-סטארקע, וואס ער האט געהאלטען.

מען ווערען פון האט פאר'ס'ט, האט ער געלאזט זיין קוואל פון ליבע דעם סאג און דעם האט פון די בלומען אפגעשען און מיט מוי זיי דערפרישען.

און ווען די מיט בלוס-באזויפענע מענשען האבען אָנגעהויבען זיך אויסנייטערען און מיט פארצווייפלונג זיך אָנגע'הויבען ארומזעהן ווי זיי האבען אלע וועלען צו בעסערע וועלמען מיט שטייטער פארשאטען און אלע ריווען מיט האט פאר'ס'ט — האט פאר זייערע אויגען פלוצלינג אויפגעלויכטען דאס שמאלינישע מענשענ'ס הארץ האט דורכגעשטען אן ס'האט פאר זי זיך פלוצלינג אנטפלעקט פרישע-פרישע בליהענדע ריווען.

און די מענשען האבען וורד דעם שטענעלע דערזעהן א האפנונג, צו דער גרייכען די בעסערע וועלמען, און זיי האבן פון די בלומען אריינגעשטעלט דעם פרישען דאפ און ריח, וואס האט זיי געקערפטיגט און אויסגעהיילט פון דעם גיפט פון האט און שנאה.

און מיט פרישע כוחות האבען זיי גענומען איבעראנייט אפרייניגען די וועלען, און וואס מעהר זיי האבען די שטייגער אפגערייניגט, אלץ מעהר האבען זיי געקענט מיינען פון דעם קוואל פון ליבע און אלץ מעהר האבען זיי זיך אויסקער'הילט פון דעם סאג, מיט וועלען כען זיי האבען זיך פארנישטעט, און זיי זיינען געקומען אויף די וועגן פון דעם מענטש דעבס פון טערא האט.

די לעגענדע

(אנשטאט א פליקטאָר)

פון ג. ווהילער

שוין טאקע נישט געווען צוליב וואס, און צוליב וועמען, לעגענדע אויפצוהאלטען די וועלט. און ווען דער מלאך פון צושטערונג איז אפגעקומען פארניכטען די וועלט, האט ער דערפילט ווי עמיצער האט אים אָנגעכאפט ביי דער האנט, און איהם נישט געלאזט צושטערן און פארניכטען באַס'ס וועלט.

ווער ביזו, וואס די שטעלט זיך איין פאר דער וועלט? — האט גע'פרעגט דער מלאך.

— איך בין דעבס — האט גע'ענטפערט דער מענטש — און אזוי לאנג ווי איך לעב, וועל איך נישט דערלאזען, אז עס זאל געטאן ווערען שלעכטס צו מיינע ליבע קינדער.

דער מלאך פון פארניכטונג האט זיך צולאזט:

— דינע ליבע קינדער? — האט ער איראניש גע'פרעגט — ווייניג נאך האט ער זיך געפרייניגט? ווייניג נאך האט ער זיך געווארען שטייגער אפאף די וועלען גאט דו האסט אויסגעטראָסען?

— יא, — האט דער מענטש גע'ענטפערט, — זיי זיינען נאך אלץ מיינע ליבע קינדער. דער איך בין איינער פון זיי, און איך

לאנג, לאנג צוריק, אין דעם יאָהר 1926, אין א ווייטען, ווייטען לאנד, וואס הייסט טערהאט, האט געלעבט א מענטש.

אין יענע יאָהרען האט א גרויסער שטורם געברענגען איבער דער גאנצער וועלט און פארמלייגט אלע לענדער מיט כוואלישע שנאה, האט און ברידער-קריג. איינער האט געהאט א צווייטע און אלע צוואנצער האבען זיך געמוינען אין די שטראמען בלוט און פיינערשאפט. די וועלט איז געווען ווי פאר דעם מבל פול מיט צער, ווי אזוי די מען פון סרום און עמדה, פול מיט אומגעזעכטיגקייט. און די נאמיניט האט זיך ארומגעזען אז עס איז נישט צוליב וואס די וועלט זאל לענגער בלייבען עקזיסטירען, ווייל אין יעדען רור זיינען עס געווען די קליינע זאל צדיקים, וואס מען האט גערופען אידעשליסטען, וואס צוליב זיי האט די וועלט עקזיסטירט. אין יענעם יאָר אבער זיינען איך די קליינע צוהל אידעשליסטען טען פארמאכט געווארען פון די בלוטיגע שטראמען און אויך זיי האבען זיך פאר'ס'ט מיט דעם האט, און אויך זיי האבן גע'שלייפט די מעמערס איינער נע'גן דעם אנדערען — אזוי, אז עס איז

יידזשיין וויקטאר דעבס

(שלום פון ווייז 8)

פון די סעלע מיטלען, וואס דער צד פון די סאציאליסטישען האט אנגעווענדט דעם צו ברעכען דעם סטרייט.

דעבס האט נישט געפאלט דעם אינדישן און איז דערפאר אנגעקומען געווארען פאר קאנטעמפט און קארטן, פאר באליידיגען דעם קארטן, הייסט עס. אויף דער קלאנע איז דעבס פארשיקט געווארען אויף דעם מאנאטען אין ווארשע פאר אן ארין אין פרויזאן א קעמפערע סטרייטאגיסט און ארום אין ער אן איבערצייגטער קעמפערער סאציאליסט.

הינטער די גראטעס פון פרויזאן האט דעבס פערעדיגט אנגעפיהרט זיין טעטיגקייט. ער האט דאס רעדאגירט די יידן נאך צייטונג, "רעיווע טיימס", האט ער סך געלייענט, געלערנט און געשריבען.

די ברוטאלע מאכט פון דער דאס מאגסטרייטער רעגירונג האט געבראכען דעם, "פולמאן סטרייט", די אמעריקאן רעיווע, וואס האט דעם איינפלוס פון יענעם העלדישן קאמף, וואס דעבס האט אנגעפיהרט, האט געלאזט טיפער שווערען אין דער גאנצער אמעריקאנער ארבייטער באוועגונג. די איצטיגע גרויסע אייזענבאן יוניאן, די "עלעגאנט בראדוועי דעהורד", זיינען א רעוולוציאנע פון דעבס'ס גרויסער היסטארישער קאמף ניוואטארישער ארבייטער צווישען די אייזענבאן ארבייטער.

ווען דעבס איז דאן ארום פון פרויזאן, האט ער געקראכען באגייסטערטע אויפגאבעס אין שיקאגא און אין זיין היימ-שטאט מערעא האט.

פון דאן אן איז שוין דעבס'ס לעבן און טעטיגקייט געווען פארברענגט מיט דער סאציאליסטישער באוועגונג דא אין לאנדאן. דעבס איז נאך א לאנגע צייט געווען טעטיג אין ארגאניזירען יוניאנס. ער איז געווען א ספעציעלער ארגאניזירער פאר די יוניאנס פאר וואס וואסירערס און פאר דער, וועסטערן מערעא-שייטאן און מאינערס.

אין יאהר 1898 האט דעבס צוזאמען מיט אנדערע אנגענומען סאציאליסטישען פון יענער צייט, געגרינדעט אין שיקאגא די סאציאליסטישע פארטיי פאר אמעריקא, און איז געווען א מיטגליד פון דער פארטיי'ס ערשטער עקזעקוטיוו קאמיטע.

אין יאהר 1901 האט דעבס געהאלטן פאר ארגאניזירען די איצטיגע סאציאליסטישע פארטיי פון אמעריקא אויף דער היסטארישער קאנווענשאן אין אינדיאנאפאליס.

דאס איז געווען א יאהר נאך דעם ווי ער איז צום ערשטן מאל ארויסגעשטעלט געווארען אלס פערזענלעכע דיראקטא פון דער סאציאליסטישער פארטיי.

פון דאן אן איז דעבס די נשמה פון דער סאציאליסטישער באוועגונג. איהר מוטיגער קעמפער, דער באגייסטערער פון מאסען צוהערער איבער'ן גאנצען לאנד און איינער פון די געברייטסטע פיגורעס אין דער דעבס געווען דער פערזענלעכער דיראקטא פון די אמעריקאנער סאציאליסטישען פארטיי אין יאהר 1900, 1904, 1908, 1912, און נאך דער מלחמה אין 1920.

ביי אלעמען איז נאך פריש אין

די וויקטארישע באשלוסען פון דער א. פ. מ. ל. קאנווענשאן אין דעמאריאט

(שלום פון ווייז 7)

דע אינטעליגענטע אטמאספערע ארום זיך.

די ארבייטער באוועגונג זאל זיין אין גוטע באציהונגען מיט יעדער גרופע פאר ארגאניזאציע, פיי פון א רעליגיעזען באראקטער, און פיי פון א געווענליכען פארשטאנדער באראקטער — וואו נאך די ארבייטער באוועגונג קריגט א געלעגנהייט פאר פארברייטען איהרע זייערע און שטרעבונגען. אין פארבינדונג מיט דעם בלייבט די אמעריקאן פערערייטשן און ליבאט אין פריינדליכע באציהונגען מיט דער, "לייבערי אססאסיאציע", וואס העלפט ארום יוניאנס אין, "ריי-סוויטש" ארבייט פאר קולטורעלע און טערגעמונגען. און מיט דעם, "אמעריקאן ליבראטיאן" און פערערייטשן און ליבאט זאל העלפען ווירקען, און אין דער פערערייטשן רעגירונג זאל איינגעשטעלט ווערען א פאלשטענדיג אויטאנאמער עדיקטאטארישער דעפארטמענט — א בילדונגס-מיניסטעריע — אבער נאך פאר איינפארמאציע צוועקען.

דיזעלבע, קאמיטע און ערווייטערטע וואס האט אריינגעבראכט די אויסגעצייכנטע רעקאמאנדאציעס האט אויך דעם קאמפערע וועגען אויפגענומען קאמיטע פאר געוויסע בילד און קאנגרעס. צו דעם וועל איך צוקומען אין נעקסטען ארטיקל.

זכרון די מלחמה צייט מיט איהר היסטאריע, וואס האט צווישן באגריפען און האט פארברענגט די אויגען און די מוחות פון פילע קלארע קעפער. דעבס האט זיך נישט געלאזט פארברענגען ער האט אנגעהויבען א פראפאגאנדע-מאטעריאל נעגען אמעריקא'ס אריינטריט אין דעם וועלט-קריג, געגען קאנספיראציעס א. א. ו. ו. פון אנהויב האט די רעגירונג מורא געהאט איהם צו טשעפען. די מלחמה פארברענגטען האבען געוואוסט, אז דעבס איז איינער פון די באליבטסטע און וויכטיגסטע פערזענליכקייטען אין אמעריקא. קא. אבער ווען די מלחמה-משונעת האט דעגרייכט נאך א טאגערען אימפעט, האבען זיי דעבס'ען ארעסטירט און איהם אנגעקלאגט פאר זיין אנטמימלחמה רעדע, וואס ער האט געהאלטען אין קענטאן, מאינא, און דעם 12טען סעפטעמבער, 1918, איז דעבס פארארשטיילט געווארען אויף 10 יאהר פרויזאן און צו פארלירען זיינע בירגער-רעכט.

ס'איז געווען גענוג איין ווארט פון דעבס'ען, אז ער האט חרטה אויף זיין שטעלונג געגען דער מלחמה, אז מ'זאל איהם באלד באפרייען, אבער דער אויסגעפארשטערטער קעמפער איז אויף א האר נישט אנגעטראפן פון זיין פאזיציע. ער איז געבליבען דער זעלבער ענטוואסטישער איבערצייגטער און מוטיגער קעמפער הינטער די גראטעס פון פרויזאן. דאס פרויזאנערלעכע, וואס האט געבראכען זיין געזונט, אפגעשוואכט זיין הארץ, האט נאך פעסטער געמאכט זיין גייסט און זיין גלויבען אין זיינע אידעאלען, אין די סאציאליסטישע אידעאלען פון פרייהייט, גלייכהייט און אינטערנאציאנאלע בירגערליכקייט.

דעם 23טען סעפטעמבער, 1928, האט פערזענלעך ארויסגעלאזט דעבס'ען פון פרויזאן. מ'האט עס געמאכט פון פארשידענע זייטען. פעמיציעס און אויפגעברענגען פאר דעבס'ען באפרייט אונג זיינען געקומען פון אלע טיילען פון לאנדאן און הארדינג האט געגעבן די פרויזאנער-גרעסעס, וואס האבען דריי יאהר פארשטעלט די פרייהייט פון דעם מאן, וועלכער האט זיין לעבען געפירט פאר איין קאמף פאר פרייהייט.

זינט דעם איז ארום פון פרויזאן, האט ער מיט אלע זיינע קרעפטען געארבייט פאר'ן סאציאליזם אין אמעריקא, פאר אינטערנאציאנאלע בירגערליכקייט און פאר דעם באפרייטונג פון דעם ארבייטער-קלאס. מיט אלע זיינע קרעפטען, מיט זיינע לעצטע קרעפטען, ביז ווי פילע-פריינטיגער קערפער האט צו זאמענגעבראכען.

דעבס איז געווען איינער אין דורות. די וואס האבען איהם געקענט פילע-לייך, אבער איהם געהערט אומאל ריידען, וועלען אויף אלע יאהרען טראגען אין הארצען א ליכטיגען אנדענק פון אמעריקא'ס געהעסטער פערזענליכקייט. ("פארשטערס")

גליקשמינס דעזיינינג סקול

265 גרענד סטריט, ניו יארק

ב.ק. קריסטא און פאקסיוו סט. מעל. טרעשער 8842 סקול פאר דעזיינינג, נינג, קאפינג און פריידינג אין אלע פאנען פון ליידינג, סטעיט, שולדענע און פאר גארטענעס. פערזענלעך ווערן געשניטען צו טעטיג פרייזען. די סקול איז אפען א גאנץ יאר.

די סקול איז אפען א גאנץ יאר.

לערענע דעזיינינג

איהר קענט פערדינען פון 50 ביז 200 דאלאר וועכענטליך נעמט א קורס אין דער בעריהמער

מיטשעל דעזיינינג סקוהל

פון מעג'ס, פרויען, מיסעס און קינדער קליידער און ליידינג פאר גארטענעס. די מיטשעל סקוהל פאר דעזיינינג געבט צו טאכטן, פערענעס, גריידינג, דריינינג און פיסטאן קלאסעס, סטעיט, דריינינג, פאר פאר גארטענעס און פיסטאן קליידער. געגרינדעט איבער 50 יאהר.

די סקול האט עררייכט

נייע אידעען, נייע סיסטעמען, בעסטע רעזולטאטען. א קורס איז דער מיטשעל דעזיינינג סקול פיינע א בעלייגטע סקול און סטעיט הייזשעס.

א נאכט פראקטיקא פאר מענער און פרויען, און עס איז ווער לייענע זיך אויסצולערנען.

באווערע לעמאנס וועט געבען ווערען אין זייער אייגענער שפראך, און אויף וועלט פילע פארשטען. די באוועגונג פאר אויסלערנען ווי זיינע ווער לייענען פיר וויינע די לעסטע פערזענלעכע און אמעריקא פון פיר פארשטען פערזענלעכע און שניידען אלעליי פערזענלעכע סאג און אונזעם קלאסען.

פארשטען, פערזענלעכע פיסטאן און פרייטע פרייע רעקאמאנדאציעס אין אונזער סקוהל. טאטע פערזענלעכע פרייע איבערשטען.

מיטשעל דעזיינינג סקוהל

טעלעפאן וויסמאניו 5070

פרעסערס פון קלאסעס

פיר בעסטע שייך איהר וועט אויסשניידען דיין אידענטיטעט און באהאלטען ביי שייך אין פערסענעל, ווייל איהר וועט אונז האלדען האבען

מיר האבען געמופט

פון 128 פיינעסע עוועניו, צו

321 פינפטע עוו.

ביי דער 88טער סטריט, 1טען פלאר.

פיר האבען אויפגעקומען עקספארט פאנימארי ווייזער ברעלעך צו פירעסע וועלכעס, פלעש און בעליווייט. מיר האבן און אויך די בעסטע ספימערס אין מאר, קעס, טרוקענע ספייס סייס א גארמאכע אויך פינגעס מאשינס.

פיר לאדען איין אלע פרעסערס, רעוויי נערס און באסעס צו קומען ווערן די נייגע פארעלס פון די ווייזער ברעלעך און פערסעס. אלע וויינע ווילקסען

די אמעריקען פלאש און וועלכעס פרעסבארד קאמפאני

321 פינפטע עוו., ניו יארק

טעלעפאן: אשלאנד 6650 און 6651.

קאנוטרי ארדערס שניעל אפגענומען

דרעסמאכער

מעמבערס פון לאקאל 22.

וואהלען פאר בעאמטע

וועלען פארקומען

דאנערשטאג, דעם 4טען נאוועמבער

די פאלגענדע קאנדידאטען געהען ארויף אויפ'ן באלאט:

פאר סעקרעטער-טרעזשורער:

זשוליוס פארמאנא

פאר עקזעקוטיוו באארד מעמבערס:

דזשיי רובין	ה. בערנער	א. קראנשארדט
ל. גורמאן	סאניא הייטין	ס. דאנער
סי. ראזענבערג	ל. ראזענשטאל	ס. שטערן
א. קרייטער	ה. מירסקי	ווייליאם בלאק
י. גאלדענבורג	ב. קאפלאן	א. מערווין
פ. געלמאן	אלעס קאהען	אלעס קאנמאר
ד. רובינשטיין	הערי קעניג	א. מאסינסאן
א. לובין	קלארא פארל	ע. יאנינסקי
ג. מערעלאוויטז	דזשיי מינדאל	ה. סימילינסקי
פ. האלפערין	וויירזשיניא עללען	ל. קליין
ה. וואלסקאוויטז	אב. שניידער	ב. שאלמאן

פאר דער סיק'בענעפיט קאמיטע:

סערעה וויינשטיין	אויזראד שערמאן	סייד עלקין
פאליין געלמאן	ווייליאם אבער	רעי וואלפסאן

די פלעצער וואו מען וועט קאנען שטימען וועלען באקאנט געמאכט ווערען אין דער טעגליכער פרעסע.

עקזעקוטיוו באארד דרעסמאכער יוניאן, לאקאל 22, א. 5. ג. ו. י.

זשוליוס פארמאנא, סעקרעטאר.

Buy Union Stamped Shoes

We ask all members of organized labor to purchase shoes bearing our Union Stamp on the sole, inner-sole or lining of the shoe. We ask you not to buy any shoes unless you actually see this Union Stamp.

Boot & Shoe Workers' Union

Affiliated with the American Federation of Labor
244 SUMMER STREET, BOSTON, MASS.
COLLIS LOVELLY General President
CHARLES L. BAKER General Secretary-Treasurer

הערעב"ק

ארבייטער פון אלע
לענדער, פארטיי
נינט טייג, און די
וועלט וועט זיין
שיינער

בערלין, דעם 5טן
נובמבער, 1926
(אויב, 2. ז. 8.)
עס זיין געקענט
קייט חשד אין זיין
שטער, און וועל
אויב נישט שטעלן.

אפיציעלער ארנא פון דער אינטערנעשאנאל יידיש נארמענט ווארקערס יוניאן

Vol. VIII, No. 45

New York, Friday, November 5, 1926

פרייטאג, 5טן נאוועמבער, 1926

PRICE 3 CENTS

וואהלען אין לאמאל 22 היינט, דאנערשטאג, 4טן נאוועמבער

היינט, דאנערשטאג, דעם 4טן נאוועמבער, קומען פאר וואהלען אין דער דרעס און ווייסט מאכער יוניאן לאמאל 22. די וואהלען זיינען פאר א סעקערעטער טרעזשורער, פון אן עקזעקוטיוו באארד און פאר די קאממען בענינים קאמיטע. פאר סעקערעטער טרעזשורער איז פאר אן אויפ'ן באלאט בלויז איין קאנדידאט, ווייס-פערזענלעך דזשוליוס פארטנא, וואס איז אויך איצט דער סעקערעטער טרעזשורער פון דעם לאמאל, און די מיט גלידער וועלען קענען שטימען פאר אדער נעמען. די קאנדידאטען פאר די אנדערע אפטייטן זיינען דא גענוג אויפ'ן באלאט, אויך אויפצוקלייבען. שטימען וועט מען דורך א באלאט, אין אייניגע פולניג פלעצער, ווי פאלגט: ברייטע האל, 726 עקסטע עוועניו, אפיס פון דער יוניאן, 16 וועסט 21סטע סטריט. הארלעם אפיס, 165 איסט 121סטע סטריט. באנווייל לייבאר לייסעאום, 219 בעקמאן סטריט. די שטימע-פלעצער וועלען זיין אפגען פון 8 אויפער פריה ביז 7 אויפער אין אווענט. יעדער מעמבער מוז ברענגען דעם יי-ניאן בוך, צו קענען שטימען.

וואהיט גודס ארבייטער באשליסען צו ארבייטען 4 שעה פאר'ן קלאוק סטרייט

איצט אן און זיין פארבארייטעט פאר אלעס. פערזענלעך זינען און נעמען א נאכט ביי דעם מיטגלידער פון דער יוניאן אויף דער איינלאדונג פון מענע דזשער סניידער און ער האט געהאלטען א זעהר אינטערעסאנטע רעדע. ער האט געזעגען אן איבערבליק איבער דער גע-שיכטע פון דער ווייס גודס ווארקערס יוניאן, פארמאכען די אומשטענדען פון דער אינדוסטריע פאר דער צייט, וואס זי עקזיסטירט, און האט אנגעוויזען, ווי וויכטיג עס איז אין דעם איצטיגען מאמענט אנצוגעהען מיטלען צו פאר-שטארקען די ארגאניזאציע, ווי אויך, אז די מעמבערס פון דער יוניאן זאלען זוכען מיט אלע מעגליכקייטען צו פאר-אינטערעסירען ספעציעל די אמעריקא-נער מיידלעך אין דער יוניאן. פערזענ-לעך זינען האט פארשפראכען יעדע מעגליכע הילף די ווייס גודס ארבייטער, אויב נאר זיי אליין וועלען ווערען די אר-ניצאמאס און וועלען העלפען ברענגען די יוניאן צו א בעסערען צושטאנד. די רעדע פון פערזענלעך זינען איז פון די מעמבערס אויסגעהערט געווארען מיט דער גרעסטער אויפמערקזאמקייט אין איז ווארעם באגרייטעט געווארען. עס האט אויך גערעדט די נייע אר-גאניזאציע, וועלכע איז פון פערזענלעך זינען אפגעשטעלט געווארען צו ארבייטען פאר דער יוניאן און העל-פען ארגאניזירען דעם אמעריקאנער עלע-מענט, וועלכע איז גרויס אין צאל אין דער ווייס גודס אינדוסטריע. דער באשלוס וועטען ארבייטען פיער שטונדען פאר דעם קלאוק-סטרייט אין אפגענומען געווארען איינשטימיג און מיט באגרייטעט. עס איז פארשטא-נען געווארען, אז דער אפיס פון דער יוניאן זאל באלד מאכען אן אויפגאב-אלע מעמבערס פון לאמאל 62 אפצו-בייטען די פיער שטונדען און אריינשר-קען די געלט אין פארלויר פון איין וואך צייט.

דער מיטגליד האט זיך געענדיגט אין (שלוס אויף זייט 12)

פינפטער מאנאט פון גרויסען קלאוק-סטרייט פאנגט זיך אן מיט א נאייטער טעטיגקייט

אינטערנעשאנאל באשטימט ווייס-פערזענלעך ארויסצופאהרען איבער'ן לאנד צו העל-פען שאפען הילף פאר די סטרייקער. — באלעבאטיס ווילען אויפהעצען די אמעריקאנער ארבייטער באוועגונג געגען דעם קלאוק-סטרייט. — דער קאמפ ווערט ענערגיש פארמגע-עצט. — זאלען אלע סטרייקער זיין אויף דער וואך און טאן ווער פולע פליכט!

שטערט שידען די הויט פון „זייערע“ ארבייטער, אפמאכען כפל כפלים! דאס אבער וועט זיך זיין קיינמאל נישט איינגעבען. די קלאוקמאכער קאנע-נוס זייערע באלעבאטיס און פארשטעהען זייער כונה, און זיי זיינען גרייט צו קעמפען פאר זייער יוניאן און פאר זייער רעכט צום לעבען, ווי לאנג דאס זאל נישט מוזען געווערען. מען דארף ליידען פארפאלגונגען פון דער פאליציי און אויך אונטערגעווערען? נא, צו דעם זיינען די קלאוקמאכער שוין געוואוינט. די לאנגע סלעקציעס און דער כאאס אין טרייד, וואס די באלעבאטיס האבען גע-שאפען, האבען שוין פריהער אויסגע-לערנט די קלאוקמאכער ווי צו הונדערען. און די קלאוקמאכער וועלען זייער קאמפ נישט אויפגעבען, ביז די דאזיגע באלעבא-טיס וועלען מוזען מאכען אן עהרעהאפ-טען סעמלענט מיט דער יוניאן. (שלוס אויף זייט 2)

ביי זיי רעכט געווען אפילו צו פארלירען א סיזאן. דער חשבון איז, דאס אויב זייער טייפעלשער פלאן זאל זיך זיין איינ-געבען, לוינט זיך אלץ. וועלען זיי שפיל-טער, אויב זיי זאלען קאנען נאך אומגע-הילף פון דערמאט

הילף פון דערמאט
אין אפיס פון אונזער אינטערנעשאנאל איז די מען אפגעקומען דאס פאלגענדע בריוועלע:
מאריס זינגמאן, פערזענלעך
אינטערנעשאנאל ליידינג גארממענט
ווארקערס יוניאן.
ווערסער פריינט:
ביוולגענד וועט איהר געפינען א שטעק פון 500 דאלער, וועלכע עס איז געמאכט געווארען ביים ערשטען קאנפערענץ פון די אידישע ארגאניזאציעס אין דעמאראס פאר די סטרייקערע קלאוקמאכער אין ניו יארק. איך וויל אויך אויפמערקזאם מא-כען, דאס מיר האבען זיך פארמאכט צו טאן אלעס מעגליכעס צו העלפען אין אויפער קאמפ. שרייבט גליד צו ענטפער מיט א ריכטיגען אדרעס וואו צו שיקען נאך געלט.
מיט סוקסעס צו אויפער קאמפ, אויפער איבערגעבענער.
דזשיקאב קאללער, טרעזשורער
פון קאנפערענץ פאר קלאוקמאכער סטריי-טער אין דעמאראס מישיגען.

דער גרויסער קאמפ פון אונזערע קלאוקמאכער אין די וואך אריין אין זיין פינפטען מאנאט. דאס איז דער ליינע סטער קאמפ אין דער געשיכטע פון דער גרויסער קלאוקמאכער יוניאן.
נאך קיינמאל פריהער, זינט 1910, זינט די גרויסע מעכטיגע קלאוקמאכער יוניאן איז אויפגעבויט געווארען, האט א גענעראל סטרייט אין דער קלאוק אינ-דוסטריע פון ניו יארק אזוי לאנג נישט גע-ווערען. דאס מאל האבען די זאטע הע-רען, די קלאוק מאנאטען פון אינדוסט-ריעל קאנסיל און פון דער דזשאבערס אסאסיאציע, די וועלכע זיינען רייך און פעט געווארען דורך דער פראצע פון די פארמאציע און אויסגעמארשטע קלאוק מאכער, — זיך פארנומען צו פאר-הונדערען די קלאוקמאכער און זייערע פרויען און קינדער! זיי האבען זיך פארנומען דאס צו טאן, מיטגלידען, אז אזוי נאך וועט זיי געלינגען צו צוברעכען די קלאוקמאכער יוניאן, כדי צו האבען א פרייע האנט, נאך מעהר צו שטיקען אין דריקען „זייערע“ ארבייטער; כדי ארויס-צוקוועטשען פון זיי נאך מעהר פראפיט, נאך מעהר רייכטום פאר זיך, פאר זייער פארשווענדערישע לעבען אין רייכטום און לוקסוס. די מאראל פון אים די זא-טע הערען איז: „אלץ פאר אונז, די אר-בייטער א מכה!“
און כדי דאס צו דערגרייכען, איז

ערעפנונג פיערונג פון אונזער עדיקאטאנאל סעזאן פרייטאג, דעם 19טן נאוועמבער

באזארגט זיך מיט איינמריס-בילעטען.
19טן נאוועמבער, 7:30 אין אווענט, אין דעם שעהנעם אוידיטאריום פון דער ווא-שינגטאן אויטוויינג הייסקול.
צו דער געלעגנהייט איז פארבאריי-טעט געווארען א זעהר לייכע מוזיקאלישע פראגראם, איך וועלכע עס וועלען זיך באטייליגען גדליה זאלעסקא מיט זיין טריף ענטשעמבל, וועלכע זיינען בארימטע (שלוס אויף זייט 12).

קאנצערט און מיטגליד פאר פרויען פון סטרייקערע קלאוקמאכער דאן טאזן היינטיגע שבת אין הענינגטאן האל

קורצע רעדעס וועלען געהאלטען ווע-רען פון פרויען רעדערעס, וועלכע ווע-לען באשרעכען די לאנד פון דעם איצ-טיגען סטרייט. די פרויען פון די קלאוק-מאכער זיינען אויפגעפאדערט צו באזוך כען די אונטערגעמונג, און די וואס הא-בען קליינע קינדער, אויף וועלכע מען דארף אויפפאסען, ערווארטען מיר, אז די מענער וועלען דאס טאן און לאזען זייערע פרויען געהן צום מיטגליד.
דער פראגראם איז א לאנגער און וועט זיך אפמאכען אין צייט, און עס ווערט דעריבער אויפגעפאדערט, דאס אלע זאלען קומען נישט שפעטער פון צוויי-אזייער.
דער מיטגליד ווערט אראנזשירט פון עדיקאטאנאל דעפארטמענט פון אונזער אינטערנעשאנאל.

פאר היינטיגע שבת, דעם 6טן נא-וועמבער, 2 אויפער בייטאג, איז אראנ-זשירט געווארען א גרויסערמאנע קאנ-צערט און מיטגליד פאר די פרויען פון די סטרייקערע קלאוקמאכער, וועלכע ווא-רען דאן-טאזן. דער קאנצערט וועט גע-בען ווערען אין הענינגטאן האל, 214 איסט 2טע סטריט.
אין דעם פראגראם וועלען זיך בא-טייליגען די פאלגענדע באוואוסטע קינסט-לער: רעי פארטער מילער, סאפראן, און דזשיימס מילער, באס. זיי וועלען צוזאמען זינגען דעמען. סעמיועל סיר-באלסקי, טענאר; אברהם בערנ, ווייא-ליניסט; צוויי פראמינענטע אקטיאנער פון דער אידישער אקטיאנען יוניאן, מאר-קוס וויפער וועט שפילען אויף דע-פאנא.

אינהאלט פארצייכנים „גערעכטיגקייט“ נומער 45

- זייט 2. סטרייקענישע.
- זייט 3. עדיקאטאנאל-דעפארטמענט.
- זייט 4. מרייד און ארגאניזאציעס-פראגען.
- זייט 5. האט אפגעהויבן זיין ווירדע (הומא-רעסקע) — מ. זאטשענקא. מיטע שטוב-דען — ברוך מילער. די צוהר פון 18 „אדוואקאטע ווארקערס“ — א.ב. קארלין.
- זייט 6. עדיקאטאנאל.
- זייט 7. דער געזעצליכער מיניסטער-לויז און דער מרייד-נישט-און — דר. הערמאן פראנק. וועט קומען (געדיכט) — מרים קארפילאוו.
- זייט 8. קאנצערט-פראגע ביי דער 5. פון 5 — ה. לאנג. לייבאר לויז אינטערנע-וואס עס מיטגליד פאר די ארבייטער — מעמיו וואל.
- זייט 9. עראנינגען ווענען דעכען — דזשיימס אטעל. ענטפערט פון רע-דזשיקע.
- זייט 10 און 11. שלוסען און שווערטיי-טענט.
- זייט 12. אין דער קאנצערט יוניאן. לאמאל 10 — 5. ב. שעהנקער. פארשידענע.

דריי „אפען שאפס“ פון באלטימאר קריגע אינדזשאנקשאנס

דער סטריק געגען די שעפער וועט פארנומענעט ווערען. — פרייזידענט
זיגמאן אדעסירט באלטימאר קלאומאכער.

הערען שיקען ספעציעלע קיין ניויאק
און וועלען איינפירען יוניאן באדינגונג
גען אין זייערע שעפער פאר שלע וייערע
ארבייטער.

אויסערגעוויינליכער קאנצערט און פארזאמלונג פאר פרויען פון סטריקערס

(שלום פון זיין 1)

אין די האלס און האבען מיט באנייטעט
רונג אויפגענומען די קינסטלער וועלכע
האבען זיך באטייליגט אין דער פראגראם.
אייב, בערג, דער יונגער ווייליניסט.
אין ווי אימער געווען אויסגעצייכענט
גוט אין זיין שפילען. אויף דעם פאר-
לאנג פון די פארזאמלעטע, האט ער גע-
מוזט שפילען מעהר און מעהר נומערען.
דושייטס פיליפס, דער באס האט באנייט-
טערט דעם עולם מיט זיין פיינער, קינסט-
לערישער שטימע. מאראס ראזע פיארי,
סאפראנא, האט פארשאפט פארנומענע
מיט איהר זינגען פון איטאליענישע, אי-
דישע און רוסישע לידער. פסח'לע בור-
שטיין, דער טאלאנטפולער אידישער קא-
מיקער פון מעקנילי סקווער טעאטער,
אין אויסערגעוויינליך אפלאדירט געווא-
רען און דער עולם האט זיך איינפארך נים
געקענט גענומען מיט זיין זינגען און
פארלעזען, זיי האבען פארלאנגט מעהר
און מעהר. מ'האט זיך באזונדערס אפעריר-
טען צו זיין לייכטען און לעבעדיגען היר-
מאך.

דער קאנצערט האט זיך אָנגעפאנגען
מיט שילערס בערג, וועלכער האט גע-
שפילט פארשידענע זאכען. איבערהויפט
איז דער עולם באנייטערט געווארען פון
דאס שפילען פון „אינטערנאציאנאל“ און
פארשידענע אנדערע ארבייטער געזאנגען.
די קאנצערטען, וועלכע ווערען אפאנ-
זשירט פון דעם עדיקייטשאנעל דער-
פארטעמנט פון אונזער אינטערנאציאנאל
צוזאמען מיט דער ספיקערס קאמיטע פון
די סטריקערס, וויינען א גרויסער ער-
פאלג. די סטריקער רופען זיך הארציג
אפ צו זיי, און זיי פארלאנגען מעהר און
מעהר.

די מערליידי פון דיוע קאנצערטען
איז פאניא מ. קאהן, וועלכע מאכט אין
איהר קורצער רעדע א פאר פאסיגע בא-
מערקונגען צו דער געלעגנהייט, און דער
עולם נעהמט עס אויף מיט פיל ענטזיאזם.

די באלטימאר קלאומ פירמעס, וועמעס
ארבייטער זיינען ארונטער אין סטריק
ווייל זיי האבען זיך אנטזאגט אויפהערען
שיקען נארמענטס צו קלאומ דושייטערס
אין ניויאק, וועלכע זיינען פארבונדען
מיט דעם גענעראל סטריק, האבען לעצ-
טען פרייטאג דעם 22טען אקטאבער,
אויסגעקראנען אן אינדזשאנקשאן געגען
דער קלאומאכער יוניאן פון באלטימאר,
און די באאמטע, איינשליסענדיג שוועס-
טער מאלי פרייטאג, ווייט-פרעזידענט פון
דער אינטערנאציאנאל. דער אינדזשאנק-
שאן פארבאט די סטריקערס צו „בא-
לעסטיגען סטריק ברעכער, אדער צו
מארשירען ארום די פאבריקען.“ דער
אינדזשאנקשאן פארבאט זיי אבער נים
צו שיקען אויף א שפילען און געזעצ-
ליכען אופן.

די פירמעס וועלכע זיינען אין דעם
סטריק זיינען, די וואסאר מאנופעסט-
שורינג קאמפאני, ס. סעקס און סאן זעל-
דון און נאוואסקי און ליזא. אין זייער
פעטישאן האבען דיוע פירמעס נאנצ
אפען ארויסגעזאגט, אז דער סטריק
ווערט געגען זיי געפיהרט דערפאר, ווייל
זיי באזארגען געוויסע ניויאק האלסיי-
לערס מיט קליידער, וועלכע ווערען גע-
מאכט אין זייערע שעפער. דער אינ-
דזשאנקשאן איז אונטערגעשריבען גע-
ווארען פון ריכטער טשאַרלס פ. סטיין.
פרייזידענט זיגמאן אין באלטימאר,
לעצטען שבת אבער, דעם 23טען
אקטאבער, האט פרייזידענט מאָריס זיג-
מאן אדעסירט א גוט באזוכטע פארזאמ-
לונג פון די באלטימארער קלאומאכער
אין די העדוואַטערס פון דער יוניאן,
1023 איסט באלטימאר סטריט. פרייז-
ידענט זיגמאן איז געקומען קיין באלטי-
מאר אויף דער דרייגליכער איינלאדונג
פון דער יוניאן אין באלטימאר, וועלכע
פיהרט איצט אן א גענערישע ארגאניזא-
ציאנס טעטיגקייט, צווישען די ליידיס
נארמענטס ארבייטער אין באלטימאר.
פרייזידענט זיגמאן איז געווען זעהר
צופרידען צו זעהן דעם פיינעם נייט
וואס הערשט איצט צווישען די בא-
מערקטע קלאומאכער, זינט עס האט זיך
אָנגעפאנגען די ארגאניזאציאנס ארבייט
פון די נייטיגקייט צייערען. אין פאר-
אריינגעקראנען א גרויסע צאָהל נייע מיט-
גלידער. דער סטריק אין די אויבערדער-
מאָנטע שעפער וועט געפיהרט ווערען
אזוי לאנג, ביז די פירמעס וועלען אויפ-
הערען אונזער באנוענונג.

מאָריס זיגמאן, פרייזידענט
אברהם באַראָף, סעקרעטער.

קלאומאכער יוניאן, לאקאל 8, סאן פראנציסקא, אויפגעלעבט

יוניאן ארגאניזירט א באל פרייטאג, 26טען נאוועמבער, צו העלפען די ניו
יאקער קלאומ סטריקער.

אבער, דעם 26טען נאוועמבער, 1926,
אין קאליפארניא האל, פאלק און סטריק
סטריטס. דיווער באל האט געקראנען די
אינדזשירונג פון דעם סאן פראנציסקא
לייבאך קאנסיל.
ביי דער איינפירען געלעגנהייט ווי-
לען מיר אויך צוגעבען, דאס דיוע אונ-
טערנעהמונג איז נים בלויז פאר דעם
צוועק צו העלפען אונזער לאקאל, נאר
אויך כדי צו שאפען שטיצע פאר אונזער
רע סטריקערע שוועסטער און ברודער,
די קלאומאכער אין ניויאק. 40,000 מע-
נער און פרויען פיהרען אן אן בראווען
קאמף פאר זייערע מענשליכע רעכטען צו
מאכען א לעבען ווי עס פאסט פאר אמע-
ריקאנער בירגער. זייער קאמף איז אויך
אונזער קאמף, און די אמעריקאן פערד-
רייטשאן וואו לייבאך האט אויף איהר לעצ-
טער קאנווענשאן, אפגעהאלטען אין דעם
טראַיט, ארויסגעשיקט אן אפיעל פאר
הילף פאר די סטריקערע קלאומאכער,
פון דער אינטערנאציאנאל ליידיס נאר-
מענטס וואַיקערס יוניאן. מיר זיינען ווי-
ליג צו אפטרומען זיך אויף דיווען אפיל
וואס שנעלער, און מיר פאָדערען אייך
אויף צו העלפען אונז דורך דעם וואס
איהר וועט קויפען די בינגעלייגטע מי-
קעס, און קומען צו אונזער באל פרייטאג
אבער, דעם 26טען נאוועמבער, 1926
דורך דיווען אקט וועט איהר נים נאר
העלפען אייערע ברודער און שוועסטער
אין דער צייט ווען זיי נויטיגען זיך אויף
שטארק אין אייער הילף, נאר איהר וועט
דערמיט דעמאָנסטרירען די סאלידארי-
טעט פון דער ארגאניזירטער ארבייטער-
שאפס.

לאקאל 8, אינטערנאציאנאל ליידיס
נארמענטס וואַיקערס יוניאן,
לואיס נאָלד, מענדעזשער.

ווי עס איז שוין געווען געמערקט אין
דער „נערעכטיגקייט“, האט דער באַזוך
פון ווייט-פרעזידענט מאלי פרייטאג אין
סאן פראנציסקא געהאט זעהר א גוטע
וויסונג. זי האט געהאלפן צוריק אויפ-
לעבען די קלאומאכער יוניאן, לאקאל 8,
און איצט איז דער לאקאל טהעטיג אויפ'ן
ארגאניזאציאנס-געביט. און לויט ווי מיר
הערען פון דאָרט, פארנעמערס זיך די
מיטגלידערשאפט פון לאקאל מיט יעדען
טאָג.

די וואָך האָבען מיר באקומען פון
דאָרט א געדורכטען צירקולאר, וועלכער
איז ארויסגעשיקט געוואָרען צו אלע לא-
קאלע יוניאנס פון סאן פראנציסקא, זיי
אויספאָדערענדיג צו העלפען די קלאומ-
סטריקער פון ניויאק. דער צירקולאר
לייענט זיך אזוי:

„צו אלע לאקאלע יוניאנס פון סאן
פראנציסקא לייבאך קאנסיל!
אונזער לאקאל יוניאן איז ווידער לע-
בעדיג!“

שוין עטליכע מאָנאטען צייט, אז די
ארבייטער פון דער ליידיס נארמענטס אינ-
דוסטריע פון אונזער שטאָט מאכען אן
ענערגישען פארוואנדלונג אויפגעלעבען
די טהעטיגקייט פון זייער יוניאן, לאקאל
8 פון דער אינטערנאציאנאל ליידיס נאר-
מענטס וואַיקערס יוניאן.

פון די באריכטען, וועלכע אונזערע
דעלעגאטען האָבען אָפגעגעבען ביי דעם
לייבאך קאנסיל, ווייסט איהר שוין, אז
דיווע באמינהונגען ווערען געקריגט מיט
ערפאלג, נים אכטענדיג די פולע שוועריג-
קייטען וועלכע ליגען אין וועג, צווישען
זיי אויך מאנגעל אין געלד מיטלען.

כדי צו בייקומען די לעצטע שוועריג-
קייט, ארגאניזירט אונזער יוניאן א באל,
וועלכע וועט שטאטפירנדען פרייטאג

א טרויער ווארט פון אונזער אינטערנאציאנאל

(שלום פון זיין 1)

סטער באוועגונג צו פארשטארקערען די
מאכט פון די ארגאניזירטע ארבייטער,
איז אבער געווען נים בלויז אן אידישע
ליסט, נים בלויז א נאָבעלער טרויער,
נאר אויך א מערקווידיגער פראקטישער
מוט, אן אויסערגעוויינליכער ארגאניזא-
טאָר און טריידיווינאן פיהרער. דעם
איז געווען א קינד פון ארבייטער על-
טערן, אליין אן ארבייטער פון 14 יאהר
אלט, און זיין נאנצע וועלט, זיין גאנצע
לעבען-אויפפאסונג איז געווען איינג-
פארוויקעלט מיט ארבייטער קעמפס, אר-
בייטער אפגאנגען, ליידיען און פריידען.
מיט 32 יאהר צוריק האט דעם
ארגאניזירט און אָנגעפירט דעם בארימ-
טען פולמאן אייזענבאהן סטריק, וואס
האט אייפגעשטורמט נאנצ אמעריקא, אין
נאכדעם, ווען דיווע סטריק איז צו
בראָכען געוואָרען פון די פערדאלע
סאָלארעטען, וואס פרייזידענט קליוואנד
האט אריינגעשיקט אין שיקאגא, האט
דעם באַצאָהלט דערפאר מיט 6 מאָנאט
פון איין פרויזאן, פון וועלכער ער איז
ארויסגעקומען א באוואוסטזיגער סא-
ציאליסט, בארייט אָפגעגעבען זיין נאנ-
צע לעבען פאר דער ארבייטער באווע-
גונג. און פון יענעם טאָג אָן האט ער
פון זיינע הענט נים ארויסגעלאָזען דעם
באָנער פון ארבייטער קאמף, אימער איז
די ערשטע רייע, אימער דער באניי-
טעטער פון די מאסען, אימער א
בויגער, א לעהרער און א ווענווייזער, און
קיינמאל א צושטערער אדער ברעכער.
און ווען די פיינסטערע וואַלקענס פון
די מלחמה יאהרען האָבען זיך אַרויפגע-
רוקט אויף דיווע לאנד און האָבען גע-
נומען שטיקען און ווארען יעדע פרייע
שטימע און יעדען מוטיגען וואָרט, איז
דעם „שטימע פארבליבען איינע פון די
וועלכע וואס האט אונזערשאַקען געד-
נערט געגען דער מוראדיגער רעאקציע.
ער איז געווען די פארשטערקונג פון
דעם פראָטעסט פון די פרייזידענט-
לעבענעס פון די לאנד, דער פראָטעסט
פון דער מעראַרייטער ארבייטער בא-
וועגונג. פאר דיווע דרייט האט דעם
אין זיין מיטען עלמער באַצאָהלט מיט
דריי יאהר אין דעם שרעקליכען אטלאנ-
טא פרויזאן, א פרויזא וואס האט זיכער
פארטריצט זיין לעבען, אבער א פרויז
וואס ער האט באַצאָהלט געוון און מיר
מיט, און האט קיינמאל נים פארלאנגט
קיין פארלאן, ביז צום לעצטען טאָג פון
זיין באפרייאונג.

דעם איז טויט, אבער די ארבייטער
מאסען פון אמעריקא, און אונזער אר-
בייטער, ביי וועמען דעם איז אזוי בא-
ליבט און פארזאמט געווען, וועלען דעם

אונזער אינטערנאציאנאל שיקט א טרייסט-ווארט צו דעם פאמיליע.

אזוי שנעל ווי מען האט זיך דערוואוסט
אין ניויאק ווענען דעם טויט פון יודושיין
ו. דעם, האט אונזער אינטערנאציאנאל
ארויסגעשיקט די פאלגענדע טעלעגראמע
צו דעם:
מ.ס. יודושיין ו. דעם און פאמיליע:
אין דעם איצטיגען מאָמענט פון אייער
טרויער, עלויבט אונז, אין נאָמען פון
דער מיטגלידערשאפט פון אונזער אינ-
טערנאציאנאל יוניאן, אונזערע ליידיגען אויף
דעם קבר פון אונזער פארשטארבענעם
יודושיין דעם, אונזער מיטטען אויס-
דרוק פון אונזערע בליכער עהרע און ליי-
כע צו דיווע גרויסען פיהרער פון די מא-
סע, וועלכער האט מיט אזא ליכשאפט
געדרינט דער מענשהייט, צו דיווע נייטס
רייכע פערזענליכקייט פון אונזער דור,
וועלכער האט איצט פארלאָזט אונזער
מיטע. די מיטגלידערשאפט פון אונזער
ארגאניזאציע וועט אייביג האלמען מייער
דעם אונפארנעמליכען אנדענקען פון יוד-
ושיין דעם, דעם גרויסען ארגאניזאטאָר,
אנימאטאָר, פאליטישער טהער, און נאך
בעלער אידעאלים פון דער אמעריקאנער
ארבייטער און סאציאליסטישער באווע-
גונג, וועמעס גרויסע הארץ האט שטענ-
דיג געקלאפט צוזאמען מיט די הערצער
פון די אונטערדריקטע מאסען פון אמע-
ריקע און פון דער גאנצער וועלט. מיר
באדויערען דעם טויט פון יודושיין דעם,
וועלכער איז געווען די פארשטערקונג פון
דער האפנונג און אָפטימיזם פון דעם
אמעריקאנער ארבייטער קלאס, פון יוד-
ושיין דעם, דער גרויסער ארבייטער פיה-
רער און אמת ליבליכער מענטש.

אינטערנאציאנאל ליידיס
נארמענטס וואַיקערס יוניאן
מאָריס זיגמאן, פרייז-
ידענט אברהם באַראָף, סעק-
רעטער.

דעם איז טויט, אבער די ארבייטער
מאסען פון אמעריקא, און אונזער אר-
בייטער, ביי וועמען דעם איז אזוי בא-
ליבט און פארזאמט געווען, וועלען דעם

צו אלע בראנקסער פרויען פון די קלאומאכער

א גרויסארטיגער

קאנצערט און מאסיטינג

אין ארגאניזירט געווארען

פאר די פרויען פון די קלאומאכער, פאר

דיינטיגען שבת, אקטאבער 30

1 אויפגער נאכמיטאג

אין האנטס פאליט פאלאס

סאטערן בולווארד און 163טע סטריט, בראנקס.

באוואוסטע טאלאנמען

וועלען זיך באטייליגען אין קאנצערט און אייניגע פרויען-רעדנער
וועלען אייך ערקלערען ווענען סטריק און ווי אזוי איהר קענט
העלפען דעם סטריק צו געווינען.

אינפארמירט איינע די אנדערע און קומט אין צייט!

דזשענעראל סטריק קאמיטע

קלאוק און דעסמאכער יוניאן